

ELEKTROARBEIDERNES
FAGFORENING TRØNDELAG

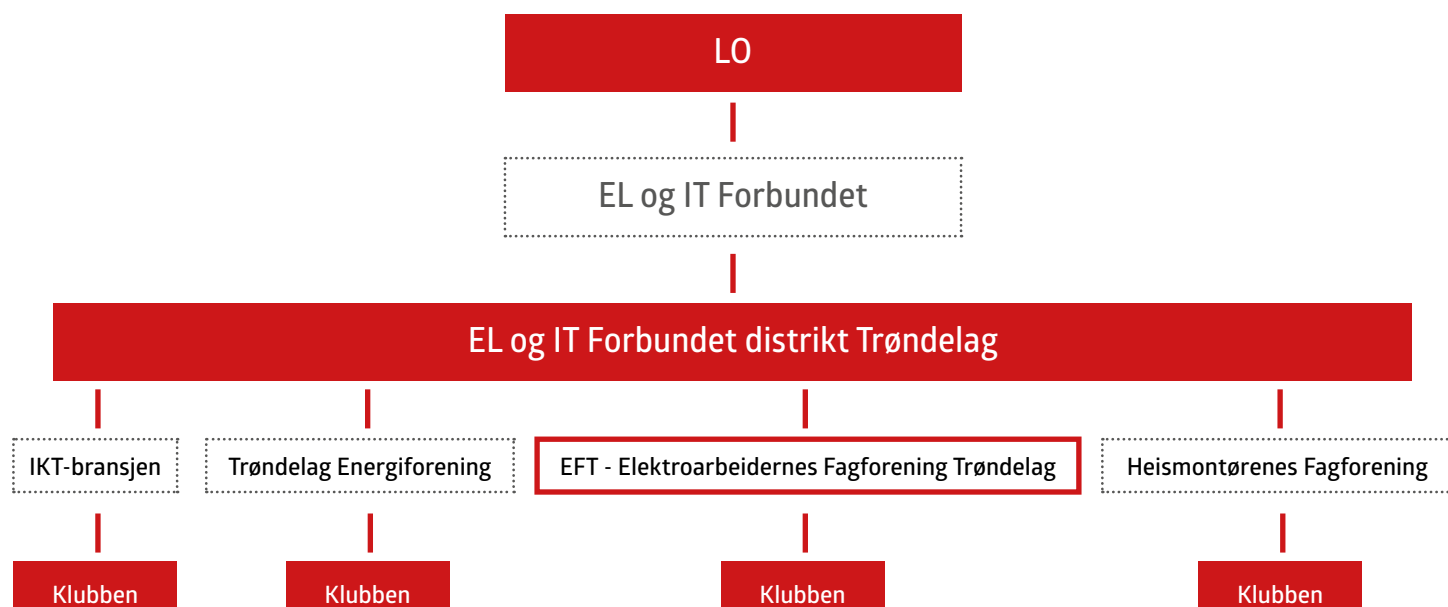

ÅRSBERETNING 2023

INNKALLING + SAKSPAPIRER TIL ÅRSMØTE • SE SIDE 100

Organisasjonskart

Eystein

Lars

Runar

Randi

Hege

Anders

EYSTEIN GARBERG // Fagforeningsleder // Tlf. 95252101 // eystein@fagforeninga.no

Eystein har vært valgt leder av fagforeninga siden 2014. Han har det overordnede ansvaret for drifta og utviklingen av foreninga. Han har også flere sentrale verv i forbundet, bl.a. i forbundsstyret og i forhandlingsutvalget.

LARS ROAR MJØEN // Organisasjonsarbeider // Tlf. 90653340 // lars@fagforeninga.no

Lars har ansvar for tillitsvalgtskolering og etterutdanningskurs for medlemmene våre. Han kan mye om arbeidstid og er den som godkjenner rotasjonsordninger. Han sitter i styret til opplæringskontoret SEOS. Han har også god kompetanse på HMS, og kan svare på alt av tariffspørsmål.

RUNAR ANDREAS LEIN // Organisasjonsarbeider // Tlf. 46625843 // runar@fagforeninga.no

Runar bruker sin lange erfaring som klubbleder til tett oppfølging av våre tillitsvalgte. Han stiller gjerne opp på anleggsbesøk og medlemsmøter. Han har ansvar for å følge opp akkordarbeid i foreninga. Han har også mye erfaring med reisearbeid og kan bistå med tips til rotasjonsordninger.

RANDI VINGEN & HEGE STRØMMEN

Kontorsekretærer // Tlf. 72 59 62 00 // kontor@fagforeninga.no

Randi og Hege har ansvaret for kontingent, forsikring og administrative oppgaver.

ANDERS FORNES BERG // Distriktssekr. i EL og IT // Tlf. 481 61 643 // anders@elogitt.no

Anders bistår ved oppsigelser, yrkesskader og andre juridiske saker.

Innhold

Årsmøtet.....	4
Styret	5
Styrearbeid	6
Endre Klokkervold.....	7
Sosiale medier og messer	8
Jubilantmarkeringer og fagforeningsnytt.....	9
Tariffarbeid.....	11
Nye tariffavtaler	12
Akkord	13
Tillitsvalgtkonferanser.....	14
Kursing av tillitsvalgte	15
Lønnsstatistikk.....	16
Tariffoppgjøret 2023 - streik!.....	17
Landstariffkonferansen 2023.....	25
Tillitsvalgte Tonje og Hanna vil bli sett.....	26
Kvinnekortet.....	27
AFP.....	28
Solidarisk samling i bånn?.....	29
Tjenestepensjon i trønderske bedrifter	30
Landsmøtet 2023.....	31
I bevegelse.....	33
Arbeid for en seriøs elektrobransje	49
Skolebesøk, konkurser, dusør, jobb og tett på	50
Småjobbgaranti og opplæringskontor	51
Byggebransjens uropatrolje	52
Engasjement i andre deler av EL og IT Forbundet	53
I Arbeidsretten mot Fjeldseth.....	54
Ulykke i firmabil kan koste deg dyrt.....	56
Bindingstid ved støtte til utdanning	58
Sak om bindingstid i forliksrådet.....	59
Pensjon for alle	60
Vårt engasjement i andre organisasjoner.....	60
De ti bud for grønn industri	61
Sørum Gård.....	62
Demonstrasjoner og markeringer	63
Representantskapsmøte	67
Studietur til Spania.....	69
Etter- og videreutdanning.....	72
Konferanse for tilsynsansvarlige for lærlinger	73
Rotasjons- og innarbeidingsordninger i Trøndelag	74
Medlemsutvikling.....	77
Årsberetninger fra klubbene.....	85
Innkalling til årsmøtet i 2023	100
Regnskap 2023	101
Saker til behandling.....	107
Forslag til bevilgninger	108
Valgkomitéens innstilling.....	109

Årsmøtet

Årsmøtet ble avholdt 17. april på Scandic Lerkendal. 60 representanter fra klubbene deltok, samt 4 gjester.

Streik!

Det ble et uvanlig årsmøte, siden streiken startet samme dag. Styret hadde diskutert saken kvelden før, og landet på å gjennomføre møtet som planlagt. Årsmøtet ble åpnet med informasjon om streiken. Mer enn 200 medlemmer deltok via teams. Deretter trakk flere av representantene fra Bravida, Caverion Trondheim og Vintervoll seg tilbake til egne møterom på hotellet, for å starte arbeidet i streikekomitéene.

Årsberetning

Eystein gikk igjennom noe av aktiviteten i 2022, med utgangspunkt i årsberetningen.

Kampfond

Årsmøtet gjorde endringer i fagforeningas vedtekter, for å tydeliggjøre hvor mye midler vi skal ha i kampfondet.

Styrets sammensetning

Årsmøtet fjernet begrensningen på styrets størrelse i fagforeningas vedtekter, slik at det framover er opp til årsmøtet hvor mange styre- og varamedlemmer vi skal ha.

Utleiepriser

Årsmøtet vedtok en økning i leieprisene for leiligheten i Tegefjäll.

Landsmøtet

Kim Olav Johansen orienterte om landsmøtet i EL og IT Forbundet.

Det ble trukket ut 8 vinnere i vervekonkurransen:

- Kjell Kristian Solli – NTE Elektro Namdalen
- Vegard Hoem – Elman Innherred
- Joachim Brørs Sommerfeld – NTE Elektro Steinkjer
- Odd Inge Eidem – Bakken Elektro
- Frank Ketil Larsen – Elman Steinkjer
- Ole Magnus Meland – El-Konsult
- John Elias Normann – Navy Rørvik
- Andreas Måsøval – Kyst Elektro

Regnskapet for 2022 ble godkjent, og en revidert versjon av budsjettet for 2023 ble vedtatt. Styrets forslag til disponering av overskuddet i 2022 ble vedtatt:

Egenkapital drift.....	kr 142 789,-
Kampfond:	kr 600 000,-
Jubileumsfond.....	kr 30 000,-
Solidaritetsfond.....	kr 100 000,-
Overskudd totalt:	kr 872 789,-

Det var uvanlig få utskiftninger i styret. Det var kun 4. varamedlem som ble byttet fra forrige periode. Der kom Lasse Meier Strand (Eltel Networks) inn.

Dette styret ble valgt

Verv	Navn	Firma	Periode
Leder	Eystein Garberg	EFT	ikke på valg
Nestleder	Kim Olav Johansen	Norske Skog Skogn	2 år
1. styremedlem	Runar Andreas Lein	Bravida	ikke på valg
Styremedlem	Fredrik Hermann	Caverion Nord-Trøndelag	1 år
Styremedlem	Ole Andreas Heitlo	Aker Solutions MMO	1 år
Styremedlem	Are Hansen	Fosenkraft Elektro	1 år
Styremedlem	Camilla Åmot Johansen	NTE Elektro Trondheim	1 år
Styremedlem	Even Karlsen	Elman	1 år
Styremedlem	Jørgen Skjervagen Berg	Vintervoll	1 år
Ungdomsrepresentant	Runar Bu Karlsen	Fjeldseth	1 år
Vara ungdomsrep.	Kevin Ørjansen Karlsen	Argon Elektro	1 år
1. varamedlem	Kristian Hammernes	Caverion Trondheim	1 år
2. varamedlem	Tonje Fagerbekk	Elektro Team	1 år
3. varamedlem	Lasse Hermo	Midt Elektro	1 år
4. varamedlem	Lasse Meier Strand	Eltel Networks	1 år

Bevilgninger i løpet av året

Årsmøtebevilgninger

Industriaksjonen	Kr 10 000
Pensjon for alle	Kr 15 000
Faglig utvalg i Nei til EU	Kr 15 000
Palestinakomiteéns faglige utvalg	Kr 5 000
Norsk Folkehjelp – 1. mai aksjon	Kr 20 000
Bua	Kr 20 000
Skattkammeret	Kr 10 000
Foreningen fotballbaner for jenter og gutter i Qamishlo	Kr 10 000

Andre bevilgninger

LO i Levanger (1. mai arrangement)	Kr 2 500
LO i Trondheim (1. mai arrangement)	Kr 10 000
Industriaksjonen	Kr 25 000
Manifest Media (oppstartstøtte)	Kr 50 000
TV-aksjonen (Redd Barna)	Kr 10 000
Totalt	Kr 202 500

Styrearbeid i perioden

I løpet av året hadde vi seks ordinære styremøter og seks AU-møter.

I tillegg hadde vi noen korte, ekstraordinære styremøter for å behandle spesielle saker: Ekstraordinær bevilgning til Industriaksjonen, praktiske forhold knyttet til streiken og ansettelse av ny organisasjonsarbeider.

Vi har i utgangspunktet heldags fysiske møter. Vi setter av tid til diskusjoner, og til at alle blir tilstrekkelig opplyst om sakene vi behandler. Vi bytter på å lede møtene, slik at alle får trening i dette.

Utover ordinære møter, kommuniserer både styret og AU (arbeidsutvalget) fortløpende via e-post, Messenger og Teamsmøter ved behov.

Arbeidsutvalget består av leder, nestleder og 1. styremedlem. I tillegg tiltrer Lars Roar Mjøen som sekretær. Lars Roar har det formelle ansvaret for økonomien i fagforeninga. Vi bruker et elektronisk system for møteorganisering («Decisions»), som sikrer gode møteforberedelser samt tilgang til sakspapir og full åpenhet om sakene som skal behandles for alle i styret. Det gjør også jobben med å holde orden på vedtak og oppfølgingssaker enklere. Protokollene fra styremøtene sendes ut til de tillitsvalgte i klubbene innen en uke etter hvert møte.

Styresamling

Vi bruker å ha ei styresamling kort tid etter årsmøtet, slik at det nye styret skal bli godt kjent og diskutere hvordan vi skal samarbeide i perioden.

På dag to fikk vi besøk av Kjetil Larsen, som er faglig sekretær ved organisasjonsavdelingen i Fellesforbundet. Han har oversatt boken «Felleskap og forandring» til norsk, og tok utgangspunkt i denne da han holdt innledningen «Hvordan bli en organiserende fagforening?»

TAKK ENDRE

ARE HEIMERT HANSEN

EVEN KARLSEN

RUNAR BU KARLSEN

Endringer i styret

Are Hansen gikk ut av styret i august 2023. Han avsluttet arbeidsforholdet i Fosenkraft Elektro, og skulle egentlig starte som elektriker i Rissa Kraftlag etter sommeren. Han fikk i stedet tilbud om å bli avdelingsleder på Brekstad, noe han takket ja til.

Even Karlsen skiftet også stilling og ble serviceleder i Elman Levanger. Han gikk ut av styret i november.

Runar Bu Karlsen trakk seg som ungdomsrepresentant like før halvårsmøtet. Han ble erstattet av Kevin Karlsen, og Thea Elise Estenstad ble valgt som ny vara ungdomsrepresentant.

Runar Andreas Lein gikk ut av styret da han ble ansatt som organisasjonsarbeider i fagforeninga.

Endre Klokkervold

2023 ble preget av at organisasjonsarbeider Endre Klokkervold sa opp. Han hadde sin siste arbeidsdag 10. august, før han startet som elektrolærer ved Strinda vgs.

Endre ble styremedlem i fagforeninga i 2011, som klubbleder i Fjeldseth. Han har i stor grad bidratt til den positive utviklinga fagforeninga har hatt de senere årene.

Da Eystein ble valgt som leder i 2014, gikk Endre inn som nestleder. Det var han fram til årsmøtet i 2016. Etter sommeren 2016 jobbet han i en 60% stilling for fagforeninga.

Han gjennomførte den første systematiske kartlegginga av elektrobransjen i hele Trøndelag, og dokumenterte at vi hadde et betydelig potensial for vekst. Dette la grunnlag for vårt målrettede arbeid for å bli ei større, og dermed bedre fagforening.

På årsmøtet i 2017 ble det diskusjoner om hvordan vi skulle rigge fagforeninga for videre satsing. På det tidspunktet hadde vi 1500 medlemmer. Styret la frem en prognose som viste at hvis den positive utviklingen i medlemstallet fortsatte, ville vi ha 1800 medlemmer i 2022, og det ville være trygt å gå til ansettelse av en ekstra person. I ettertid har det vist seg at satsingen var riktig, og i 2022 hadde vi 2200 medlemmer. Endre ble fast ansatt som organisasjonsarbeider 1. juni 2017. Endre har hatt et spesielt ansvar for skolebesøk, akkordarbeid, sosiale arrangement og utadrettet virksomhet. Han har vært en god sparringspartner for resten på kontoret, og bidratt med mange kreative innspill. Han har alltid turt å stille spørsmål ved det etablerte, han har tenkt utenfor boksen og alltid bidratt med nye perspektiv.

Takk for alt du har bidratt med de siste 10 årene, Endre – du har gjort oss bedre!

RUNAR ANDREAS LEIN

Ny organisasjonssekretær

Stillingen som Endre forlot ble utlyst før sommeren, og innen søknadsfristen 1. august hadde 5 søkt. Det ble nedsatt et ansettelsesutvalg som utførte intervjuene: Eystein Garberg, Kim Olav Johansen, Tonje Fagerbekk og Lars Roar Mjøen. Alle 5 søkerne var aktive tillitsvalgte i fagforeninga, og godt skikket til jobben på hver sin måte. Etter diskusjoner i ansettelsesutvalget, ble det besluttet å ta opp saken i fagforeningsstyret.

Styret besluttet å tilby stillingen til Runar Andreas Lein, som takket ja. Han startet allerede 1. oktober.

Runar er elektriker og bor på Risvollan i Trondheim. Han har vært klubbleder på heltid siden 2014 i Bravida. Han har vært styremedlem i fagforeninga siden 2011, og er dermed en av våre mest erfarne tillitsvalgte.

Sosiale medier 👍

Vi bruker facebook aktivt, både for å synliggjøre aktiviteten i fagforeninga for medlemmene våre og for å kommunisere med styret, tillitsvalgte eller verneombud.

[EFT – Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag](#)
Offisiell side · 1809 følgere

[Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag](#)
Lukket gruppe · 1075 medlemmer

[EFT – Tillitsvalgte i Elektroarbeidernes fagforening Trøndelag](#)
Lukket gruppe · 114 medlemmer

[EFT – Verneombud i Elektroarbeidernes fagforening Trøndelag](#)
Lukket gruppe · 36 medlemmer

Besøk nettsida vår: www.fagforeninga.no
Følg oss også på Snapchat og Instagram:
fagforeninga

HURRA FOR HEGE!

Gratulerer

Vår kontorsekretær Hege Strømmen besto fagprøven i kontor- og administrasjonsfaget i slutten av november. Vi gratulerer!.

Leiligheten i Tegefjäll

Fagforeninga eier en leilighet i Tegefjäll ved Åre, som leies ut til medlemmene som et svært rimelig ferietilbud. I april og oktober ble det trekning av de helgene/periodene hvor flere har søkt. De dagene som ikke ble søkt på ble lagt på restmarkedet.

Til sammen ble leiligheten utleid 35 helger, og noen midtukeperioder, som utgjorde til sammen 172 dager. 94% av leietagerne var tilfreds med renholdet ved ankomst, og totalvurderingskarakteren ble 5.1 av 6. Det er med andre

ord en nedgang i tilfredsheten på renholdet sammenlignet med 2022. Vi må be om at alle leietakere forlater leiligheten i samme stand som de ønsker å overta den på.

Vi får høre fra naboene at stort sett så oppfører vi oss pent, men sporadisk så blir det uakseptabelt lydnivå. På fagforeninga.no/utleie finner du bilder, info og bestilling.

94% av leietagerne var tilfreds med renholdet ved ankomst, og totalvurderingskarakteren ble 5.1 av 6.

Jubilantmarkeringer

Hver høst inviterer EL og IT Forbundet Trøndelag til jublantmarkering. Dette er for de som har vært medlemmer i EL og IT i 25 år og de som har vært LO-medlemmer i 40 år. Markeringene ble gjennomført 15. september i Trondheim (Kvilhaugen gård) og 16. september på Inderøy (Øyna Kulturlandskapshotell).

Fagforeningsnytt

Fagforeninga sendte ut 5 nyhetsbrev per mail til alle medlemmer i 2023. Her ble det informert om aktuelle saker som akkord, nye regler for innleie fra bemanningsbyrå, nye tariffavtaler i Trøndelag, lønnsstatistikk og kurs for medlemmer. Fagforeninga benytter systemet Make for å sende ut nyhetsbrev. Statistikken i systemet viser at over halvparten leser mailen. Saken som fikk flest klikk, var saken om ulykke i firmabil kan koste deg dyrt.

Podkast

I samarbeid med fagforeninga i Oslo/Akershus og EL og IT Forbundet Rogaland, har vi startet podkasten «Ohms lov». Fra vår side er det nestleder Kim Olav Johansen som har ansvaret.

Første episode kom i oktober, og innen utgangen av 2023 var det publisert 5 episoder.

Fagforeningsnytt EFT - April 2023 - STREIK

Hei.

Eystein i fagforeninga her. Her kommer Fagforeningsnytt april 2023 fra Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag. Denne gangen omhandler det kun den pågående streiken.

Her kan du lese mer om:

- Hvorfor streiker vi?
- Hvem streiker?
- Stopp streikebryteri!
- Streikestøtte
- Permittering på grunn av streik
- Oppdater din info til EL og IT
- Når er streiken over?
- Når blir det nye lønnssetser?
- Spørsmål om streiken

Hvorfor streiker vi?

ELEKTROARBEIDERNE'S

FAGFORENING

TRØNDELAG

STIFTET 6. AUGUST 1901

Tariffarbeid

AMN
INTERNATI

Nye tariffavtaler

I 2023 fikk vi fire nye tariffavtaler.

Bedrift	Avtaledato	Avtalepart	Antall medlemmer
Abra Beslag	6.1.23	NHO Service	8
Trondheim El	1.6.23	Direkte (uorganisert bedrift)	2
Beslag-Consult	29.7.23	Direkte (uorganisert bedrift)	8
Tryg Elektro	21.12.23	Nelfo	6

Tariffavtalekravene i Abra Beslag og Beslag-Consult ble stanset av Fellesforbundet, som ønsket å undersøke om dette egentlig var deres tariffområder. Etter felles lokale befaringer og møter mellom forbundene og LO, fikk vi aksept fra LO om å kreve avtaler med bedriftene.

På landsbasis ble det inngått 73 nye tariffavtaler i EL og IT Forbundet i 2023. 45 av disse var i installasjonsmiljøet (LOK). En tariffavtale betyr ordentlige arbeidsvilkår, forutsigbarhet, trygghet og medbestemmelse. I tillegg betyr det at man kan få AFP ved 62 år.

For den enkelte kan dette utgjøre
5–6000 kr pr måned livet ut!

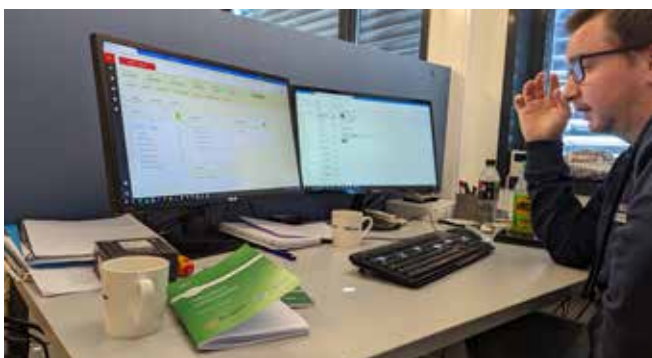

Akkord

Akkord er et produktivitetslønssystem, hvor timelønna til akkordlaget regnes ut etter mengden montert materiell og medgått tid.

Akkordtariffen, som er en del av Landsoverenskomsten for elektrofagene, er ei bok med 12 deler. Del 1 handler om reglene for akkordarbeid.

Gjennom et utvalgsarbeid mellom EL og IT og Nelfo ble man i tariffoppgjøret 2022 enige om en ny del 1 i Akkordtariffen, der tekst og oppsett ble endret for å gjøre den enklere og mer brukervennlig.

I tariffoppgjøret 2022 ble det også enighet om å nedsette et utvalg for å oppdatere teksten samt ta inn nytt materiell i del 2-12. Endre Klockervold laget et utkast til ny del 2-12, som ble tatt opp i utvalget.

EL og IT opplevde liten vilje fra Nelfo sin side til å forholde seg til mandatet for utvalget, med det resultat at utvalgsarbeidet strandet mot slutten av 2023. Det blir skrevet en avsluttende rapport for utvalgsarbeidet.

Statistikk 2023

I Akkordportalen ble 6 anlegg i Trøndelag ferdigstilt i 2023, på til sammen 2945 timer. Vektet gjennomsnittlig timelønn ble kr 352. Ikke-vektet gjennomsnittlig timelønn ble kr 445.

B

Da ble akkorden utbetalt! 507kr! Takk for god hjelp 🤔🤔🤔

OBS!

I tillegg til akkord-timelønna kommer alle faste tillegg i Landsoverenskomsten. For eksempel fagarbeider-, overtids-, bas-, smuss-, høyde-, utenbys, osv. Lærlingene lønnes prosentvis i forhold til hvilket halvår de er i.

Ikke nøl med å ta kontakt hvis du ønsker akkordhjelp! Fagforeninga skal ordne opplæring og kurs tilpasset klubben din, samt oppfølging ute på anleggene.

Tillitsvalgtskonferanse

Etter at vi la årsmøtet og halvårsmøtet til dagtid, har vi hatt litt færre heldags tillitsvalgtskonferanser.

I 2023 ble vi preget av mye arbeid knyttet til landsmøtet på våren og av at Endre sluttet på høsten. I mars hadde vi en konferanse på Clarion Brattøra, med 50 deltakere (derav 10 som deltok for første gang!).

Der fikk vi besøk av Seher og James fra Birralee International Kindergarten, som var ute i streik, samt streikeleder Silje fra Fagforbundet Trondheim.

De andre temaene vi snakket om var

- Lokale forhandlinger
- Lønnsundersøkelsen 2023
- Nye innleieregler fra 1.1.23
- Elbil
- Reisetidsbestemmelser (status på praktisering)
- Status på årsmøter i klubbene
- Beregning av helligdagsgodtgjørelse

FAGFORBUNDETS MEDLEMMER STREIKET

KURS I STILLINGSVERN

STARTKURS 2023

Kursing av tillitsvalgte

Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag og EL og IT Trøndelag fikk gjennomført til sammen 7 kurs for tillitsvalgte i 2023, med til sammen 129 deltagere. Av disse var 74 av deltagerne fra EFT.

Tilbakemelding fra deltagerne som deltar på kursene er i hovedsak positive. Kursene bidrar til god tillitsvalgtskolering og nettverksbygging mellom klubbene.

KURS I STILLINGSVERN

Kurs gjennomført i 2023:

Startkurs for tillitsvalgt

- Veiledere Lars R. Mjøen og May Iren Arnøy
- 21 deltagere over 3 dager

Kurs i forhandlinger

- Veiledere Lars R. Mjøen og Kim Olav Johansen
- 18 deltagere over 3 dager

HR kurs

- Veiledere Anders F. Berg
- 21 deltagere over 1 dag

LOK Kurs

- Veiledere Lars R. Mjøen og Eystein Garberg
- 21 deltagere over 3 dager

LO-uka

- Veiledere Kim Olav Johansen og Anders F. Berg
- 6 deltagere over 3 dager

Ungdomskurs

- Veiledere var ungdomsutvalget i EL og IT distrikt Trøndelag
- 23 deltagere over 3 dager

Kurs i stillingsvern

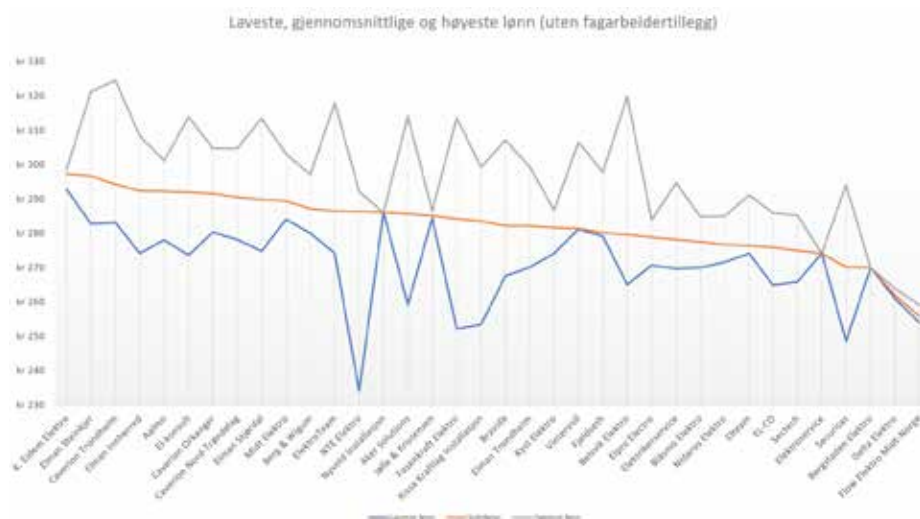
- Veiledere Lars R. Mjøen og Anders F. Berg
- 19 deltagere over 3 dager

Kursing av tillitsvalgte og medlemmer er noe av det viktigste vi jobber med. Det er tillitsvalgte ute i bedriftene som gjør den viktigste jobben. Derfor er det bra å se at så mange melder seg på kursene som blir arrangert.

Lønnsstatistikk

Lønnsundersøkelsen viste ei snittlønn i Trøndelag på **284,65 kr/t + fagarbeidertillegg** (før det sentrale oppgjøret 1. mai). Akkord og offshorelønn var ikke med i undersøkelsen, kun ordinær "servicelønn". I tillegg kommer selvsagt overtid, samt tillegg for utenbysarbeid, arbeid i høyden, bastillegg osv.

Grunnlaget for undersøkelsen var lønna til 1321 fagarbeidere i 40 trønderske klubber. Organisasjonsgraden blant de som deltok var 87%.

Lønnsundersøkelse 2023

År	Antall	3A-lønn (før 1.5)	Snittlønn (før 1.5)	3E-tillegg
2018	1000	kr 210,40	kr 249,35	18,5 %
2019	1027	kr 211,70	kr 251,24	18,7 %
2020	1059	kr 217,16	kr 257,14	18,4 %
2021	1110	kr 220,73	kr 262,11	18,7 %
2022	1154	kr 225,15	kr 270,65	20,2 %
2023	1321	kr 234,14	kr 284,65	21,6 %

Hvis vi legger til et gjennomsnittlig fagarbeidertillegg på 10 kr samt tillegget på 8,20 kr fra 1. mai, kan vi anslå den reelle snittlønna mot slutten av året til **302,73 kr**.

K. Eidem Elektro	kr 297,39
El-konsult	kr 294,33
Caverion Trondheim	kr 294,30
O. Løkken	kr 294,00
Elman Innherred	kr 292,41
Aalmo	kr 292,26
Caverion Orkanger	kr 291,69
Caverion Nord-Trøndelag	kr 290,59
Elman Stjørdal	kr 289,90
Midt Elektro	kr 289,48
Kraftlaget Rise Elektro 1	kr 288,58
Elman Steinkjer	kr 288,05
Berg & Wigum	kr 287,20
Elektro Team	kr 286,56
NTE Elektro	kr 286,46
Nyvold Installasjon	kr 286,14
Aker Solutions	kr 285,71
GK Elektro	kr 285,52
Jølle & Kristensen	kr 285,25
vektet snitt	284,65
Fosenkraft Elektro	kr 284,23
Rissa Kraftlag Installasjon	kr 283,55
ES Elektro	kr 282,67
Bravida	kr 282,25
Elman Trondheim	kr 282,24
Kyst Elektro	kr 281,75
Vintervoll	kr 281,39
Fjeldseth	kr 280,27
Belsvik Elektro	kr 279,75
Elpro Electro	kr 278,89
Elektrikerservice	kr 278,29
Trøndelag Elektro	kr 277,76
Blåsmo Elektro	kr 277,50
Nidaros Elektro	kr 276,76
Elteam	kr 276,44
EL-CO	kr 276,00
Sectech	kr 274,95
Elektroservice	kr 274,14
Argon Elektro	kr 271,96
Securitas	kr 270,20
Bergstaden Elektro	kr 270,00
Buvik Elektro	kr 268,50
Oneco Elektro	kr 265,52
El-focus	kr 264,75
Delta Elektro	kr 262,00
Flow Elektro Midt-Norge	kr 256,00

Tariffoppgjøret 2023 – STREIK!

I oddetallsår er det mellomoppgjør. Da forhandles det på LO - NHO nivå om den generelle lønnsøkningen i alle tariffavtaler.

Dette oppgjøret gjelder gjerne fra 1. april og fram til 1. mai. Fra 1. mai sørger reguleringsbestemmelsen i vår tariffavtale for at lønna og andre satser i tariffen oppreguleres i forhold til lønnsutviklingen i SSBs statistikk for industriarbeidere året før. Denne bestemmelsen gir noen kroner ekstra, oppå LO-NHO oppgjøret.

Historisk streik

For første gang i et mellomoppgjør ble det i 2023 streik. Dette kom helt uventet på oss alle. Streiken var et faktum søndag 16. april – dagen før årsmøtet i fagforeninga.

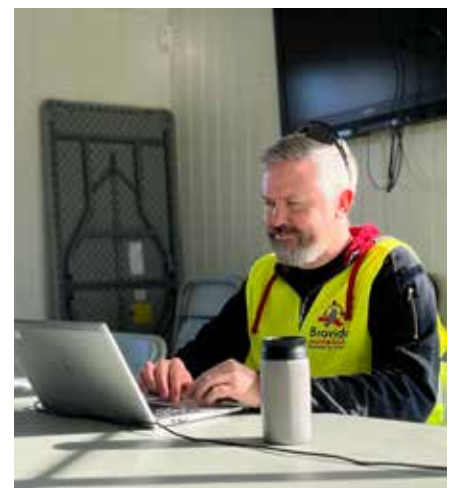
Cirka 23.000 LO-medlemmer ble tatt ut i streik fra mandag kl. 06:00. I Trøndelag ble Bravida, Vintervoll, Caverion Trondheim og Aker Solutions tatt ut, til sammen cirka 500 medlemmer.

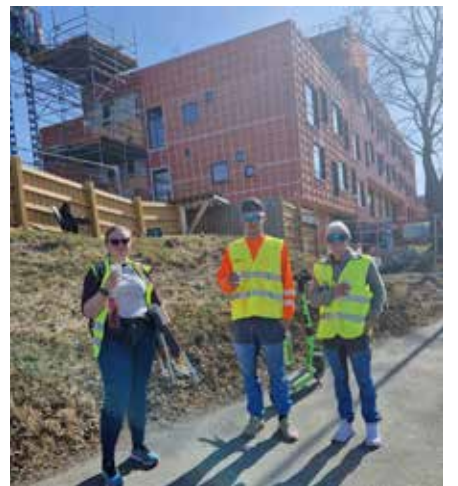

LOs krav i forhandlingene var:

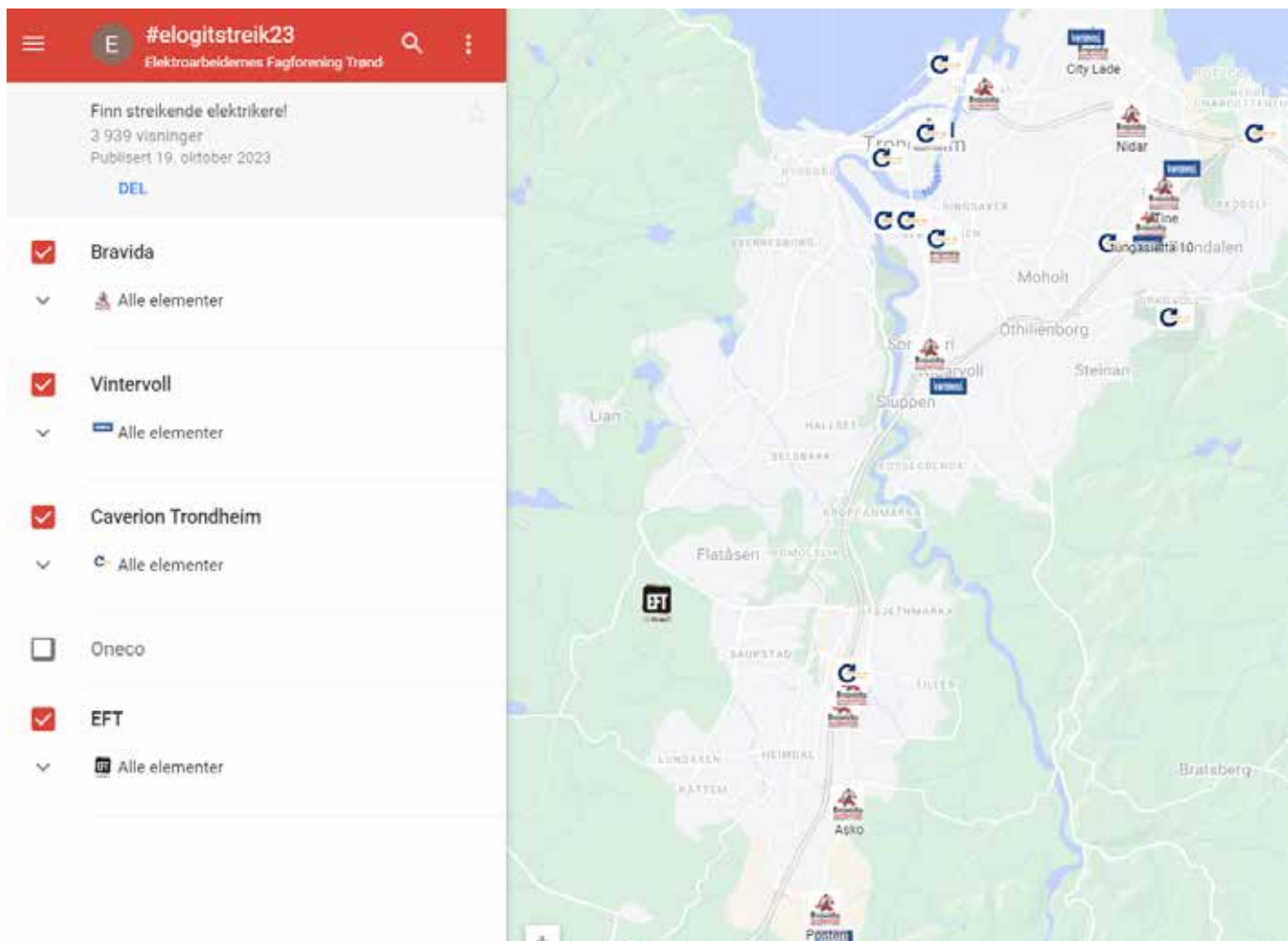
- Økt kjøpekraft for medlemmene
- Et ekstra løft for lavlønnsgruppene, hvor mange er kvinner
- At oppgjøret skulle bidra til mindre forskjeller

Vi opplevde at de tillitsvalgte i klubbene tok tak i oppgaven på en veldig god måte. Vi var heldige med været i Trøndelag disse dagene, noe som bidro til at dette ble en veldig positiv opplevelse for de involverte.

Fagforeninga brukte hjemmesida for å informere om aktuelle saker fagforeninga.no/streik. Vi laget et kart over byggeplassene de streikerammede bedriftene hadde, slik at folk kunne besøke streikevaktene.

Utfordringer

Lærlinger

LO hadde bestemt at lærlingene ikke skulle tas ut i streik. Dette var etter vår vurdering helt feil. Vi gav klare tilbakemeldinger om at i fremtidige konflikter skal lærlingene tas ut. Både fordi at de ikke kan jobbe selvstendig, for at de skal unngå å settes i vanskelige situasjoner av bedriftene og ikke minst for at de skal få oppleve å være en del av fellesskapet!

Funksjonærer

Det var både usikkerhet og uenighet om funksjonærmedlemmene våre skulle delta i streiken.

Bedriftsnummer

I Bravida ble vi møtt med påstanden om at flere av medlemmene var ansatt i andre bedriftsnummer enn de det var meldt streik på. Det gjaldt 26 medlemmer bosatt på Fosen, Orkdal og Stjørdal. Dette var helt ukjent for de tillitsvalgte i bedriften. Vi kan ikke akseptere at bedrifter sjonglerer på en slik måte med sine ansatte, som da i praksis risikerer at de plutselig står uten tariffavtale.

Resultat

Streiken ble avsluttet torsdag ettermiddag, etter bare 4 dager. Resultatet ble at alle LO-medlemmer fikk 7,5 kroner i timen, og de lavtlønte (tariffavtaler med en gjennomsnittslønn under 90 prosent av industriarbeiderlønn) fikk 11,5 eller 10,5 kroner, avhengig av om de har lokal forhandlingsrett eller ikke. De som har LOK som tariffavtale, fikk et ekstra tillegg på 70 øre fra 1. mai, altså totalt 8,20 kr.

Andre aktiviteter

Enkelte medlemmer ble permittert som en følge av streiken. Disse fikk streikestøtte. På torsdagen benyttet vi anledningen til å holde et fagforeningskurs for disse, med deltakere fra bl.a. Enor og Elteam.

Evaluering

Vi sendte ut et elektronisk evalueringsskjema til alle streikende. 216 svarte. Tilbakemeldingene var positive.

- Kun 15% hadde deltatt i en streik tidligere.
- 92% hadde et uendret eller mer positivt inntrykk av LO etter streiken.
- 96% hadde et uendret eller mer positivt inntrykk av klubben og fagforeninga etter streiken

EI LØNN Å LEVE AV, IKKE BARE OVERLEVE PÅ

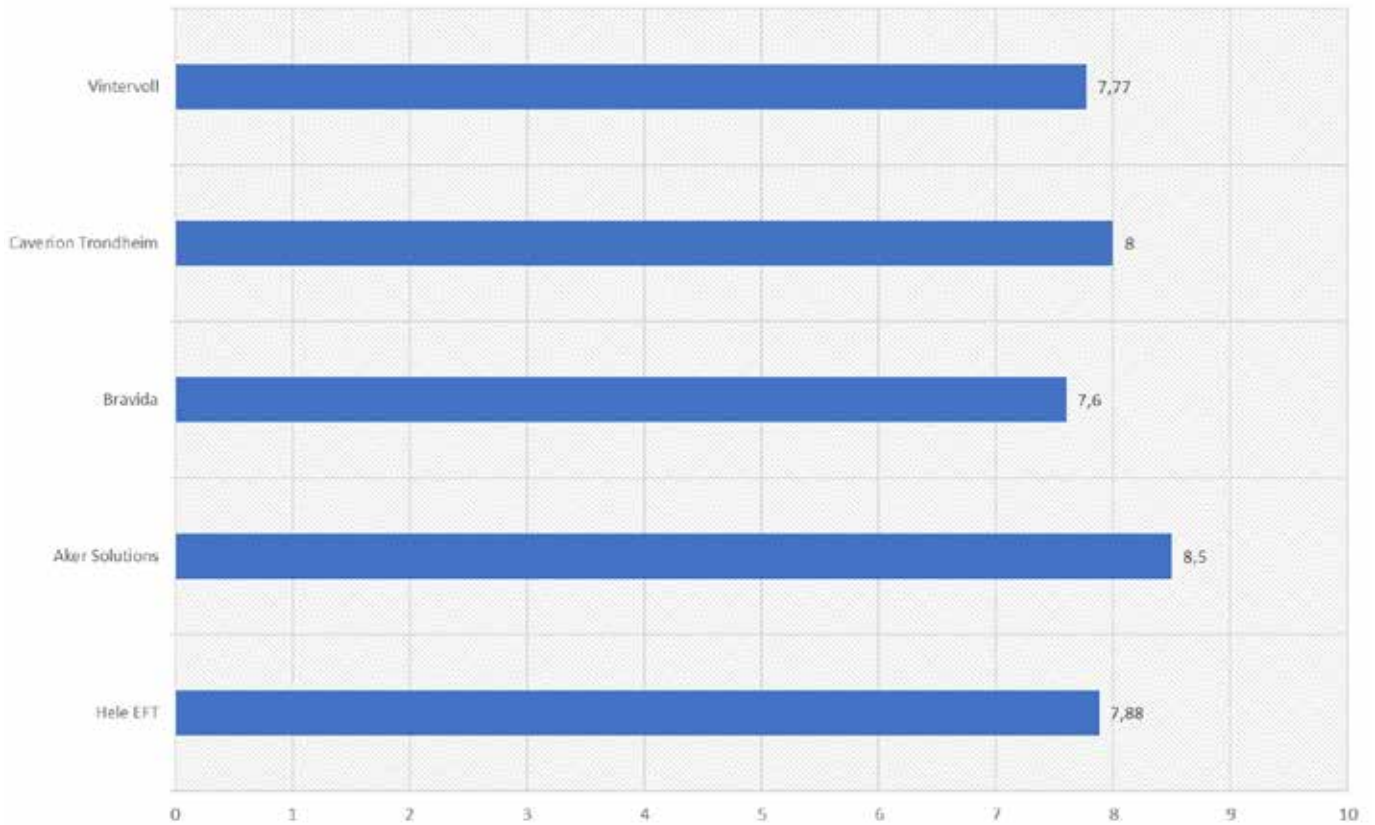
Fakta om oppgjøret

20.04.2023 Sist oppdatert 25.04.2023 **LØNNSOPPGJØRET 2024**

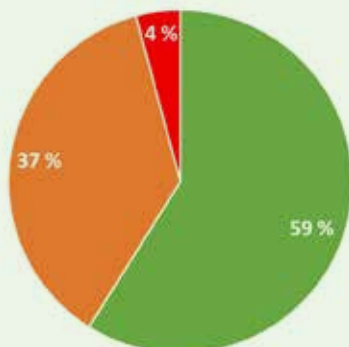
Generelt tillegg: 7,50 kr pr time, dvs. 14 625,- kroner i året.
Lavlønnstillegg: 3 kr pr time, dvs. 5850,- kroner i året.
Lavlønnstillegg for tariffavtaler uten lokal forhandlingsrett: 4 kr. pr time, dvs. 7800 kroner
Tillegg til overenskomster uten lokal forhandlingsrett og lavere lønn enn industriarbeideren: 1 kr i tillegg.

Oppgjøret omfatter rundt 185 000 medlemmer i LO-/NHO-bedrifter.
Gjennomsnittlig industriarbeiderlønn: 544 700 kr. (gjennomsnitt i 2022)
Ramme for oppgjøret: 5,2 % (overheng: 1,4%, tariff tillegg: 2,1%, glidning: 1,7%)

Hva er din helhetlige opplevelse av streiken?

Har streiken gjort noe med ditt inntrykk/opplevelse av organisasjonen lokalt (klubb/fagforening)?

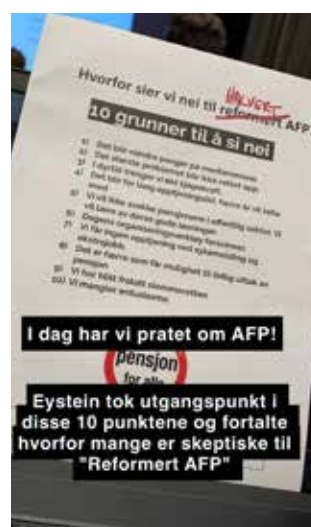

• Jeg er mer positiv til lokal klubb/fagforening • Uendret/ulikar • Jeg er mer negativ til lokal klubb/fagforening

Økonomi

Streikestøtten fra EL og IT Forbundet var satt til 1 250 kr (skattefritt) pr. dag. Styret i fagforeninga vedtok en ekstra streikestøtte på 250 kr pr. dag, bortsett fra lærlingene.

- 366 medlemmer fikk utbetalt streikestøtte
- Det ble betalt ut streikestøtte for 1385 dager
- Totalt ble det utbetalt 2 077 500 kr i streikestøtte
- EFTs andel av streikestøtten ble 346 250 kr
- EFTs kampfond ble redusert fra 16 207 984 kr til 15 861 734 kr

Landstariffkonferansen 2023

Landstariffkonferansen arrangeres annethvert år, høsten før det er hovedoppgjør. 100 tillitsvalgte fra installasjonsmiljøet i hele landet møtes for å diskutere kravene til neste oppgjør, hva vi skal prioritere og hvem som skal forhandle for oss.

Konferansen ble avholdt 23.-26. oktober i Sandefjord.

Deltakerne

Hvert distrikt får et bestemt antall delegater, ut fra medlemstall. Vi hadde 11 delegater denne gangen: Eystein Garberg (EFT), Kim Olav Johansen (Norske Skog), Runar Andreas Lein (EFT), Ole Andreas Heitlo (Aker Solutions), Fredrik Hermann (Caverion Nord-Trøndelag), Kristian Hammernes (Caverion Trondheim), Tonje Fagerbekk Haranes (Elektro Team), Even W. Karlsen (Elman), Thea Elise Estenstad (Caverion Orkanger), Camilla Åmot Johansen (NTE Elektro) og Lars Roar Mjøen (EFT).

I tillegg hadde vi med Yngve Dahler Sandø (Argon Elektro), Nils Bruheim (Elektro Nord) og Ronja Iren Myhren (Mesta Elektro) som observatører og varadelegater.

De fleste av våre var oppe på talestolen og holdt innlegg. Vi leide et eget møterom slik at vi kunne ha egne diskusjoner underveis i konferansen, både på morgenen, i lunsjen og på ettermiddagen.

Prioriteringer

Det var stor enighet på konferansen om at det er behov for å øke lønna i neste oppgjør, men det var forskjellige vinklinger på hvordan det bør gjøres. Det endelige vedtaket ble å prioritere forbedring av bestemmelsen som regulerer lønna automatisk i mellomoppgjørene.

Oppsummering av vedtak:

Forbedringer i LOK § 15 skal være det eneste prioritet til lønnsoppgjøret 2024.

Landstariffkonferansen vil også at forhandlingsutvalget skal ha ett spesielt fokus på kravene om heving av §3A og innleie.

Forhandlingene i 2024 gjennomføres forbundsvist.

Valg

På konferansen ble det valgt flere utvalg som skal jobbe i 2-årsperioden fram til neste konferanse. Valgkomiteén var delt i hvem som skulle lede forhandlingsutvalget. Flertallet i valgkomiteén ønsket at Rogalands fagforeningsleder Øvind Wallentinsen skulle velges til leder. Dette støttet flertallet i salen (55 mot 43), noe vi i Trøndelag var godt fornøyde med.

Disse trønderne ble valgt inn i diverse utvalg:

Forhandlingsutvalget:	Eystein Garberg
Offshore- og anleggsutvalget:	Ole Andreas Heitlo
Akkordutvalget:	Runar Andreas Lein
Tariffrådet:	Lars Roar Mjøen
Tariffutvalget:	Eystein Garberg

– VI ØNSKER Å BLI VALGT. VI ØNSKER
Å TA Plass. VI HAR NOE Å BIDRA MED

Tillitsvalgte Tonje og Hanna vil bli sett, men ikke bare fordi de er kvinner

Artikkel fra fagbladet vårt Nettverk

Tekst: Knut Viggen **Foto:** Leif Martin Kirknes

Under debatten rundt valg til verv ble det ampert.

– Vi ønsker å bli valgt. Vi ønsker å ta plass. Vi har noe å bidra med. Vi er ikke her fordi vi er kvinner, men fordi vi er dyktige, sier konferansedelegat Hanna Kristine Bendiksen fra Distrikt Nordland.

Hun får støtte av delegatkollega Tonje Fagerbekk Haranes fra Trøndelag.

Tirsdag fikk de alle kvinnene som er på landstariffkonferansen for elektrofagene (LOK) i Sandefjord med seg på en kraftfull markering.

Valgt som første kvinne

Bakgrunnen for markeringen var valget av Jette Marie Øie fra Distrikt Buskerud som leder av valgkomiteen på landstariffkonferansen med én stemmes overvekt.

Hun er en av ti kvinnelige delegater på konferansen, men har lang fartstid både som elektriker, tillitsvalgt og de siste årene også distriktssekretær i Buskerud.

Det er første gang en kvinne velges til denne posisjonen på denne konferansen, som har vært arrangert i nesten 40 år. Det skjedde etter en liten kampvotering med Runar Andreas Lein fra Trøndelag. Forut for valget gikk flere opp på talerstolen for å framsnakke de to kandidatene.

Noe av det som ble sagt fra talerstolen irriterte særlig Bendiksen og Fagerbekk.

Særlig argumenter om at "det nå var på tide å få en kvinne" i denne posisjonen, fremført av flere mannlige delegater.

– Vi fikk samlet oss til en aldri så liten jentelunsj på tirsdag, der vi diskuterte hva vi skulle gjøre. Så tok vi ordet etter hverandre under debatten, forteller Bendiksen.

– Må finne bedre argumenter

Hun har alltid følt seg løfta opp og fram av kollegaene sine, basert på sitt engasjement.

– Derfor reagerer jeg at man i en tid der man ønsker flere jenter i verv og posisjoner, så har man ingen bedre argumenter enn hvilket kjønn de har når man skal snakke dem opp, sa Bendiksen.

Hun mener at når "kvinnekortet" blir dratt fram i debatten rundt valg til verv uten noen andre argumenter, kan dette være med på å bygge ned karakteren til andre kvinner i posisjon.

- Noen av distriktene som har dratt dette kortet har også en 100 prosent mannlig delegasjon denne uka, sa Bendiksen før hun fikk de andre kvinnene som deltar på konferansen, 10 delegater og like mange observatører, med seg opp på scenen.
- Jeg vet hva vi mener om dette og er ikke alene om det og jeg vet at jeg har de som er her oppe på scenen med meg:
- Vi ønsker å bli valgt. Vi ønsker å ta plass. Vi har noe å bidra med. Vi er ikke her fordi vi er kvinner, men fordi vi er dyktige, sa Bendiksen, før hun fikk kalt alle de 20 kvinnelige delegatene og observatørene opp på scenen.

- Misbruker "kvinnekortet"

Tonje Fagerbekk fortalte konferansen at hun i sin egen fagforening og i sitt eget distrikt ikke hadde følt at de blir møtt med argumentasjonen «fordi du er kvinne».

Men når hun på konferanser og møter i forbundet og blir vitne til at kvinner blir foreslått valgt, og noen ganger også presset inn i verv, med eneste argumentasjon om at de er kvinner, blir hun både provosert og trist.

- Jeg er ekstremt sikker på at her er det veldig mange andre gode kvalifikasjoner som burde vært nevnt i stedet for at «du er kvinne», sa Fagerbekk.

- Når «kvinnekortet» blir misbrukt i det offentlige rom og brukt som argumentasjon blir man sjakk matt. Det er dessverre få som tør å si imot, og om det er noen som gjør det er terskelen lav for å kalle dem for kvinnefiendtlige. Det er skadelig for demokratiet vårt, fortsatte hun.

Fagerbekk mener hvilket kjønn du har aldri må brukes som argumentasjon verken negativt eller "for å oppnå noe".

- Vi setter pris på at det er fokus på å få kvinner inn i tillitsverv og komiteer, og at vi av og til må presses litt for å tørre å satse. For kvinner vil være tillitsvalgt, styremedlemmer, og delta i forskjellige komiteer og utvalg. Men vi vil ha tilliten fordi at vi er engasjerte, strukturerte og flinke. Ikke fordi vi er kvinner, sa hun.

Det høstet sterk applaus fra salen fra resten av delegatene, som dermed fikk noe å tenke på.

Kanskje det var siste gangen "kvinnekortet" ble tatt i bruk i EL og IT Forbundet?

«KVINNEKORTET»

«Kvinnekortet»

Under åpningen av landstarriffkonferansen ble det valgt en valgkomité, som skulle jobbe underveis og bli. sette sammen et forslag til forhandlingsutvalg. Det var to kandidater til å lede komitéen: Runar Andreas Lein fra EFT og Jette Marie Øie (ansatt distriktssekretær i Buskerud).

De som gikk på talerstolen og støttet Runar fremhevet at han var en tillitsvalgt med lang erfaring, at han kjenner mange folk i organisasjonen, at han har mye erfaring med arbeid i valgkomiteer og at han jobber godt og strukturert. De som ønsket Jette som leder, fremhevet at hun var kvinne og at det var på tide at vi valgte en kvinnelig leder av valgkomitéen. Jette vant med én stemmes overvekt.

Flere av våre kvinnelige deltakere reagerte på dette. De syntes det var dårlig gjort at Jettes støttespillere ikke fremhevet noen av hennes gode egenskaper, men kun pekte på at hun var kvinne. «Jeg håper at jeg får lov til å være med på dette fordi jeg er en tillitsvalgt som har noe å bidra med, ikke fordi jeg må oppfylle en kvinnekvote», var det en som uttalte.

På konferansens tredje dag gikk Tonje Fagerbekk Haranes fra Trøndelag opp på talerstolen sammen med Hanna Kristine Bendiksen fra Nordland. De tok et oppgjør med det de oppfattet som misbruk av «kvinnekortet» blant flere delegasjoner. På toppen av alt hadde de forankret budskapet hos alle de kvinnelige deltakerne i salen, som reiste seg og gikk opp på scenen. Dette ble en mektig forestilling, som iallfall vi vil huske lenge!

Norsk Pensjon

Fra fellesskapet
Fra bedriften
Fra tariffavtalen

Alder	Folketrygden	Pensjonskonto	Privat AFP	Overført pensjonskapital
65 år	335 000 kr	11 000 kr	99 000 kr	17 000 kr
66 år	341 000 kr	11 000 kr	99 000 kr	17 000 kr
67 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
68 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
69 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
70 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
71 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
72 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
73 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
74 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
75 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	17 000 kr
76 år	342 000 kr	11 000 kr	80 000 kr	0 kr
77 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
78 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
79 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
80 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
81 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
82 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
83 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
84 år	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr
Utvandring	342 000 kr	0 kr	80 000 kr	0 kr

I dag hjalp vi et medlem å finne ut hvordan økonomien blir når han slutter å jobbe. Ta kontakt hvis flere ønsker hjelp til dette!

AFP

AFP er en viktig del av tariffavtalen vår. Ordningen gir en betydelig tilleggspensjon livet ut, og bidrar samtidig til at folk får lov til å gå av tidligere enn de som ikke har tariffavtale.

Helt siden oppgjøret i 2018 har det vært snakk om å reformere AFP-ordningen, noe vi har vært skeptiske til. Vi har heller foreslått å rette opp i de problemene som er i dagens ordning, som fører til at mange ikke kvalifiserer til å få AFP.

HALVERT
Hvorfor sier vi nei til reformert AFP?

10 grunner til å si nei

- 1) Det blir mindre penger på medlemmene.
- 2) Det største problemet blir ikke rettet opp.
- 3) I dyrtid trenger vi økt kjøpekraft.
- 4) Det blir for lang opptjeningsstid, færre år vil telle med
- 5) Vi vil ikke svekke pensjonene i offentlig sektor. Vi vil lære av deres gode løsninger.
- 6) Dagens organiseringsverktøy forsvinner.
- 7) Vi får ingen opptjening ved sykemelding og ekstrajobb.
- 8) Det er færre som får mulighet til tidlig uttak av pensjon
- 9) Vi har blitt fratatt stemmeretten.
- 10) Vi mangler entusiasme.

Vi har spesielt vært bekymret for hva en omlegging vil bety for våre yngre medlemmer. For å belyse problemstillingen deltok Eystein i innspillingen av en informasjonsvideo om temaet.

Se filmen på → fagforeninga.no/AFP

Både LOs ledelse og flere forbund tok i løpet av året til orde for at det i 2024 måtte bli nok et samordnet oppgjør om AFP. Det var derfor knyttet stor spenning til hvordan Fellesforbundet stilte seg til saken under deres landsmøte i oktober.

Fellesforbundet er det største forbundet i privat sektor, og har derfor mye å si i LO. Deres vedtak kom samme dag som vi behandlet saken på landstariffkonferansen. Vi landet begge på å avvise reformert AFP.

Forslag nr: 1824

Fra: Eystein Garberg

Landstariffkonferansen LOK aviser at Reformert AFP skal være en del av tariffoppgjøret i 2024. Vi ønsker heller å forbedre dagens AFP-ordning og tette hullene i den på andre måter, for eksempel slik de har løst dette i offentlig sektor med betinget tjenestepensjon.

Vedtak: Forslaget ble vedtatt.

FRA FACEBOOK

Solidarisk samling i bønn?

Leserinlegg i Klassekampen, august 2023

Under Arendalsuka lanserte LO-forbundene Handel og Kontor, Arbeidsmandsforbundet og NNN, rapporten «Privat AFP – ikke for alle», sammen med NHO Service og Handel. Budskapet var klart i god tid før rapporten kom: «Hvis vi ikke oppdaterer AFP-ordningen vil den dø av seg selv».

Fra NHO sin side er dette som forventet, men at tre LO-forbund skulle gå i front for å snakke ned AFP-ordningen var uventet. AFP er jo fagbevegelsens pensjonsordning! Den ble fremforhandlet gjennom flere tariffoppgjør i perioden 1988-1998, og vi er en av tre parter i ordningen. AFP-bilaget er med i alle våre overenskomster – den er vår!

AFP er noe annet i dag enn da den var ferdig innfaset i 1998. Fra 2011 fungerer den som et livsvarig pensjonstillegg, i stedet for en ren tidligpensjonsordning som den opprinnelig var. Denne omleggingen var mange imot, og i LO-forbundenes argumentasjon og fremlegg tyder det faktisk på at også de ser tilbake til den gangen AFP var en solidarisk tidligpensjonsordning for de som virkelig trengte det.

Det kan kanskje fremstå som et paradoks at vi forsvarer dagens ordning, når vi egentlig ønsker oss noe annet. Men det gjelder å ta en ting om gangen. Pga. pensjonsreformens levealdersjustering, får våre medlemmer gradvis mindre i pensjon fra folketrygden. Da kommer AFP-tillegget godt med, for å få en pensjon å leve av – ikke bare overleve på. Samtidig er de aller fleste enige om at det er behov for å tette de såkalte hullene i ordningen, som gjør at mange faller utenom og ikke får ei krone i AFP. Derfor gikk vi til et samordnet tariffoppgjør i 2018. Alle forbund i privat sektor la sine oppgjør i potten, for å oppnå noe kraftfullt i fellesskap. Det lyktes vi ikke med, og vi trenger ikke gjenta den samme feilen. Forbundene peker i rapporten på at grunnet lav snittalder og stort gjennomtrekk, er det få i f.eks. handels- og servicenæringene som får AFP. Men den sier ingenting om hvor det blir av alle disse arbeidstakerne etter at de har forlatt bransjen, og at de kan nyte godt av dagens AFP-ordning i sin neste jobb.

Pensjonsreformen har gjort noe med hodene til folk. Den forherliger individualisme og innprenter at det er den enkeltes ansvar å sørge for at man overlever som pensjonist. Man må spare til egen alderdom, og tjenestepensjonen settes rett inn på en personlig pensjonskonto. AFP-ordningen er ikke slik, den er kollektiv. Kontingenten på 2,6 % som bedriftene må betale er å betrakte som en «inngangsbillett» til ordningen, den enkelte kan få både mer og mindre igjen enn dette. Allikevel gjentar forbundene retorikken fra høyresiden, NHO og alle som misliker AFP: det er ikke sikkert at den enkelte får noe igjen for det bedriften betaler inn.

I forslaget til reformert AFP knyttes ytelsen til hvor mange år man har jobbet i en tariffbedrift. Da vil de fleste i framtida i det minste få utbetalt noen kroner AFP. Etter ett år i butikk vil en 20-åring opptjene en årlig AFP-rettighet på 700 kr. Det som rapporten ikke sier noe om, er at de som må betale for dette er de som i dagens ordning får full AFP. Er det virkelig dette som er solidaritet? Hva blir i så fall det neste, at industriarbeidere skal redusere lønna si slik at flere oppnår å ha 90% av industriarbeiderlønn?

Hvis vi skal se på omfordeling blant de som får AFP, bør vi heller se på om det er riktig at det skal kunne være mulig å ta ut AFP samtidig som man er i full jobb.

Også denne gangen loves det gode overgangsordninger. Det er en velkjent strategi for å få gjennomslag for endringer i pensjonssystemet. På denne måten bedøver man de som er gamle nok til å bry seg, og så er det nok en gang de yngste som ofres. LO-NHO sin rapport fra mai 2021 fastslår det samme: kun 3-4% av årskullene 1990-2020 vil oppnå en like god ytelse med en reformert AFP-ordning som det de vil få med dagens ordning, mens 90% av 1961-kullet vil få det samme om ordningen legges om.

Et av målene med omleggingen av AFP, er å lage en ordning som kan gjelde på tvers av offentlig og privat sektor. Og det er nettopp i den offentlige pensjonsordningen at løsningen ligger. Der ble det i 2020 innført betinget tjenestepensjon som en «erstatning» for de som ikke kvalifiserer til AFP. Dette er en ekstra pensjonssparing på 3%, men den utbetales kun til de som ikke får AFP. Denne vil tette hullene, og i motsetning til reformert AFP gjelder den også for de uføre. Det er solidaritet, det!

Eystein Garberg

Tillitsvalgt i EL og IT Forbundet

Stian Pettersen Sagvold

Tillitsvalgt i Fellesforbundet

Lars Olav Iversen

Tillitsvalgt i NNN

Landsmøtet 2023

Landsmøtet ble avholdt 15. til 19. mars i Oslo.

EL og IT Forbundet Trøndelag fikk 21 delegater til landsmøtet, basert på medlemstallet. Med 6 landsstyrerepresentanter og 2 forbundsstyremedlemmer i tillegg, ble det totalt 29 delegater. I starten av februar møttes de fleste på en forberedende samling i Selbu. Her ble flere saker diskutert, og vi fikk anledning til å bli bedre kjent med delegatene fra de andre miljøene.

Valget av ny forbundsleder var nok saken det var knyttet størst spenning til. Flere uttalte at det er ikke god politikk vi mangler, men handlekraft og en vilje til å gjøre nødvendige forandringer.

Valgkampen

På fagforeningas årsmøte i 2022 annonserte Eystein at han hadde blitt forespurgt av flere miljø om å stille som kandidat til ny forbundsleder på landsmøtet i 2023.

Fra august 2022 og fram til landsmøtet, reiste både han og den andre kandidaten rundt omkring i landet for å delta på lokale debattmøter. De aller fleste distriktene ønsket fysiske møter, unntatt Troms og Finnmark som inviterte til et digitalt møte. Valgkampen ble preget av at det ble satt ut rykter og falske nyheter om Eystein. Mange av disse ble produsert og spredd av ansatte på forbundskontoret, som brukte kontaktnettet og posisjonene sine til å påvirke store deler av organisasjonen.

Den avtroppende forbundsledelsen gjorde tilsynelatende ingenting for å hindre dette.

Den gjennomgående tendensen var at Eysteins støttespillere brukte all sin energi på å fremsnakke Eystein, mens den andre fløyen brukte enhver anledning til å snakke ned Eystein i stedet for å fremsnakke sin kandidat.

Mange reagerte på hvordan fagbladet vårt (Nettverk) dekte valgkampen. Folk som deltok på møtene, kjente seg ikke igjen i det de kunne lese i ettertid. Vi begynte etter hvert å lure på om redaktøren hadde fått en påminnelse om at det er EL og IT Forbundet som finansierer utgivelsene, med en beskjed om hvilken vinkling man forventet. Fagforeninga valgte å engasjere en freelancejournalist, for å få frem mye av det positive som har skjedd i Trøndelag de siste årene. Sakene ble publisert på fagforeninga.no/ibevegelse og noen av dem kan leses på side 33 til 48.

Det kan også nevnes at på to arrangementer ble en representant fra arbeidsgiverforeningen (!) Fornybar Norge brukt som møte- og debattleder. Flere reagerte på at vedkommende fremsto som vesentlig vennligere og mer medgjørlig overfor den ene av lederkandidatene.

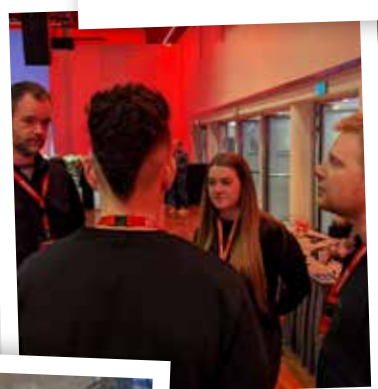

Valget

Valget var på landsmøtets 4. dag. Valgkomiteén var delt, der flertallet på 6 innstilte på Geir Ove Kulseth som leder mens mindretallet på 3 innstilte på Eystein Garberg. Debatten varte i 3,5 timer, med nærmere 100 innlegg i debatten. Se videoopptak av alle innleggene på fagforeninga.no/lm23

Det ble et uhyre jevnt resultat. 141 stemte på Geir Ove mens 132 stemte på Eystein. Det betyr at dersom 5 av 273 personer hadde stemt annerledes, hadde Eystein gått av med seieren.

Runar Andreas Lein fra fagforeninga var innstilt som forbundsstyremedlem. Han valgte å trekke seg, for å gi plassen til Eystein. Møtelederne forsøkte å få salen til å akseptere dette, men da protesterte flere. Den avtroppende forbundsledelsen ristet febrilsk på hodet, og en av representantene fra Møre og Romsdal gikk opp og forlangte skriftlig avstemning også i dette valget. Resultatet ble at 86 personer stemte på Runar, selv om han hadde trukket seg. Det holdt ikke å vinne ledervalget, de måtte også trække på Eystein for å understreke at han var uønsket. Mange på landsmøtet reagerte sterkt på dette. Den nyvalgte lederen ble i opptakten til landsmøtet fremhevet som den mest "samlende" kandidaten. Vi konstaterer at forbundet forlot landsmøtet mer splittet enn det har vært noen gang.

JEG PLEIDE Å VÆRE EN SÅNN EN SOM IKKE BRYDDE MEG

Før var han «lett som en spøl», men de siste åtte månedene som klubbleder i Vintervoll har gjort at Jørgen (32) har skjönt at man veier flere tonn om man er flere sammen.

Rørosingen Jørgen Skjervagen Berg (32) med femti prosent trondheimsdialekt, har vært klubbleder i Vintervoll siden mars 2022.

Før han ble klubbleder, hadde han ikke noe forhold til fagbevegelsen i det hele tatt, annet enn at han var passivt medlem i noen år. Jørgen var aldri interessert i hverken fellesskapet eller fagforeningskampen – han meldte seg til slutt inn i EI og IT etter gruppepress fra kollegaene på jobb i Vintervoll, hvor så og si alle var organiserte.

VI KJEMPER JO IKKE FOR ELEKTRIKERNES RETTIGHETER, MEN FOR ARBEIDERNES RETTIGHETER

– ENORMT BRATT LÆRINGSKURVE

Han jobbet også i flere år som bas, og hadde tettere samarbeid med ledelsen i jobben. Så ble han altså foreslått som klubbleder, og tok ansvaret. Han trives som klubbleder, etter å ha vært det i et snaut år.

– Det har vært kjempespennende, og en enormt bratt læringskurve. Det er mye å sette seg inn i, i alt fra arbeidsmiljøloven til hovedavtalen og LOK, sier Jørgen. Montørklubben i Vintervoll var lei av å ligge nederst på lønnsstatistikken. Med Jørgen i front, kom de fram til tidenes beste resultat i lønnsforhandlingene i 2022.

– Det er et resultat av mye innsats og innhenting av tall, sier Jørgen.

Og han er klar på at dette ikke bare er hans fortjeneste, men også tidligere klubbledere, som han mener gjorde grunnarbeidet.

– Etterhvert gikk vi mer strategisk og systematisk til verks. Og i et presset arbeidsmarked, så var det også lettere å få til et godt resultat, sier han.

Jørgen skryter også av de andre to i arbeidsutvalget i klubben i Vintervoll, Torill Møller-Holst og Henrik Wold Amundsen.

Selv om han er fersking som klubbleder, og ikke har satt seg inn i alt, føler han seg trygg på de andre klubblederne og styret i Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag.

Jørgen sammen med klubbstyret i Vintervoll.

– Jeg kan stille alle mulig rare spørsmål uten at det er flaut. Jeg får alltid gode svar. Det er ikke alltid jeg forstår tanken bak ting, men det får jeg alltid godt forklart, uten at jeg føler meg dum av den grunn.

– *Hva er det som har satt seg i din bevissthet de siste åtte månedene?*

– Jeg tror det må være jobben fagbevegelsen gjør for medlemmene. Jeg har nok fått en mye større fellesskapstankegang enn før. Før tenkte jeg mer på meg selv, og var fornøyd med å ha en jobb, og å jobbe så mye som mulig. Jeg var nok litt av den gamle skolen. Det har endret seg litt den siste tida. Nå har jeg lært at «det e itjnå som kjæm tå sæ sjøl».

– MAN BLIR TATT PÅ ALVOR

I mars skal Jørgen på sitt første landsmøte i EI og IT. Han kunne tenkt seg noen forbedringer i EI og IT ut fra hvordan det ledes nå.

– Det lyttes for lite til medlemmene nå, og der tror jeg Eystein kan gjøre en forandring som skaper resultater, sier Jørgen, og fortsetter:

– Jeg føler at når man tar opp ting med

Eystein, så blir man hørt, og tatt på alvor. Og man er trygg på at han tar det videre, og forsøker å finne løsninger. Og dette tror han også kan overføres til EI og IT nasjonalt.

– Om han fortsetter på samme måte som han har gjort i Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag, så tror jeg han kan være en utmerket leder for alle miljøene innen EI og IT. Vi kjemper jo ikke for elektrikernes rettigheter, men for arbeidernes rettigheter, sier Jørgen.

EFT HAR SIDEN 2014:

- Fått 1000 nye medlemmer, og dobbelt så mange tariffbedrifter
- 2355 yrkesaktive medlemmer
- 2949 medlemmer totalt, med pensjonister og elever
- Målet vårt som fagforening er å organisere alle elektroarbeidere i Trøndelag, og at bedriftene de jobber i er bundet av tariffavtalen vår
- Har fått på plass 2-4 nye tariffavtaler hvert år
- Måtte streike for tariff i Kaba (2016) – eneste streik for tariffavtale i fagforeningas historie!
- Jobber med å sette medlemmene i stand til å bruke tariffavtalene
- Økt bemanning på kontoret på grunn av økte medlemstall – for å følge opp medlemmene på en god måte

HVA ER VITSEN MED Å MISTRIVES I ARBEIDSLIVET NÅR MAN IKKE TRENGER DET?

Camilla (25) er elektriker, klubbleder, engasjert i fagforeningsstyret og nybakt mamma. Hun er opptatt av at flere skal engasjere seg i fagforeningsarbeid tidlig i arbeidslivet.

– Da jeg ble gravid, spurte sjefen «Må vi ta noe hensyn nå eller? Hva skjer her nå?». Jeg var eneste kvinnen i bedriften, så dette var helt nytt for dem. Det forteller Camilla Åmot Johansen (25) når vi møter henne i Børsa i Skaun kommune mens hun er hjemme i mammapermisjon med lille Amalie. Sjefen lurte på om bedriften måtte sette Camilla på andre oppdrag i jobben da hun ble gravid. Hun svarte at hun ikke trengte å ta de aller tyngste jobbene. – Jeg merket fort at de ikke var vant til kvinner i yrket, forteller hun.

La oss ta alt fra begynnelsen. Camilla er elektriker, klubbleder i NTE Elektro og styremedlem i Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag. Hun er også vara til styret i El og IT Trøndelag, og ungdomsutvalget i El og IT Trøndelag.

Camilla er fra Hølonda, og gikk elektrofag på Melhus videregående skole, og forteller at det var litt tilfeldig at hun valgte elektro etter at hun hadde gått et år med service og samferdsel, noe som kjedet henne.

– Jeg trengte et mer fysisk fag, sier hun. Hun var redd hun måtte være veldig flink i matematikk for å kunne gå elektrofag, men ble beroliget av elektroelevene om at det måtte hun absolutt ikke, fordi det var snakk om «ferdige formler hvor man skulle sette inn tall». Det visste hun at hun skulle klare.

– NOE SOM EKSISTERTE LANGT BORTE I DET FJERNE

Siste året hun gikk elektro kom fagforeninga på Melhus videregående skole og holdt foredrag om organisering. – Jeg tenkte ikke så mye over hvor viktig fagbevegelsen var før jeg startet som lærling i Bravida året etter. Først da begynte jeg å se nytten av fagforeningsarbeid på nært hold, at det ikke bare var noe som eksisterte langt borte i det fjerne.

DET GIKK OPP NOEN LYS FOR MEG, FOR Å SI DET SÅNN

Hun var lærling hos Bravida i to år, og tok fagprøven hos samme plass. Senere startet hun som elektriker hos NTE, og etter å ha jobbet der i et lite år, var det ganske tilfeldig at hun meldte seg på et startkurs for tillitsvalgte. Hun ble oppringt av noen i EFT som ønsket å få tak i flere kvinner i fagforeninga. – Det var da jeg følte at jeg lærte om fagbevegelsen. Det gikk opp noen lys for meg, for å si det sånn.

– *Hvordan da?*

– Jeg visste at lover, regler og tariff eksisterte, men det var ikke noe jeg gikk rundt og tenkte over i det daglige. Jeg kom også over ting jeg ikke mente var

greit, og som jeg kjente at jeg ønsket å gjøre noe med.

Camilla varslet om at hun gjerne ville være tillitsvalgt. Hun startet som nestleder i klubben. På det neste årsmøtet i 2021 ble hun valgt til leder i Trondheimsavdelingen til NTE Elektro, og ikke lenge etter dette ble hun også leder i hovedklubben i NTE Elektro.

– Jeg ville egentlig ikke først. Jeg følte ikke at jeg kunne nok. Samtidig var det ingen andre heller som mente de kunne, og på det tidspunktet var det jeg som hadde mest erfaring.

– JEG ER SÅ GLAD FOR AT ANDRE LÆRLINGER BEGYNNER Å ENGASJERE SEG I FAGFORENINGA TIDLIG

Og de eldre brydde seg ikke like mye. Det var etter at Camilla begynte å engasjere seg og vise ansikt, at folk begynte å komme med problemstillinger de hadde bært på i flere år.

– Jeg lurte på hvorfor de ikke hadde gjort noe med det tidligere, sier hun. Akkurat for øyeblikket når hun er i perm, er nestlederne vikarierende for henne.

– GLAD FOR AT LÆRLINGER ENGASJERER SEG TIDLIG

– Kan du ting i tariffavtalen på rams?

– Nei, men jeg vet hvor jeg skal lete for å finne ut av det, og jeg har sånn passe kontroll på hva det står noe om hvor.

– Har du alltid vært opptatt av rettigheter?

– Det er noe som er kommet med vervene. Det var da jeg begynte å jobbe selv, at jeg begynte å tenke over ting, sier hun, og fortsetter:

– Jeg er så glad for at andre lærlinger begynner å engasjere seg i fagforeninga tidlig.

Hun tror delvis det kan komme av at det

er mer alvorlige tider i arbeidslivet enn før.

– Men jeg tror først og fremst det er fordi fagforeninga har vært så god på å engasjere og kurse folk tidlig i arbeidslivet. De har vært gode på skoloring og vært mye mer synlig enn de har vært tidligere. Folk på videregående skole vet hva fagforeningsarbeid er for noe nå.

– Hvordan er det å skulle ha svart på rettigheter og tariff overfor folk som har vært 20 år lengre i arbeidslivet enn deg?

– Overraskende nok, så har folk vært veldig greie, og respektert meg. Om jeg har sagt at «dette er noe jeg må sjekke opp», så har de vist stor forståelse og tålmodighet. Så det har gått veldig bra.

– Hva med i styresammenheng?

– Styret i EFT er kjempeflinke til å ta i mot oss som ikke har like mye erfaring. Det er rom for alle mulige spørsmål om man lurer på noe. Jeg synes jeg har lært veldig mye på de siste to årene, sier Camilla.

– HADDE ALDRI TURT Å SI TIL SJEFEN AT HAN TOK FEIL TIDLIGERE

Det er planen hennes å bli klubbleder i flere år til.

– Jeg føler at jeg er blitt bedre på å stå opp for meg selv i jobsammenheng. Jeg vet hva jeg, og de jeg jobber med har krav på. Jeg er blitt selvsikker. Fordi jeg vet at «sånn er det». Jeg kan si til sjefen at han tar feil, og det hadde jeg aldri turt tidligere. Nettopp fordi jeg ikke har visst. Og det mener hun gir en god følelse. – Det er fint når ledelsen må innse at de har tatt feil, fordi vi har påpekt det. Det gir mestringsfølelse. Også i andre sammenhenger. Jeg merker meg at jeg er blitt flinkere på å argumentere i andre diskusjoner i livet.

Camilla skal også på landsmøtet i EI og IT. Hun tror strømdebatten blir et stort tema på landsmøtet, naturlig nok, men mener

debatten er såpass kompleks, at hun ikke vil komme med noen enkle svar til oss.

Ellers er Camilla engasjert i lederkampen: – Jeg tror Eystein kan bli en god leder i EI og IT. Han er rettferdig, ærlig i tillegg til å ha mye erfaring å dele med andre.

DA JEG INNSÅ HVOR MYE ARBEID SOM LÅ BAK DE RETTIGHETENE, SKJØNTE JEG AT MAN MÅTTE FORTSETTE Å ENGASJERE SEG FOR Å IKKE MISTE RETTIGHETENE

– EI og IT rommer mange flere enn dere elektrikere?

– Ja, men jeg tror han kan bli en like god leder for dem, fordi han er så inkluderende. Jeg tror det blir problemfritt. Vi synes det er trist om vi eventuelt mister han som leder i EFT. Men han har bygd opp mange gode etterfølgere.

– Hva med deg selv?

– Slik som det er nå, så trives jeg med de lokale vervene mine, og jobben min. Jeg synes det er lett å relatere til problemstillinger som er så lokalt og nære meg selv. Så jeg blir hvor jeg er. Og jeg vil fortsette å jobbe som elektriker, sier Camilla.

– MAN BLIR ALDRI UTLÆRT

– Hvorfor er det ikke flere kvinnelige elektrikere?

– Jeg tror nok det handler om et mannsdominert rykte, sier hun, og forteller om da hun starta ute på anlegg, og måtte dele garderobe med masse mannfolk. Da kjente hun at hun ikke hadde så lyst til å dra på jobb.

– Jeg er fornøyd med å ha fått inn i tariffavtalen at det skal være adskilt garderobe. Det tror jeg hjelper på å beholde de kvinnene som er i yrket, i det minste, sier hun, og fortsetter

– Ikke at noen har vært kjipe, men man må jo av og på med det meste av klær før og etter jobb, og det er ikke alle som synes det er like kult. I tillegg til kommentarer og plystring.

Men hun understreker at hun trives kjempegodt i yrket, selv om hun jobber med bare menn. Da Camilla valgte elektro, var det ingen som anbefalte kvinner å velge faget.

– Flere kvinner burde gå ut og fortelle

om faget, og hvor gøy det er. Dessuten er noe av faget ganske estetisk også, og der kan nok kvinner være mer nøye.

JEG ER BLITT GODT KJENT MED ANDRE TILLITSVALGTE I FAGFORENINGA ETTER ENDEL MØTER OG KURS, SÅ DE ER FINE SPARRINGSPARTNERE

Hun mener andre grunner til at kvinner bør velge elektrofaget er at det er godt betalt og gode arbeidstider, i tillegg til at det er fysisk.

– Jeg er mye ute gjennom arbeidsdagen, og det trives jeg kjempegodt med. Dessuten er elektrofaget spennende, og man blir aldri utlært. Det skjer noe nytt hele tida, og det kommer også nye regler som man må sette seg inn i.

Camilla er opptatt av at fagbevegelsen må være med å prege utviklinga hele veien.

– Jeg synes fagforeninga er godt oppdatert. Jeg tar ofte kontakt med andre i styret, eller andre tillitsvalgte. Jeg er blitt godt kjent med andre tillitsvalgte i fagforeninga etter endel møter og kurs, så de er fine sparringspartnere. Hun så ikke for seg å bli tatt så seriøst, som ung kvinnelig tillitsvalgt, og var redd for å bli overkjørt, men istedet mener hun at det ble helt motsatt.

– HVA ER VITSEN MED Å MISTRIVES I ARBEIDSLIVET NÅR MAN IKKE TRENGER DET?

– Jeg håper flere engasjerer seg med en gang de opplever urett, eller om de ser kolleger opplever urett i yrkessammenheng. Det er dumt å ikke vite hva man har krav på. Hun mener det er lett å lære seg, og at alle bør gjøre det de kan for å ta til seg informasjon:

– Hva er vitsen med å mistrives i arbeidslivet når man ikke trenger det?, spør hun retorisk.

– Jeg er redd folk tar rettighetene for gitt. Jeg gjorde det i starten. Da jeg innså hvor mye arbeid som lå bak de rettighetene, skjønnte jeg at man måtte fortsette å engasjere seg for å ikke miste rettighetene. I tillegg til at det alltid er noe som kan forbedres.

KVINNER OG EFT:

- EFT fikk sin første kvinne i styret i 2014.
- EFT har inntil nylig hatt 4 kvinner i styret, men bare 2 akkurat per dags dato grunnet jobbskifter.
- EL og IT Forbundets målsetning er minst 20 % kvinner i alle fora.
- EFT har 6 kvinnelige klubbledere og 1 nestleder.

– Hvordan imøtegår du de som ikke er organisert?

– Jeg forsøker å forklare dem fordelene, og i det de møter på problemer, prøver jeg å forklare at de skulle hatt hjelp av ei fagforening.

På den måten får hun også vervet folk.

– Ofte organiserer folk seg når alvoret er ute. Og noen ganger kommer det også noen eldre etternølere som tidligere ikke har organisert seg, og det er fint. Da jeg begynte å fortelle litt om hva vi har krav på, er det flere som har innsett hvor viktig fagbevegelsen er. Jeg tror mange setter pris på hjelpa de får fra kameratene sine, når alvoret er ute, avslutter Camilla Åmot Johansen.

HAN FYREN I T-SKJORTE

Eystein Garberg – oppviger i fredstider, eller samlende forbundsleder? Eller begge deler?

Fannrembygg og fagforeningsleder Eystein Garberg vil bli forbundsleder i El og IT. Han sier han vil ha mer åpenhet, mer demokrati, og er selverklært grasrotmann. Men hvilke veier har ført han hit?

For det var ikke gitt at Eystein skulle bli fagforeningsmann, selv om han ble tidlig organisert som telekommunikasjonsmontør. Tvert om, tok han permisjon fra jobben i Bravida for å utdanne seg innen musikkteknologi. Han hadde spilt gitar siden 10-årsalderen, og ville satse på folkmetal-bandet Lumsk. Han syntes det var fint å kunne kombinere bandet med studier, fremfor jobb

Lumsk ga ut en demo, tre album og en singel, men dette var ikke noe å leve av. – Vi var bevisste på at vi ikke holdt på med musikk for pengenes del, men for kunstens del, sier han. Fornuften tok etterhvert overhånd, og Eystein gikk tilbake til elektrofaget.

Navn: Eystein Garberg

Alder: 44 år

Født og oppvokst: Fannrem, Trøndelag

Yrke: Fagforeningsleder

Utdanning: Telekommunikasjonsmontør

Familie: Samboer og tre barn

RØYKEMOTSTAND PÅ MAMMAS SYFØRENING

Det første politiske engasjementet Eystein kan huske han hadde, var plakater han laget i 10-årsalderen mot innendørs røyking, da mora hans hadde «syforening».

Deretter kom motstanden mot påtvunget kristendomsundervisning på ungdomsskolen. Han meldte seg ut av statskirka, fikk underskrifter fra mor og far, på tross av å ha demonstrert mot mors syforeningsrøyking, og ble en av få elever på Fannrem som hadde livssynsundervisning.

Men det var ikke før i 30-årene at fagforeningsengasjementet snek seg mer og mer innover Eystein, og det startet med lønn og akkordlønn.

Da han kom tilbake til Bravida etter noen år med folkemetal og NTNU, hadde bedriften endret tariffavtale etter omorganisering. Eystein ble nysgjerrig på innholdet i avtalen.

KAMPEN FOR AKKORD

Da han kom tilbake fra «musikk-permisjon», var han ute på et bygg for Bravida, og skulle montere datanettet. Kollegaen Runar Lein fortalte om akkordlønn, altså lønn som avhenger av mengden arbeid som utføres, og at man betales per enhet som produseres. Dette var mye mer lønnsomt enn den ordningen Eystein hadde på den tida. Men Runar understreket at skulle han ha akkord, måtte han være organisert. Da meldte Eystein seg inn i El og IT-forbundet.

– Jeg merket etterhvert at vi gikk glipp av god lønn fordi vi ikke jobbet akkord. Han begynte å lete i tariffen, og meldte seg på akkordkurs på Nygaardsvoldheimen. På den tida var Bravida et forholdsvis lite firma, med ikke noe særlig aktiv klubb. Det tok ikke lange stunda før Eystein ble klubbleder,

og akkordlønn kom på plass. Etterhvert kjøpte Bravida opp Siemens Installation, og det ble en stor bedrift.

– DET FØRSTE VI MERKA, VAR AT KONSEKVENSEN MED Å IKKE HA KONTAKT PÅ TVERS AV KLUBBENE, VAR LØNNA

Før var de 60 stykk totalt i bedriften. Etter oppkjøpet på landsbasis, ble de plutselig mellom 300 og 350 ansatte. Der var det også en stødig organisering med klubbledere på heltid, med ordning i arkivene, og protokoller helt tilbake til 1946.

PENSJONSKAMPEN

Eystein ble kjent med klubbleder i Siemens Installation, Ole Megaard. Han gjorde inntrykk. Det var noe helt annet de Siemens-ansatte holdt på med, i forhold til det klubbarbeidet som hadde vært gjort i Bravida, som var mer hobbypreget.

– Det første vi merka, var at konsekvensen med å ikke ha kontakt på tvers av klubbene, var lønna. Vi hadde klubb, var organisert, og trodde vi fungerte greit. Men det viste seg da vi ble slått sammen med Siemens Installation, at den som tjente best til oss, tjente dårligere enn den som tjente dårligst i Siemens Installation. Da gikk det opp et lys her i gården, forteller Eystein.

– DET KAN LØNNE SEG Å VÆRE SOLIDARISK I DET LANGE LØP. VI TJENTE GODT PÅ Å STÅ SAMLET

De tillitsvalgte hos Siemens så det samme som klubben i Bravida, og ble bekymret for at lønnsnivået i Bravida skulle dra deres lønnsnivå ned. Klubbene begynte å samarbeide tett.

Bravida hadde 2 prosent tjenestepensjon, mens Siemens Installation hadde 4 prosent. Bravidas innstilling var at alle skulle ha lik ordning, og at derfor skulle alle ansatte ned til 2 prosent tjenestepensjon. Eystein og flere gikk til kamp for å få alle opp på 4 prosent. Ole Megård og Siemens-klubbene gjorde

ifølge Eystein en kjempeinnsats med organisering og medlemsmøter, og sørget for at Siemens-medlemmene fikk beholde sin ordening. De sto stille i første lønnsoppgjør for å løfte alle fra Bravida. Etterhvert fikk Bravida, med Runar Lein i front, kjempet seg frem til 4 prosent for alle Bravida-ansatte også.

– Dette var en helt ny verden for meg. Vi så hva strukturert systematisk seriøst arbeid for rettigheter kan føre til. Det var veldig håndfast og imponerende den respekten klubbledelsen i Siemens hadde, både fra medlemmene men også ledelsen. Det var ikke den verdenen vi kom fra.

Dette gjorde sterkt inntrykk på både Eystein og mange av kameratene hans.

– Det kan lønne seg å være solidarisk i det lange løp. Vi tjente godt på å stå samlet.

OPPVIGLER ELLER SAMLENDE LEDER?

– Kan du være en oppvigler i fredstider, som skaper trøbbel for LO?

– Ha ha ha. Jeg håper LO er mer robust enn som så.

– Det er flere radikale i fagbevegelsen som får slikt rykte. Hvorfor tror du de får det?

– Det er ikke alle som setter pris på kritiske stemmer. Etter min erfaring, er de som er kritiske og tør å si fra, ofte noen som har noe å komme med, og kan være verdt å lytte til. Ikke alle ønsker

den type vurderinger, og de har kanskje behov for å avfeie folk på en lettvtint måte.

– JEG VAR NOK MER TRIGGERHAPPY TIDLIGERE

Han mener det heller handler om å være grundig, men om noen kaller det radikalt, får det bare være.

– Tror du de som kaller dere slike ting, tar alle kritiske spørsmål som et angrep på seg selv?

– Det er mange som ikke klarer å skille person og sak, og som oppfatter kritikk som personlig.

– Hvordan imøtegår du kritikk selv, da?

– Jeg håper at jeg takler det fint. Jeg tror også jeg er blitt flinkere til å håndtere det med årene som fagforeningsleder. Jeg er blitt mye mer nyansert med årene, og flinkere til å tenke gjennom ting. Jeg var nok mer triggerhappy tidligere.

EN ARBEIDSKAPASITET AV DET SJELDNE

Eystein mener hans beste lederegenskaper er at han har lyktes med å inkludere folk rundt seg på en god måte. Han prøver å spille andre god, og legge opp til maktfordeling og arbeidsfordeling. Både fordi det er sunt, og fordi bevegelsen blir styrket av at flere får kompetanse og erfaring.

– UANSETT HVA DET ER, BLIR DET INTERESSANT NÅR MAN GÅR I DYBDEN

– Hvor kommer arbeidskapasiteten fra? For det er liksom ikke måte på...

– Jeg har hatt det siden jeg var liten. Alltid vært flink på skolen. Jeg vokste opp langt ute på bygda, så jeg hadde mye tid for meg selv. Det var et stykke å dra til vennene mine. Så jeg gjorde lekser og spilte gitar stort sett hele tida. Han gikk ut ungdomsskolen på Fannrem med bare femmere og seksere i karakterer – inkludert alle prøver. Et skikkelig «etter boka-barn». Ikke gjorde han ugagn heller. Han spilte fotball. Og etterhvert tok musikken overhånd en stund.

– Jeg har alltid likt å gjøre alt grundig og ordentlig. Uansett hva det er, blir det interessant når man

går i dybden, sier han.

Han gir seg aldri før han har kommet til bunns i ting. Da han var liten, dro han rundt med kikkert og notatblokk i skogen og fordypet seg i fuglelivet. Så ble det frimerker. Så musikk. Så elektro, så musikk igjen, og så fagforeningsarbeid.

VIL RENDYRKE ROLLENE I FAGBEVEGELSEN

– Som lederkandidat i EI og IT vil du at «tillitsvalgte skal få mer makt og innflytelse i forbundet». Hva mener du med det?

– Om vi skal bli sterkest mulig, må vi både ha flinke ansatte og flinke tillitsvalgte, men vi har forskjellige roller. Det er forskjell på å være ansatt, der du driver med administrativt arbeid og saksbehandling, og det å være tillitsvalgt, som er et politisk verv.

Han ønsker å forsterke at det å være tillitsvalgt er et politisk verv.

– Som tillitsvalgt er man den som skal bestemme utviklinga til organisasjoner. Jeg opplever flere plasser innad i forbundet at dette ikke er så bevisst. Vi må rendyrke rollene, og jobbe sammen for å få flere sterke tillitsvalgte rundt om i landet.

Dette tror han vil styrke hele organisasjonen.

– Om man ikke har det politiske i organisasjonen på plass, så utvikles det ikke. Og det blir også begrenset til saksbehandling og kun det som må gjøres. Da går vi ikke fremover.

– DET ER SUNT Å SE LITT UTEFOR OSS SELV, OG LÆRE OM HVA SOM ER VIKTIG I DE ANDRE MILJØENE

Han tror det er sunt med rolledeling, og at medlemmene har flere å støtte seg på. I år har han vært leder av Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag i ni år. Men nå vil han også lede de andre miljøene i EI og IT.

– Ser du noen utfordringer der?

– Det er jo to helt forskjellige roller. Nå har oppgaven min vært begrenset til det ene miljøet. Så har vi jo heldigvis et samarbeid med de andre miljøene gjennom EI og IT Trøndelag. Hver gang jeg har hatt mulighet, har jeg deltatt på energi- og IKT-miljøenes tariffkonferanser, for å tilegne meg kunnskap. Det er sunt å se litt utenfor oss selv, og lære om hva som er viktig i de andre miljøene.

«FAIR AND BALANCED»

– Det ryktes at du også har tatt fire-dagers sikkerhetskurs for plattform, for å se hvordan offshore-miljøet jobber?

– Det stemmer. Det er viktig å få den ekte opplevelsen av hvordan medlemmenes hverdag er, og EI og IT har endel medlemmer som er offshore.

– Klarer du å være en samlende leder for alle miljøene i EI og IT?

– Jeg har trua. Jeg ser både på hva vi har lykkes med i Trøndelag de seneste årene, som er et veldig godt samarbeid på ganske kort tid. Men så handler det jo også om folk gir meg muligheten til å

være en samlende leder. Jeg vil i alle fall strekke ut ei hånd.

I forkant av årets landsmøte, ga Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag fra seg flere delegater til andre miljø, for å skape større bredde i trønderdelegasjonen på landsmøtet.

– Å BYGGE OPP ANDRE TILLITSVALGTE RUNDT OSS, SLIK AT VI IKKE BLIR AVHENGIG AV ENKELTPERSONER, ER NOE AV DET VIKTIGSTE VI TILLITSVALGTE GJØR

– Etter å ha pratet med endel folk tilknyttet deg, sitter man igjen med et inntrykk av at det er som å trekke deg opp, og du kan holde på i det uendelige. Du er svært strukturert, er kun en liten telefonsamtale unna, du tar på deg stadig nye oppgaver og fordyper deg i nye ting. Har du noe stoppknapp? Er du ikke redd for å bli utbrent?

– Det har ikke stoppet opp ennå. Jeg har

hørt og lest om utbrenthet, og merker at det går bra så lenge det står på, men med en gang jeg får en pause, så sier kroppen fra. Så hver sommer- og juleferie starter med ei uke influensa.

Han er heller ikke bekymra for gjengen på Nygaardsvoldheimen, om han selv skulle ta steget opp til forbundsledelsen.

– Å bygge opp andre tillitsvalgte rundt oss, slik at vi ikke blir avhengig av enkeltpersoner, er noe av det viktigste vi tillitsvalgte gjør. Det er utrolig mange flinke tillitsvalgte både i EFT og i EI og IT Trøndelag, tillegg til kjempeflinke ansatte.

FYREN I T-SKJORTE

Eystein har en sterk tilknytting til grasrota.

– Det er der jeg alltid har følt meg hjemme. Jeg vet jo at de fleste sammenhenger er det bedre innsikt og forståelse av hva som foregår på grasrota enn det er lengre opp i systemet. Sånn er det i jobbsammenheng og sånn er det ofte også i fagbevegelse-sammenheng.

– Nå er det kanskje sjumils-steg fra å tenne opp i peisen her på Nygaardsvoldsheimen, til å jobbe fra Youngstorget. Er du ikke redd for å bli «pamp»?

– Jo...

– Kjenner du flosshatten vokse?

– Det var en elektriker i Nordland som sa det over en øl en gang: «Eystein, du er sånn t-skjorte-fyr. Lov meg at du fortsetter å være det».

Eystein håper og tror at han fortsetter å være t-skjorte-fyren. Han sier at det ikke er noen hemmelighet at han trives best sammen med «vanlige menige».

– Jeg har tenkt over rollen i LO-sekretariatet, hvor alle forbundslederne sitter. For å gjøre det på en bra måte, må vi bli flinkere til å forankre godt det som skal foregå der i forbundsstyret på forhånd. Slik jeg opplever det i dag, har vi for lite informasjon om hva som foregår i LO-sekretariatet. Det ønsker jeg å gjøre noe med. Jeg vil åpne opp. Med solid forankring i forbundsstyret, så er vi mange bak avgjørelsene, og ikke bare meg.

– EN FORDEL Å KOMME FRA GRASROTA

– Hvor mange cantaloupemeloner (møtemelon) kommer du til å spise hvert år som forbundsleder?

– Hæ, hva er en cantaloupemelon?

– Ok, du har vært på for få

frokostmøter...Dilemma: Manifest, Agenda og Civita kjører felles frokostmøte for å meddele kjempeviktig info for framtidig arbeidsliv. Samtidig blir du som forbundsleder i EI og IT bedt om å hjelpe noen heismontører som igjen har vikla seg inn i en semi-lovlig streik. Hva velger du?

– Da er det jo heldigvis sånn at det er flere i forbundsledelsen – det er jo ikke et soloshow. Så da måtte vi tatt en vurdering og dele oss opp, og prioritere. Noen må jo passe på heismontørene, slik at de ikke finner på for mye sprell også, så jeg hadde sikkert valgt dem, og sørget for at en annen stødig person i forbundsledelsen dro på møte.

– Hvor pampete er du på en skala fra 1 til 10?

– 3.

– Enn om ti år, da?

– Da er jeg sikkert på 5 eller 6.

– Feil svar.

– Ok, 4.

– Å stille til ledervalg kan føre til at man blir utsatt for skittent spill. Hvordan snakker du det?

– Det snakker jeg dårlig. Jeg synes det er dårlig gjort, og den type oppførsel er jo det vi i fagbevegelsen skal jobbe mot. Det handler ikke bare om lønn, det handler også om rettferdighet.

– Hvordan påvirkes du av det?

– Det er flere nivåer. På en måte mister man litt trua på mennesker, men man begynner også å bekymre seg for

framtida til forbundet. Det andre er det personlige. Det kan være krevende å bli utsatt for urettmessig hets.

FAMILIE OG KOMPROMISS

– Hvor mye kan man gjøre av kompromisser før det åpenbart er at forbundsleder tjener arbeidsgivers interesser, og ikke lengre medlemmenes interesser?

– Det kommer veldig an på sak. Og hva som er det langsiktige målet. Enkelte ting er litt enten eller. Om man skal gå til streik for å få til tariffavtale i en bedrift, er det i de fleste tilfeller er det et enten eller, selv om det finnes mellomløsninger. Men i de fleste andre saker, bør man ha et lengre perspektiv, gjøre vurderinger deretter, og se hva som tjener oss på sikt.

– Så du kan være en kompromissmann, ikke bare Herr Hardt-mot-hardt?

– Jeg har hatt samme samboer i 24 år og vi har tre barn sammen. Da må man inngå noen kompromiss.

– Hvordan blir kompromissene der hjemme om du forsvinner til Youngstorget?

– Gjengen hjemme på Orkanger sier at de håper at jeg blir leder, men at det ikke akkurat gjør noe om jeg ikke blir det heller. Nå er det ganske mye reising på meg fra før av. De har blitt ganske vant med det, og ungene blir jo større. Men akkurat det med familien er nok de som i størst grad har fått meg til å tenke meg om flere ganger med tanke på ledervervet, avslutter Eystein Garberg.

UTEN STØTTEN, VET JEG IKKE OM JEG HADDE VÆRT HER I DAG

Elektromontør Ole fikk virkelig kjenne på hvor tøft det kan være som tillitsvalgt i en bedrift i konflikt. Uten støtte fra EI og IT-kamerater, kunne det vært fare for liv og helse.

I 2021 opplevde Ole noe av det verst tenkelige som tillitsvalgt og arbeidstaker. Han ble utbrent og sykmeldt som følge av å ha stått i for mange konflikter på jobb som klubbleder.

Bedriften han jobbet i hadde slitt økonomisk lenge, og ansattes rettigheter var stadig under press. Særlig gjaldt dette et lokalt tillegg på 19 kroner i timen, som bedriften ville fjerne, og klubben sa nei. Selv retten til ammfri var under press, ifølge den tidligere klubblederen.

HOLDT TILBAKE SEKS MÅNEDER MED SYKEPENGER

Ole var en aktiv tillitsvalgt på mange plan, og var endel borte i forbindelse med dette. Det var store konflikter i bedriften, hvor han gikk i bresjen for klubben og de ansatte. I juni 2021 ble Ole sykmeldt.

– Jeg var rett og slett helt nedkjørt, forteller han.

Som sykemeldt ble han innkalt til møte med bedriftsledelsen, på en halvtimes varsel, hvor han ikke rakk å svare. Ole fikk beskjed fra arbeidsgiver om at dette var mer enn nok grunn til å holde tilbake lønn og sykepenger, og at sykemeldinga ikke var reell. Han forsøkte å forklare, men talte for døve ører. Han ble stående på bar bakke.

Han hadde huslån, strømregning og forsikringer han skulle betale, og bufferen han hadde spart opp, skrumpet inn raskt.

Det gikk nesten et halvt år før han fikk medhold av Nav, og etterbetalt sykepenger i november.

FIKK ØKONOMISK FØRSTEHJELP AV FORBUNDSKAMERATER

Foto: KaVass (Flickr)

Fra juli og frem til november hadde Ole ingen inntekt, som sykemeldt. Han måtte støtte seg på kamerater EI og IT, og fikk direkte økonomisk støtte i form av gaver, fra flere fagforeninger og distrikt. Tillitsvalgte fra flere steder i landet tok også kontakt med Ole, og spurte hvordan han hadde det. Han nevner blant andre

Lars Roar Mjøen og Eystein Garberg i Trøndelag, Emil Haugen i Nordland, Torstein Kiland i Agder og Øivind Wallentinsen i Rogaland.

– Det var viktig, fordi jeg hadde det absolutt ikke bra på den tida der.

– VET IKKE OM JEG HADDE VÆRT HER I DAG

Om den økonomiske støtta ikke hadde kommet på plass, hadde han ikke fått til å betale huslånet, så den var helt avgjørende for at ikke alt skulle gå skikkelig galt, når han lå så langt nede psykisk.

– Det var så tøft, at hadde det ikke vært for den støtta fra kameratene i EI og IT, så vet jeg ikke om jeg hadde vært her i dag.

Ole har ikke hatt kontakt med arbeidsgiver etter dette. Han sa opp, og fikk tilbud om ny jobb som servicemontør i en annen bedrift som han nå trives i. Han trakk seg tilbake fra all fagforeningsvirksomhet, og i dag har han fått det hele litt på avstand.

– Men det er ingen tvil om at det har vært tøffe tak.

– Å FÅ EN TILLEGGSBELASTNING SOM ØKONOMISK PRESS, SLÅR ALDRI POSITIVT UT

På bakgrunn av Oles sak, tok flere av fagforeningene initiativ til et støttefond for tillitsvalgte innad i EI og IT – rett og slett økonomisk førstehjelp.

– Er det noe det er bruk for, så er det nettopp det, sier Ole, og fortsetter:

– Den linja som forbundet sentralt la seg på, var å følge den organisatoriske

linja med tvistebehandling, og det tok altfor lang tid i min situasjon. Derfor er det veldig viktig med et støttefond som kan tre hurtig inn uten altfor lang behandlingstid, sier han. Han viser til at mange av EI og ITs tillitsvalgte er unge, og i etableringsfasen.

- Å få en tilleggsbelastning som økonomisk press, slår aldri positivt ut. Det gjorde også min hverdag veldig mye tyngre – som om den ikke var tung nok fra før.

– MANGE TILLITSVALGTE GÅR FOR LANGT FØR DE BER OM ASSISTANSE INNAD

- Vi konkluderte med at Oles sak var kritisk, derfor ordnet vi raskt med disse bevilgningene. Vi gjorde først et forsøk på å ta dette opp i forbundsstyret, uten at det kom noe konkret utav det, forteller Øivind Wallentinsen, leder av Rogaland Elektromontørforening.

Det endte i en opprettelse av et fond, på initiativ fra fagforeningene i Rogaland, Agder, Trøndelag, Nordland og Oslo/Akershus. Fondet ble konstituert med eget styre og registrert i Brønnøysundregistrene, og initiativtakerne inviterte resten av organisasjonsleddene i EI og IT til å bli med.

Det spiller ingen rolle hvilket distrikt man er i – er alvoret ute, kan man få støtte fra dette fondet.

- Vi laget et felles fond med eget styre, for å komme raskere på banen når alvoret først er ute. Det kan ta tid å ordne med vedtak i hvert enkelt lokale styre, forklarer Øivind.

Øivind Wallentinsen er leder i Rogaland Elektromontørforening.

Dette gjorde de i tilfelle det skulle oppstå liknende saker i framtida.

- Det har det heldigvis ikke gjort til nå, og takk og pris for det, sier han.

- *Kan dette fondet ses på som en mistillit til den jobben både tillitsvalgte og ansatte i EI og IT gjør fra før?*

- Nei, for det er ikke disse dette handler om. Det handler om den enkelte som kan bli rammet. Vi har erfaringer med noen oppgjennom, som har opplevd det verste. Og det er klart at tillitsvalgte under press, har det vanskelig. De trenger i alle fall ikke å bli presset økonomisk i tillegg, som igjen kan føre med seg verre ting.

- *Hvordan fungerer støttefondet?*

- Hvert enkelt tilfelle må bli vurdert av styret for fondet. Dette er innretta mot tillitsvalgte i konflikt med ledelse, som blir straffet økonomisk. Det er min erfaring at svært mange tillitsvalgte går for langt før de ber om assistanse innad i EI og IT. Men det er jo mye mer som skal til enn kun det økonomiske.

Styret i fondet har også anledning til å bistå med juridisk bistand.

- Jeg vil gjerne understreke at muligheten til juridisk bistand, ikke skal konkurrere verken med forbundet eller LO juridiske, det skal kun være ett supplement. Så lenge vi ikke har benyttet denne muligheten så kan vi ikke være mer konkretet, sier Øivind Wallentinsen.

– TRIST OM DET SKAL OPPSTÅ SKEPSIS RUNDT DETTE

Øivind får støtte fra Emil Haugen, leder i EI og IT Nordland.

- Dette handler ikke bare om Ole, men alle tillitsvalgte som blir utsatt for sterkt press. Det er på bakgrunn av den saken at vi opprettet dette fondet. Dette er bare ett av mange tiltak for å ivareta tillitsvalgte i skvis, sier Emil. Han sitter i forbundsstyret i EI og IT, og har foreslått dette støttefondet sammen med flere.

- Når saken er akutt, kan de organisatoriske løpene i et hvert forbund være tidkrevende å få i mål. Da er det viktig at en kan gi en økonomisk førstehjelp eller bistand om du vil, på en ryddig og ordentlig måte som også ivaretar dette med skatt og arbeidsgiveravgift.

Emil Haugen er leder i EI og IT Nordland.

Tilbakemeldingen fra forbundsledelsen var at de måtte komme tilbake med dette når de hadde noe konkret, eller å starte dette utenfor EI og IT.

- Så gjorde vi akkurat det. Stifta det i Brønnøysundregisteret, ordnet vedtekter, og fikk mange organisasjonsledd til å tilslutte seg.

Nå mener noen i EI og IT at dette fondet er å si at enkelte i forbundet ikke gjør jobben sin. Det er Emil uenig i.

- Det er trist om det skal oppstå skepsis rundt dette. Vi ønsker kun å hjelpe på en skikkelig måte, uten at noen skal føle seg truffet av den grunn. Det er de tillitsvalgte som står i alvoret dette handler om, sier Emil.

– KJENNER EN KLUMP I MAGEN

Det hører med til historien at da Ole forsvant fra bedriften, så mistet de ansatte det lokale tillegget på 19 kroner timen.

Bedriften rommet 100 ansatte, men fra konflikten i 2021, og fram til nå, har bortimot 30 personer sluttet i jobben. Noen sluttet på bakgrunn av behandlingen av Ole, andre av andre årsaker.

- *Hvordan har dette preget deg i ettertid?*

- Jeg er ikke den jeg var før 2021. Dørstokkmila blir mye lengre på mange plan. Jeg kjenner en klump i magen med en gang det drar seg til i mange sammenhenger, sier han.

- *Hvilke råd har du til andre tillitsvalgte som kan ende i en situasjon som din?*

- Søk støtte og hjelp, og fortell om situasjonen sin. Ikke nøl med å søke råd hos fagforeningskameratene rundt om i landet, avslutter Ole.

MAN BLIR ALDRI FERDIG UTLÆRT I ELEKTROFAGET

Tonje Fagerbekk (25) har snart to fagbrev innen elektrofaget, og mener kvinner bør velge elektro fordi det er godt organisert, og skaper mange muligheter.

Tonje Fagerbekk (25), jobber i Elektro Team AS på Hitra. Hun er utdannet elektriker, og holder på å ta fagbrev som telekommunikasjonsmontør.

– Det er kjekt med flere fagbrev innen noe man synes er veldig gøy å jobbe med, sier 25-åringen, som synes alt innen elektrofag er interessant.

JEG TENKTE «JEG BARE PRØVER»

Fagvalget var litt tilfeldig. Jeg hadde lyst til å gjøre noe nevenyttig. Elektro visste jeg ingenting om, men jeg tenkte «jeg bare prøver».

BLE INTRODUSERT FOR EL OG IT PÅ VIDEREGÅENDE

Hun ble introdusert for El og IT allerede på videregående skole, da Endre Klokkervold fra EFT troppet opp og ga elevene leksjon.

– Det var veldig greit å vite om det, selv om jeg ikke skjønnte alt av det der og da. Jeg tenkte at det var lurt å stå sammen om ting. Det var ganske logisk. Deretter ble hun elevmedlem.

SØRGET FOR 100 PROSENT ORGANISERING

Da hun ankom Elektro Team ble hun møtt av klubbleder ganske tidlig. Bedriften hadde lenge vært organisert med tariffavtale. Tonje var med på klubbmøtene, og var engasjert som medlem, men hadde ingen verv i starten. Og i 2019 tok hun ansvaret som klubbleder.

– Det var endel å sette seg inn i, så jeg tenkte at det var like greit at en som hadde en liten gnist for dette, tok ansvaret.

– Jeg synes vi har fått på plass endel ting, som regelmessige møter mellom tillitsvalgte og bedrift. Og jeg forsøker å videreformidle så mye som mulig som kommer fra bedriften til medlemmene, slik at de er godt oppdatert på hva som skjer, og har mulighet regelmessig til å si meningene sine, slik at vi kan ta det videre, forteller hun.

DET VAR VIKTIG FOR MEG AT ALLE SKAL FÅ MULIGHET TIL Å BLI MED I FELLESKAPET

Før det siste lønnsoppgjøret nasjonalt, lå det an til at flere bedrifter kunne bli tatt ut i streik, som også kunne innebære Elektro Team. To ansatte i bedriften var ikke organisert. Da tok styret i klubben ansvar for å sørge for 100 prosent organisering i bedriften. Først fikk hun råd fra fagforeninga.

– Når det er slike oppgjør som kan ende i streik, er det viktig at alle kjenner at de er i samme båt, og at de står sammen, sier Tonje.

Ordet streik var temmelig ukjent for henne, da det tross alt ikke har vært streik innen elektrofaget siden før hun ble født.

– Vi som satt i styret i klubben tok kontakt med dem selv, og snakket med dem rundt streiken. Om hva som kunne skje. Og nevnte i tillegg fellesskapet og det sosiale. Det var viktig for meg at alle skal få mulighet til å bli med i fellesskapet.

Streiken ble det ikke noe av. Men i dag er Elektro Team 100 prosent organisert.

– PRAKTISK OG ESTETISK SAMTIDIG

I det daglige tenker hun ikke mye over at hun er kvinne i yrket, på tross av at prosenten av kvinner innen elektrofag er svært fag.

– Jeg tenker sjelden på det, og det tror jeg ikke kollegaene mine gjør heller, sier Tonje.

Det har heller ikke vært problematisk å være ung som klubbleder.

Å VÆRE KVINNE, ER INGEN HINDRING, OG FORDELENE INNEN ELEKTROFAGET ER MANGE

– Det har gått veldig fint. De med lengst fartstid i firmaet ringer også og spør når det er noe de lurer på.

– *Hvorfor skal kvinner velge elektrofaget?*

– Hvorfor ikke? Å være kvinne, er ingen hindring, og fordelene med å velge elektrofag er mange. Det er stort sett fast arbeidstid, mandag til fredag. Faget er stadig i utvikling, slik at man må holde seg oppdatert, og det gjør også yrket mer spennende for min del. Man blir aldri ferdig utlært. Og man får brukt kreativiteten.

Hun påpeker at elektrofaget må tenke praktisk og estetisk samtidig.

– Og dessuten er vi godt organiserte, og derfor kommer man også til et trygt arbeidsliv med mange muligheter.

– GOD KONTAKT MED MEDLEMMENE

– Jeg føler El og IT er litt mer fjernt og større enn der jeg er akkurat nå. Jeg føler meg mye mer tilknyttet til fagforeninga mi. Og den mener jeg har god kontakt med medlemmene. Fagforeningsledelsen er alltid bare en telefon eller en mail unna, og jeg får alltid hjelp til ting, sier Tonje, som skal på landsmøte i El og IT nå i mars.

JEG TROR PÅ ET EL OG IT SOM ER NÆRE MEDLEMMENE

Foran landsmøtet har hun flere tanker.

– Jeg tror på et El og IT som er nære medlemmene, og som forstår medlemmenes behov. Jeg skal dit først og fremst for å lære. Det er veldig mye som er nytt for meg med det.

Hun ser også frem til ledervalget, som er det viktigste for hennes del, og hun ønsker seg Eystein Garberg som ny leder.

– Eystein har føttene på jorda, og gir alle muligheten til å si sin mening. Hun var litt nervøs da hun ble spurt om å bli vara til styret i fagforeninga.

– Men det har vært kjempes fint. Hele styret og varamedlemmer er en kjempegjeng. Det er aldri skummelt å stille spørsmål, eller si sin mening. Alle har respekt for hverandre.

Fagforeningsarbeidet har vært veldig berikende for min del, avslutter Tonje Fagerbekk.

VI ER TROSS ALT FRAMTIDAS ARBEIDS- GENERASJON

Elektriker Runar og elektrikerlærling Kevin er opptatt av å fremme ung innflytelse i EI og ITs «yngste» fagforening.

- Det fine med å være aktiv i EFT og LO i Trøndelag, er at alle er åpne for hva du har å si, uansett alder, sier elektrikerlærling Kevin Karlsen (20). Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag (EFT) har doblet antallet medlemmer blant lærlinger de siste åtte årene, og snittalderen blant EFTs yrkesaktive medlemmer er 31,8 år.

Kevin er fra Flekkefjord, men flyttet til Trondheim og Svartlamon i februar i fjor, og ble organisert fra dag én. I dag er han ungdomsrepresentant for EI og IT i LO i Trøndelag, og vara i styret til EFT.

- Det er veldig demokratisk i EFT. Her blir alle varamedlemmer invitert til alle styremøter, og har talerett, men ikke stemmerett. Og de fleste møter opp, sier elektriker Runar Bu Karlsen (27). Runar er fra Sjetnemarka i Trondheim, og er nestleder i montørklubben hos Fjeldseth. Han er også ungdomsrepresentant i EFT og EFTs representant i LO i Trondheim og omegn.

Som nestleder i montørklubben er han mye ut og engasjerer medlemmer.

- Man må alltid ha kontakt med medlemmene sine, sier Runar.

MED I FAGFORENINGA FRA DAG ÉN

I tillegg til å dele etternavn, har Runar og Kevin også til felles at de begge overså rådene fra veilederne på ungdomsskolen, som skulle ha dem til å velge studiespesialisering. De valgte heller elektrofag - noe ingen av dem angret på i dag.

Kevin kom til Trondheim da han var ferdig med videregående sommeren 2022, og fikk lærlingplass i Argon elektro. Her ble han godt mottatt, og ble organisert allerede første dag i jobb. Det kom tidlig en lærlingansvarlig, og ba han skrive under på papirer. Kevin nølte ikke et sekund, han hadde læra

om fagbevegelsen i blodet med seg hjemmefra.

Etternavnbrødrene Kevin og Runar Karlsen med parole på 1. mai.

- Lærlinger blir ikke nok informert om rettighetene sine. Lærlinger er framtidens Norge og da er det viktig at alle lærlinger blir hørt når de ytrer seg, sier Kevin. Det var en bevisst strategi å nå de unge fra det nye styret i EFT overtok i 2014. EFT ønsket å prioritere å organisere og engasjere ungdommen.

ØNSKER MER INFO OM FAGBEVEGELSEN I SKOLEN

Fra 2014 startet EFT å gjennomføre skolebesøk. De besøker nå alle andreklassene på videregående skole innen elektrofag hvert eneste år, og organiserer omtrent 200 elevmedlemmer årlig.

Elevene følges opp når de starter i læra sommeren etter. EFT legger til rette for at de tillitsvalgte i klubbene tar godt imot dem, og dette har også gitt

fagforeninga innpass i bedrifter de ikke har medlemmer fra før.

- Hva er de største utfordringene til elektro-elevene og -lærlingene?

- Det er ofte jeg må ta tak i lærlinger som forteller at de har vært på anlegg i to år uten å få oppfølging. De må også ta ansvar selv, slik at de får erfaring fra service og vanlig boliginstallasjon. Det er ikke bare å være på anlegg, det er mye mer man må kunne for å kunne bli en elektriker. Så det er viktig å passe på dem, sier Runar.

JEG SER AT UNGE TREKKER MOT ELEKTRO

I løpet av få år har EFT oppnådd at «alle» i bedriften i det minste har møtt EFT på skolen, som blant annet gir et godt grunnlag for organisering av bedrifter uten fagforeningskultur.

Snittalderen blant EFTs yrkesaktive medlemmer er 31,8 år, hvor drøye 1300 medlemmer er under 30 år. Til sammenlikning er snittalderen i EI og

Runar Bu Karlsen i 1. mai-tog.

IT 37,9 år. Fra og med oktober 2022 hadde EFT for første gang mer enn 500 medlemmer som er lærlinger. Dette er en dobling fra antallet for åtte år siden. Dette gjør EFT til EI og ITs «yngste fagforening».

- Det er kanskje ikke bare å flytte ut fra morsjan, ikke ha lært å smøre matpakke ennå, og plutselig bli bossa rundt av eldre menn?

- Om man gjør en feil, må man si fra med en gang, slik at det ikke gjentar seg, og slik at personen lærer - og det er viktig å gå på sak, og ikke person. Det tror jeg er viktig både for arbeidsmiljøet og for utviklingen i faget, sier Kevin.

STOLT KLEDD

Stadig flere ungdommer velger yrkesfag på videregående skole. I juli 2022 kunne NRK melde om at elever som ønsket yrkesfag kunne bli tvunget til å ta studiespesialisering. Årsaken er at yrkesfagene blir stadig mer populære - og elektrofaget er et av fagene som øker mest i søkertall. De siste åtte årene har antallet unge organiserte i EFT altså doblet seg.

- Jeg er stolt når jeg går gjennom Torvet i arbeidsklærne mine. Jeg merker at det også kommer flere kvinner inn i bransjen, og voksenlærlinger som søker seg til faget. Jeg ser at unge trekker mot elektro, sier Kevin.

DET ER FLAUT AT VI IKKE LÆRER MER OM FAGBEVEGELSEN I SKOLEN

- Det kommer av at fagforeninga har tatt et stort grep med å informere elevene om hvor viktig det er å organisere seg. Og info om hvordan alt fra velferd til ferier ble til - det kom jo ikke av seg selv. Man lærer generelt lite om fagbevegelsen i skolen. Der har EI og IT og EFT gjort en kjempejobb sier Runar.

- Hvor mye kunnskap om organisering er det blant unge?

- Ungdommen er flinke. Jeg synes derimot det er flaut at de ikke lærer mer om fagbevegelsen i skolen, når mye av Norges historie er skapt av fagbevegelsen. Som åttetimersdagen. Og hvordan vi fikk avtalefestet pensjon (AFP). Dette er kjempeviktige ting, men altfor lite om det i pensum. Og man kan lett fortelle om dette nøytralt i pensum, uten å ta part. Vi må ikke

glemme at folk har dødd i kampen for arbeidsrettighetene våre, sier en engasjert Kevin.

ØNSKET I SAMFUNNSFAGTIMEN

- Vi opplever nå at samfunnsfaglærere har ønsket oss på besøk i samfunnsfagtimen framfor elektro-timen, fordi de mener fagbevegelsen er en del av samfunnsfaget, forteller Endre Klokkervold, som er ansatt i EI og IT i Trøndelag.

Han er ute på 17 videregående skoler i Trøndelag årlig, og viser frem fagbevegelsen til elektro-elevene. Da EFT satte i gang prosjektet med å nå elevene i 2014, tok de direkte kontakt med elektro-lærerne i videregående skole, i håp om å få innpass. Det ble de, og siden det året har Endre holdt foredrag for de unge. Dette prosjektet, med å besøke alle elevene på ei yrkesfaglinje i hele fylket, er trolig aldri gjort før. Første sesong med skolebesøk vervet Endre halvparten av elevene. Nå de siste årene verver han omtrent alle.

FAGFORENINGA SPILLER EN VIKTIG ROLLE FOR YRKESSTOLTHETEN

Elevene blir gratismedlemmer i EI og IT mens de går på skole. Når de starter i læretida følges elevene opp ved å bli møtt av klubbleder i bedriften de er lærling i, og om bedriften ikke har noe fungerende klubbledeelse, er det Endre som gjør jobben, og tar kontakt med lærlingen.

- I de bedriftene som ikke har tariffavtale eller klubbleder, er målet å få til et kontaktnettverk gjennom flere årskull slik at vi på lang sikt kan få til tariffavtale og ordnede forhold i bedriften, forteller Endre.

Kevin Karlsen mener fagforeninga spiller en viktig rolle for yrkesstoltheten.

- Det handler om fellesskapsfølelsen, hvor alle jobber sammen for rettighetene våre. Du ser i yrker hvor organisasjonsgraden er lav, er rettighetene dårligere, lønna lav, og folk har det generelt sett verre. Og det er viktig at medlemmene får bestemme. Det er Runar Bu Karlsen helt enig i. - Det må komme nedenfra, sier han.

- ROM FOR Å TENKE SELV

- Jeg har blitt mye sikrere på meg selv, etter å ha støtta meg mye på

fagforeninga. Jeg føler en mye større trygghet enn før. Hvor jeg kan kontakte noen, og alltid få en løsning på problemet mitt, forteller Runar.

Ofte ringer han til Lars Roar Mjøen, som ansatt i EFT, som Runar mener er «ekstremt flink på reglene». Ellers tar han også kontakt med Eystein Garberg.

- Han er en som utfordrer deg. Han stiller spørsmål, og får deg til å tenke selv. Han er en veldig god pedagog, sier Runar. - Jeg føler jeg ble inkludert med en gang. Vi er et godt fellesskap. Det er en god følelse å bry seg om andre. Eystein er god på å inkludere, sier Kevin.

Runar forteller at han alltid har ønsket å jobbe politisk, men i andre sammenhenger har han vært redd for å si noe feil.

- Sånn har det aldri vært i EFT - der er jeg trygg. Det er høy takhøyde og rom for feil, sier han.

- Derfor tror jeg det er viktig med utskiftninger også, slik at det ikke utvikler seg til en gubbe-kultur. Man kan ikke bare ha de samme folka hele tida, sier Kevin.

BAKKEKONTAKT

Både Runar og Kevin ønsker fagforeningsleder Eystein Garberg et steg videre til EI og IT-leder.

- Fordi han er opptatt av demokrati. At alle skal ha en stemme. Han lytter også til de han er uenig med. Og han er en veldig stor kapasitet. Han er overalt, sier Kevin.

- Han ser deg. Han hører hva du sier. Jeg vet ikke hvor mange navn og ansikt Eystein kjenner, men det er vilt. Han kan navnet på alle sammen. Jeg skjønner ikke hvordan det er mulig. Det sier mye om personen, sier Runar.

ALLE KAN IKKE SITTE Å VÆRE NIKKEDUKKER

Kevin mener Eystein som leder også har bakkekontakt.

- Selv om han har vært fagforeningsleder

en stund, kan ingen ta fra han at han alltid har med seg grasrota også. Skal man lede et forbund, må man vise resultater på gulvet blant arbeidsfolk også, sier han.

- Jeg tenker også hvor lite vi unge vet om pensjon. Og der har Eystein lekset opp for oss i foredrag etter foredrag. Han forteller slik at det er lett å forstå, sier Runar.

- Noen kaller denne måten å være aktiv på for radikal?

- Alle kan ikke sitte å være nikkedukker, og Eystein er definitivt ikke noen nikkedukke. Vi medlemmene ønsker jo å finne ut av ting og ha medbestemmelse. Om det å føre medlemmenes politikk er å være radikal, så er det helt fint for meg, sier Runar.

- Det handler til syvende og sist om demokrati, og det å stå opp for det man mener, sier Kevin.

EFT er EI og ITs «yngste» fagforening, med en snittalder på 31,8 år. Til sammenlikning er snittalderen i EI og IT 37,9 år.

DEMOKRATI

De to elektroarbeiderne tror også elektroarbeideren Eystein kan bli en samlende leder for alle miljøene innen EI og IT:

- Det tror jeg kan fungere veldig godt, fordi han kommer godt overens med de fleste. Han finner rettferdige løsninger på det meste, nettopp fordi han er rettferdig, sier Runar.

- Når han er rundt og forklarer hva han kan bidra med som forbundsleder, så er det tre ord: Demokrati, demokrati og demokrati. Når han er ute og forhandler i tariffoppgjør, så beviser han gang på gang at han gjør det medlemmene ønsker av han, sier Kevin.

- Men det har jo til nå vært for elektroarbeiderne. Nå vil han bli leder for flere, som heismontørene, energimiljøet og IKT også?

- Et godt eksempel på hvordan han klarer å se helheten, er nå før det kommende landsmøtet. Hvor han var en av dem som tok initiativ til å gi bort noen delegater fra elektroarbeiderne til heismontørene, IKT og energi, for at de skulle være bedre representert, sier Kevin.

- Vi har flest medlemmer i EFT, som gjør at vi har flere delegater. Men vi gir bort flere plasser for å skape demokrati. De andre trenger flere til å stå opp for dem, forteller Runar.

DET TRENGS TETTERE SAMARBEID PÅ TVERS AV MILJØENE

STRØMPRISKRISA

- EI og IT er mangfoldig. Hva er utfordringene når disse miljøene samles? Forstår dere hverandre?

- Det snakkes litt høyere når alle miljøene samles. Som større politiske saker. Kanskje skulle man ta det litt ned til de små tingene også, med tettere samarbeid på tvers av miljøene. Jeg tror vi har mye å lære av hverandre, sier Runar.

Alle prater om strømpriskrisa nå - og dette tror Runar og Kevin blir hovedtema på EI og IT-landsmøtet i mars også:

- Man må finne en løsning snart. Det regjeringa gjør nå, er å komme med bortforklaringer, framfor svar. Det er så ovenfra og ned, og frustrerende. Jeg er kanskje ung, men jeg er ingen unge. Strøm er jo faget mitt. Jeg håper vi kan komme med noen løsninger på landsmøtet til EI og IT, som regjeringa kan lytte til, sier Kevin.

ELEKTRO- ARBEIDERNES «DUSØRJEGER»

Elektriker Ivan (25) avdekket både farlig brannfelle og sosial dumping ved et kjøpesenter i Trondheim. Han mottok denne måneden en dusør fra Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag.

Ivan Nørkov Bakmark jobber som elektriker i elektrofirmaet Fjeldseth AS, og har en lengre periode hatt oppdrag for Fjeldseth på Solsiden kjøpesenter i Trondheim. Før nyttår oppdaget fagarbeideren han at ikke alt var som det skulle når det kom til det elektriske hos butikken Change på senteret. Både at bedriften som pusset opp der ikke hadde godkjent HMS-kort, at arbeiderne som utførte arbeidet var utsatt for sosial dumping, og at arbeidet som var utført kunne ført til en livsfarlig brannfelle.

– Jeg varslet senterlederen om at dette må følges opp litt mer nøye og at jeg ville tipse videre til Byggebransjens Uropatrolje. Jeg ba senterlederen sende meg info om firmaet som jobbet i butikken, og sjekke om de hadde tillatelse, forteller Ivan.

DET ER KJEDEN SIN FEIL DETTE, IKKE ARBEIDERNE

Senterlederen var i tvil selv, ettersom det var maleren i firmaet som hadde mest oversikt over hva som hadde blitt gjort i butikken – inkludert det elektriske. Han var også den eneste som kunne engelsk på arbeidsplassen – de andre hadde østeuropeisk språk.

Senterlederen prøvde å forklare at det var andre krav i Norge enn i andre land. Ivan dro for å ta bilder for å dokumentere, men da var det plutselig ti andre østeuropeiske arbeidere tilstede, som skulle rette opp i dette sånn «fort og gæli» før de skulle dra dagen etterpå.

– Det er kjeden sin feil dette, ikke arbeiderne. Change kommer fra Polen, og butikken i Norge ligger under Change Skandinavia, og de har et eget team som drar rundt i hele Europa som utfører oppussing i alle butikkene. Alt fra maling, snekring og elektrisk, sier Ivan.

«THIS IS FIRST TIME WE HAVE PROBLEM IN NORWAY»

Ivan kan huske at maleren sa: «This is first time we have problem in Norway. We did many shops before, no complaining, no problems. You first to complain». Han skjønnte at han var nok den første som har gått inn og sett over midt i byggeperioden.

Butikken skulle pusses opp iløpet av to uker. Både tak og gulv, maling, vegger, alt elektrisk.

– Og det er det vanligvis ingen i Norge som gjør på to uker, om man skal følge reglene – også for arbeidstid, sier Ivan. Butikken står fritt til å velge håndverkere de bruker selv. Senteret stiller krav til at det skal følge norsk standard. Det handler om brannsikkerheten til bygget, og at det skal være minimum standard.

DET FORELIGGER OVERHENGENDE FARE FOR LIV, HELSE OG MATERIELLE VERDIER

El-tilsynet

Ivan fant avvik når det kom til strømbelastning og antall ampere i sikringer, og antydning til varmgang – som igjen kunne ha utviklet brann. Han varslet først innad til Endre Klokkervold i EFT, så ble Uropatroljen varslet, deretter El-tilsynet, og så Arbeidstilsynet. Firmaet viste seg å ikke være registrert i noe Brønnøysundregister eller elvirksomhetsregisteret i Norge.

El-tilsynet kom, og plomberte og låste av el-anlegget, slik at ikke fikk bruke det før det hadde blitt gjennomgått. Det viste seg at El-anlegget var ulovlig å bruke. «Det foreligger overhengende fare for liv, helse og materielle verdier,» sto det i rapporten fra El-tilsynet. Rapporten deres peker blant annet på umerket materiell, risiko for strømgjennomgang og høye temperaturer. Dette ble også omtalt i MN24.

– KOSTBART Å VELGE DET BILLIGSTE

Dette endte med at Fjeldseth gikk gjennom en skikkelig el-kontroll på butikken, og fant til sammen 30-40 mer eller mindre grove avvik, mens mange av feilene også var gjentakende.

Fjeldseth startet å rette opp – med fire mann som kartla, og underveis da de jobbet, fant de også flere avvik. Butikken Change fikk etterhvert åpnet på Solsiden, brannsikkert, etter intens jobbing fra de godkjente fagarbeiderne i Fjeldseth.

– Malere fra Polen har ikke videre kunnskap om el-sikkerhet i Norge. Butikkene bruker gjerne det billigste når de lager avtaler, sier Ivan, uten at han vil henge ut noen spesifikke.

– Ofte under oppussing skal mest gjøres på minst mulig tid, og så skal firmaet gjerne dra igjen. Da blir det mange kjappe løsninger.

– Hva er beskjeden din til entreprenører, butikker og senterer?

– Bruk fagfolk som er godkjent for det de skal drive med. De leier jo oss fordi vi skal kunne regelverket, og fullføre i forhold til kravene.

– Det kan bli kostbart å velge det billigste, skyter fagforeningsleder Eystein Garberg inn, som sitter ved siden av han.

– Hadde det vært godkjente elektrikere der fra starten av, hadde de visst hva som er de norske kravene, og visst hvordan man skal bygge opp et el-anlegg. Og vi hadde sluppet å gjøre jobben tre ganger. Så i stedet for å gjøre jobben en gang, så ble jobben gjort fire ganger, sier Ivan.

– IKKE UTEN GRUNN AT MAN TRENGER FAGBREV

– Følger du med litt ekstra fremover nå?

– Jeg holder et øye med nye butikker når de åpner. Det handler om å holde bransjen ryddig. Ikke bare for egen del, men også for sikkerheten til de andre på bygget. Hadde det endt med brann, kunne potensielt hele Solsiden brent ned, og det hadde ikke bare gått utover Change. Det er mange kontorlokaler oppgjennom her også.

Sammen med Ivan og Eystein sitter klubbleder i Fjeldseth, Per Magnus Pedersen.

– Jeg tenker at det er kjempebra at Ivan følger med, fordi dette kunne gått galt, sier Per Magnus Pedersen.

– Det er ikke uten grunn at man trenger fagbrev for å skru en bil, og fagbrev for å sette opp et elektrisk anlegg. Man bygger opp den kompetansen man trenger for å gjøre det sikkert. Og når folk betaler noen for å gjøre dette, er det greit at det blir gjort på en sikker måte, sier Ivan

LAGET NETTSIDE FOR Å FREMME SERIØSE AKTØRER

– Jeg bruker alltid velgelektriker.no og sjekker opp når jeg ser et firma jeg ikke har hørt om før. Det gjelder hovedsakelig for Trøndelag, men det skulle vært et nasjonalt tiltak, sier Per Magnus. Velgelektriker.no er en nettside som er laget av EFT, som har som hensikt å fremme seriøse aktører i bransjen. Alle godkjente installasjonsfirmaer er på lista. Noen har noen stjerner ekstra for tariffavtaler, lærlinginntak og mer.

DET HANDLER IKKE OM NASJONALITET, MEN Å IKKE TA I BRUK UFAGLÆRT ARBEID, UANSETT HVOR FOLK KOMMER FRA.

– Men flere fylker kan bli med på den. Elektroarbeiderne i Agder og Innlandet

har vært med en stund, og nå jobber Oslo og Nordland med saken. Men klart – alt bra starter i Trøndelag, sier Eystein Garberg, og humrer.

– For å si det enkelt: Om firmaet ikke finnes på **velgelektriker.no**, så bør de som skal leie inn elektrikere være skeptiske, sier Per Magnus.

– Det gagnar både kunden og montøren at vi får luket ut useriøse aktører, sier Ivan.

– Hvordan bekjemper man sosial dumping og arbeidskriminalitet uten å stigmatisere arbeidere fra Øst-Europa?

– Det handler om å velge godkjente firmaer til jobbene. Det handler ikke om nasjonalitet, men å ikke ta i bruk ufaglærte arbeidere, uansett hvor folk kommer fra. Vi har ikke noe problem med utenlandsk arbeidskraft, så lenge de er godkjente for hva de skal utføre, sier Ivan.

FIKK DUSØR PÅ 6000 KRONER

– Det er veldig bra at Ivan har avdekket og tatt tak i dette. Det handler om å ta vare på elektrobransjen. Han gjorde ikke dette for egen vinning eller for å skaffe Fjeldseth mer jobb. Han gjorde dette for laget, sier Eystein.

Da EFT i 2016 bestemte seg for å utlove dusør mot sosial dumping i bransjen, var det for å ønske å vekke interessen til flere.

UFAGLÆRT ARBEIDSKRAFT OG SOSIAL DUMPING HENGER OFTE SAMMEN

Mens Eystein blir opp 6000 kroner i pengesedler som han gir til Ivan, sier han at både fagforeningas medlemmer og resten av byggebransjen har gode muligheter til å avdekke mer.

– Vi ønsker jo at dette skal spre seg utenfor elektrobransjen. Både tømrere, murere, malere og rørleggere kan sende oss tips om useriøsitet i elektrobransjen.

– Det blir faktisk rimeligere i lengden, og det er sikrere. Det gagnar alle, sier Ivan,

og legger til:

– Jeg tror Change kommer til å tenke seg om før de bruker ikke-godkjente neste gang.

Dusøren handler først og fremst om å avdekke sosial dumping, og sørge for at arbeidere ikke blir betalt under minstesats. Det er også et tiltak for å skaffe dokumentasjon som viser at det er behov for fortsatt allmenngjøring. Det viste seg også da Arbeidstilsynet hadde koblet seg på, at de som hadde utført jobben tjente under minstelønna innen byggfag.

– Ufaglært arbeidskraft og sosial dumping henger ofte sammen, sier Eystein.

– ET ALLSIDIG FAG

Ivan er fra Hommelvika og har kjøpt seg hus i Åsenfjorden. Han kaller seg yrkesskadet, for han bare måtte bytte ut endel elektrisk da han flyttet inn. Han valgte elektrofaget fordi kompisene søkte dit, og han hadde alltid likt å skru og reparere ting. Så da passet det fint med elektro på videregående. Det var artig å lære.

– Det er et allsidig fag. Det er mye variert man kan komme borti i faget. Jeg har både malt og montert skilt, i tillegg til det elektriske, sier avslutter dusørjegeren.

Arbeid for en seriøs elektrobransje

Skolebesøk

Vi har som et mål å besøke alle avgangsklassene innen elektro på videregående i Trøndelag hvert år, helst i løpet av høsten. Sammen med en lærling, en ung montør fra ungdomsutvalget eller en elektriker som bor i nærområdet, gir vi elevene et lynkurs i arbeidsliv, lover, tariff og hvilke bedrifter de bør søke lærlingeplass til. Elevene får også tilbud om å melde seg inn i EL og IT Forbundet som *elevmedlemmer*, noe de aller fleste benytter seg av.

Det er Endre Klockervold som har hatt ansvaret for dette. Siden han startet i ny jobb i august, ble vi nødt til å nedprioritere dette høsten 2023.

Konkurser

Fiberteam og Com-Net gikk konkurs i 2023. Vi hadde tariffavtale med Fiberteam siden 2020. På slutten hadde vi 4 medlemmer i bedriften.

Com-Net hadde hovedkontor i Ulsteinvik, men egen avdeling i Trondheim. Ved konkursen hadde vi 6 medlemmer i bedriften. Vi hadde sendt inn krav om tariffavtale til bedriften, uten at dette ble akseptert. Vi hadde i tillegg en rekke andre saker pågående, som bl.a. manglende innbetaling av pensjon til ansatte og ulovlig suspensjon av tillitsvalgt.

Dusør!

I 2023 ble det utbetalt dusør til et medlem i Fjeldseth, som hadde tipset oss om ulovlig elektroarbeid og underbetaling ved en butikk på Solsiden kjøpesenter. Takk til alle som bryr seg om elektrobransjen og varsler oss om slike saker!

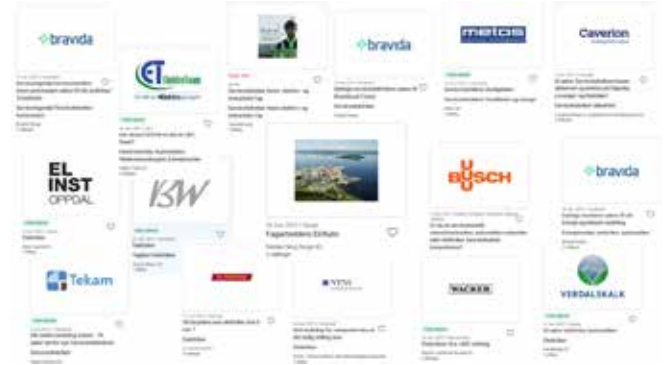
Butikk får 2000 kroner i bot hver dag: «Fare for liv» og betaling under minstelønn

Liv, helse og materielle verdier skal ha vært i fare da en senterbutikk i Trondheim fikk uventet besøk.

Les mer om denne saken på side 47

Bruk nettverket ditt før du bytter jobb!

I perioder er det mange firma som søker etter fagfolk, men fra vårt ståsted er det ikke alle disse som fortjener å få tak i arbeidskrafta de trenger.

Stillingsannonser kan fremstå som en skrytekonkurranse. Ingen forteller hvordan situasjonen i bedriften egentlig er, eller hvorfor de trenger folk. Hvorfor er det ingen av bedriftene som oppgir klubblederen som en av kontaktpersonene i annonsen?

Som fagorganisert elektroarbeider i Trøndelag har du et stort nettverk – bruk det!

Når du vurderer å bytte jobb:

- ta en prat med fagforeningskontoret, både slik at vi blir kjent med forholdene du forlater og ikke minst for at vi kan si noe om bedriften du tenker å starte i!
- ta en prat med den tillitsvalgte i den nye bedriften før du skriver under, da får du gjerne høre hva du EGENTLIG går til!

Tettpå

Tettpå er Skatteetatens tiltak for å hjelpe forbrukere å velge seriøse håndverkere når de skal bygge eller pusse opp hus eller hytte.

Dette er et tiltak på tvers av offentlige etater, partene i arbeidslivet, byggebransjen, eiendomsmeglerbransjen, finansnæringen og forbrukernes interesseorganisasjoner. Formålet er å redusere etterspørselen etter seriøs arbeidskraft i byggenæringen.

Velgelektriker.no har blitt tatt med i Tettpå sin veileder med tips om hvordan forbrukere kan velge seriøse håndverkere!

Tettpå – samarbeid mot arbeidslivskriminalitet

Tettpå hjelper forbrukere å velge seriøse håndverkere når de skal bygge eller pusse opp hus eller hytte.

Småjobbgaranti.no

Nettportalen **småjobbgaranti.no** er et samarbeid mellom Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag, Byggmestrenes Servicekontor, Malermestrenes Servicekontor og Rørbransjens Servicekontor.

Det er enkelte bedrifter som tidvis har svært lang ventetid, og det er andre som ikke ønsker å ta på seg «småjobber» hos privatfolk i hele tatt. Hvis det blir for vanskelig å finne fram for kunden som egentlig ønsker å bruke et seriøst firma, frykter vi at fristelsen til å bruke useriøse «altnuligmenn» eller svarte tjenester kan bli for stor. **Derfor har vi laget denne portalen der man enkelt finner frem til elektrikere, tømrere, malere og rørleggere som garanterer at de tar på seg småjobber innen 5 dager.**

Det er for tiden seks elektrobedrifter som er med: Aalmo AS Elektriker, Berg & Wigum AS, Buvik Elektro AS, Elpro Installasjon AS, O. Løkken AS og PK Service AS.

velgelektriker.no og **småjobbgaranti.no** «snakker sammen», og utveksler informasjon to ganger i døgnet.

Opplæringskontor

SEOS

SEOS er det største opplæringskontoret innen elektro fag i Trøndelag. Opplæringskontoret er eid av sine over 100 medlemsbedrifter.

EL og IT distrikt Trøndelag har 2 plasser i styret til SEOS. I perioden har Runar Andreas Lein (Bravida) og Lars Roar Mjøen (EFT) vært styremedlemmer. SEOS har hatt 5 styremøter i 2023 i tillegg til årsmøte.

I 2023 skrev SEOS i overkant av 200 nye lærekontrakter og har rundt 540 løpende lærekontrakter.

Av lærlinger tilknyttet SEOS var det 20 % som strøk på førstegangs fagprøve i 2023. 50 % fikk bestått og 30 % fikk bestått meget godt.

Saker som har blitt diskutert i styremøtene i 2023 er bl.a.:

- Bemanningssituasjonen i SEOS, behov for ansettelser.
- Ny opplæringslov og høringsforslag til ny forskrift til opplæringsloven
- Lærebedrift- og lærlingeundersøkelsen

Styret har brukt en del tid på hørings svar om ny forskrift til opplæringsloven, da dette kan få store konsekvenser for hvordan et opplæringskontor kan drives.

Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag er godt fornøyd med samarbeidet vi har med opplæringskontoret SEOS.

Efont

Opplæringskontoret Efont har medlemsbedrifter hovedsakelig nord i fylket. Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag hadde Even W. Karlsen som observatør til styret i Efont i 2023. På grunn av skifte av arbeidsforhold, trakk Even seg fra sine verv på høsten 2023. Fagforeninga må finne ny representant som observatør til styret i Efont.

velgelektriker.no

Velgelektriker.no

Fagforeninga lanserte velgelektriker.no i 2017. Vi har invitert installasjonsmiljøet i hele landet til å bli med på denne nettsida. Fagforeninga i Hedmark/Oppland har vært med i lang tid, og i 2022 ble også Agder med. I tillegg har Bodø Elektrikerforening lagt inn bedriftene i Salten-området.

Byggebransjens uropatrolje

Byggebransjens uropatrolje er ett av sju «to-part»-prosjekter i Norge som skal forebygge arbeidslivkriminalitet og sikre like konkurransevilkår i bygg- og anleggsbransjen. Fair Play-prosjektene er samlet i et teknisk samarbeid under paraplyen Fair Play Bygg Norge (FPBN).

FPBN har fått oppmerksomhet av media og av politikere. I statsbudsjettet ble Fair Play Bygg Norge tildelt to millioner kroner i statsstøtte for 2023. Samme støtte bevilges også for 2024 og 2025. Midlene fordeles av styret i Fair Play Bygg Norge fra år til år.

Denne støtten er en anerkjennelse av det forebyggende arbeidet som altså begynte i Trondheim i 2014.

Vidar Sagmyr er ansatt som prosjektleder.

Styringsgruppen velges av eierorganisasjonene på årsmøtet, og er satt sammen av personer fra eierne i både arbeidsgiverforeninger og fagforeninger:

- **André Bakeng** (Nelfo Trøndelag) styreleder
- **Terje Eriksen** (Fellesforbundets avdeling 768) nestleder
- **Knut Inge Opheim** (Fellesforbundets avdeling 765)
- **Jan Rune Brovold** (Fellesforbundets avdeling 764)
- **Eystein Garberg** (Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag)
- **Audun Otterstad** (EBA Trøndelag)
- **Ranka Kvarving** (Håndverkerforeningen i Trondheim)
- **Robert Sollihaug** (Trondhjems Byggmesterlaug)
- **Kenneth Olderøien** (Fellesforbundet avdeling 765)
- **Ørjan Antonsen** (Fellesforbundets avdeling 762) vara
- **Arnt Ove Wold** (Trondheim Kobber- og Blikkenslagerlaug) vara

I 2023 sendte Byggebransjens Uropatrolje 250 tips til ulike etater.

Tips til eiltsynet om ulovlig elektrikerarbeid har ligget jevnt på mellom 20-30 de siste årene. I 2023 førte mange av disse til krav om reinstallerings av el-anlegget. Det vil si at et godkjent

elektroforetak går inn, river det ulovlige, og monterer et godkjent el-anlegg. En av sakene var i tillegg så grov at DSB ga en bedrift et overtredelsesgebyr på 200.000 kroner.

Samarbeid mellom bedriftene

Generelt har vi et godt samarbeid mellom seriøse og organiserte aktører i Trøndelag. Flere bedrifter leier ut/inn montører og lærlinger mellom seg. Med dette unngår vi at bemanningsbyråer får et fotfeste i fylket. Det er hele bransjen tjent med! Både fagforeninga og Nelfo (bedriftenes organisasjon) bidrar til å formidle behov for inn- og utleie til bedriftene.

Kvinner i teknikk og håndverk

«Kvinner i teknikk og håndverk» er et nettverk for kvinner som jobber eller går på yrkesfag innen Bygg og anleggsteknikk, Elektrofag og Teknikk og industriell produksjon. Nettverket er basert i Trøndelag, med flere søsternettsverk over hele landet. Hovedmålet er å normalisere kvinners plass i byggebransjen og på verkstedene.

Fagforeninga støtter Kvinner i teknikk og håndverk økonomisk, og flere av våre medlemmer er aktive i nettverket.

I 2023 sendte KITH, EFT og Nelfo inn en felles søknad til ELBUS-ordningen, for å søke om midler til et lokalt prosjekt for rekruttering av kvinner i elektrobransjen.

Engasjement i andre deler av EL og IT Forbundet

Forbundsstyret

Eystein Garberg har vært medlem av forbundsstyret siden landsmøtet i 2019.

Landsstyret

Landsstyret er forbundets øverste myndighet mellom landsmøtene. Landsstyret møtes normalt to ganger i året. Hvert distrikt har et visst antall delegater, ut fra medlemstallet. Trøndelag har 6 plasser, deriblant fagforeningas nestleder Kim Olav Johansen og 1. styremedlem Runar Andreas Lein. Eystein deltar i landsstyret som representant for forbundsstyret.

EL og IT Forbundet Trøndelag

Nestlederen vår, Kim Olav Johansen, er leder av EL og IT Forbundet Trøndelag. Runar Andreas Lein og Ole Andreas Heitlo er styremedlemmer fra vår fagforening. Eystein Garberg er 5. varamedlem til styret, og Camilla Åmot Johansen er personlig vara for ungdomsrepresentanten i styret. Ole Andreas ble også valgt som leder av HMS-utvalget.

LOK-miljøet

Installasjonsmiljøet velger sine folk til de forskjellige utvalgene på landstariffkonferansen, som arrangeres høsten før tariffoppgjør.

I 2023 ble disse valgt:

- Forhandlingsutvalget: Eystein Garberg
- Tariffutvalget: Eystein Garberg
- Akkordutvalget: Runar Andreas Lein
- Offshore- og anleggsutvalget: Ole Andreas Heitlo

Klubbleder Per Magnus Pedersen vitner i Arbeidsretten.

I Arbeidsretten mot Fjeldseth

Saken startet helt tilbake i februar 2021. Tillitsvalgte i Fjeldseth ble kalt inn til drøftelsesmøte en fredag om permitteringer på grunn av lite arbeid. Det ble lange diskusjoner i møtet om både grunnlaget for permitteringer og utvelgelsen. Møtet varte i mange timer. Tillitsvalgte var enige med bedriften om at det var saklig å permittere på grunn av lite arbeid, men tillitsvalgte var ikke enige i hvem bedriften ønsket å permittere.

Reglene

Reglene om permittering finner man i Hovedavtalen LO-NHO kapittel 7. En viktig bestemmelse her er "Ved permittering kan ansiennitet fravikes når det foreligger saklig grunn". Det betyr at det er ansiennitet som skal følges ved utvelgelsen, så fremt det ikke er meget gode grunner for å fravike dette. Og jo større ansiennitetsforskjellen er, jo mer betydningsfull begrunnelse må man ha.

Uenighet på bedriften

Selv om reglene er tydelige på dette, valgte bedriften å permittere en ansatt som hadde arbeidet 24 år for Fjeldseth, samtidig som ansatte som bare hadde 1 års ansiennitet ikke ble berørt av permitteringen. Tillitsvalgte reagerte på dette og ba om nytt forhandlingsmøte med bedriften. Men bedriften sto på sitt. Da ble det skrevet en uenighetsprotokoll. Denne ble i april 2021 sendt inn til EL og IT Forbundet sentralt for behandling.

Saken sendt sentralt

EL og IT Forbundet sentralt har jevnlig møter med arbeidsgiverorganisasjonen Nelfo, der man forsøker å komme til enighet om lokale uenigheter fra bedriftene. Men i denne

saken støttet Nelfo Fjeldseth sitt syn om at slik behandling av ansatte med lang ansiennitet er helt greit. Det endte med at EL og IT Forbundet og Nelfo måtte skrive en uenighetsprotokoll om saken.

EL og IT Forbundet måtte da sende saken over til LOs juridiske avdeling. Der fikk vi bistand fra den dyktige LO-advokaten Yvonne Evensen. Hun var enig med oss at dette var brudd på bestemmelsene om ansiennitet i Hovedavtalen LO-NHO. I september 2021 sendte LO-advokaten søksmålsvarsel til Fjeldseth. Det ble forsøkt noen runder med forhandlingsmøter mellom LO-advokaten og advokatene til bedriften, uten at man klarte å komme til noen enighet.

Dessverre så kan slike juridiske prosesser ta noe tid. Dette på grunn av at det skal gjennomføres forhandlingsmøter mellom partene, dokumenter skal fremskaffes, og partene skal ha tid til å komme med tilsvar. Det var ikke før i juni 2022 at LO-advokaten kunne sende stevning til Arbeidsretten til Fjeldseth.

Arbeidsretten

Også i Arbeidsretten kan det ta tid til man får satt opp saken sin. Og i dette tilfellet ble saken berammet til 13.-14. februar 2023. Altså 2 år etter at møte om permitteringer på bedriften fant sted.

Arbeidsretten består av 7 dommere. 3 fagdommere og 4 dommere som er oppnevnt av organisasjonen i arbeidslivet (LO og NHO). Arbeidsretten behandler saker rundt uenigheter om reglene i tariffavtaler. Det spesielle med Arbeidsretten er at dommen ikke kan ankes videre, slik man kan gjøre det i Tingretten.

I Arbeidsretten måtte både klubbleder, nestleder og medlemmet vitne. I tillegg til flere fra ledelsen i Fjeldseth. Her ble de spurt om blant annet hva de la til grunn for at det var saklig å fravike ansienniteten på 24 år.

Dommen

Den 21. mars 2023 kom dommen i saken. Dessverre tapte vi saken for medlemmet. Men dommerne i arbeidsretten var delt. 5 dommere mente permitteringen under tvil ikke var tariffstridig. Dette begrunnet de blant annet med at de har tolket protokollen fra 5. februar 2021 mellom partene på Fjeldseth dit at man kunne permittere kun på prosjektavdelingen, og man kunne permittere de som "ble fortløpende ledig".

2 av dommerne mente at permitteringen var tariffstridig. De mente at etter bevisførselen må det legges til grunn at saksbehandlingen fra Fjeldseth har vært uklar og uoversiktlig ved vurderingen om hvem som skal permitteres. Og det fremgikk ikke at det er gjort en konkret og individuell vurdering av om det var grunnlag for å permittere medlemmet. Det var ikke sannsynliggjort at Fjeldseth hadde gjort en forsvarlig vurdering av om det var grunnlag for å fravike ansienniteten i dette tilfellet.

Hva kan vi lære av saken?

En viktig lærdom å ta med seg etter denne saken, er at tillitsvalgte må være meget nøye med hva man skriver under på i møter med bedriften. Arbeidsretten la stor vekt på protokollen fra møtet den 5. februar 2021 i sin dom. I etterkant av møtet den 5.2.21 innså også tillitsvalgte at formuleringen i protokollen ikke ble riktig i forhold til det de faktisk mente. Det er derfor lurt å lese gjennom både én og to ganger før man signerer. Og gjerne send protokollen til fagforeninga for gjennomlesning før man setter signaturen sin på den.

Tillitsvalgte har i henhold til lovverket rett til å forplikte medlemmene i bedriften, når man skriver under på en protokoll eller avtale. Det har vi erfart at også Arbeidsretten legger vekt på. Da må man være sikker på hva man setter signaturen sin på!

Tillitsvalgte og medlemmet forbereder seg til Arbeidsretten.

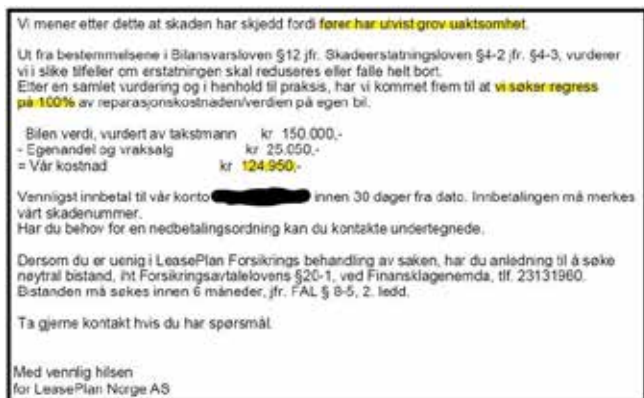
F.v. Medlemmet Bjørn Frode Smørsgård, Nestleder Runar Bu Karlsen, Klubbleder Per Magnus Pedersen, Org.arbeider i EFT Lars R. Mjøen, Forbundssekretær i EL og IT Forbundet Kim André Arnesen, LOs forhandlingsavdeling Jens Knapstad og LO-advokat Yvonne Evensen.

Ulykke i firmabil kan koste deg dyrt

Etter en bilulykke med servicebilen til en elektriker i Trøndelag kom det regning i posten på 124 950 kroner, med 30 dagers betalingsfrist fra forsikringselskapet.

Saken startet i januar 2021 ved at et medlem i fagforeninga var involvert i en bilulykke med servicebilen. Hendelsen skjedde rundt klokka 14 på en fredag i arbeidstiden.

Som han selv forklarte det, så hadde han det ikke travelt, og kjørte litt på «autopilot» inn i et lyskryss. Han hadde ikke registrert at det var rødt lys. Det resulterte i at en bil kom fra siden og kolliderte i han, og en tredje bil ble også skadet. Det ble ingen personskader. Men servicebilen fikk såpass skader at den ble kondemnert.

Hadde vært «grov uaktsom» ifølge forsikringselskapet

Etter noen dager fikk han brev fra forsikringselskapet LeasePlan Norge AS. De hevdet at siden han hadde vært «grov uaktsom», så krevde de regress på 100% av skaden. De ga han 30 dager på å betale 124 950 kr.

Fikk juridisk bistand av EL og IT

Medlemmet tok kontakt med fagforeninga. Vi rådet han i første omgang til å klage saken inn til Finansklagenemda, noe han gjorde.

Fagforeninga begynte også å sjekke ut om forsikringselskapet virkelig kan rette kravet direkte mot sjåfør, og ikke mot arbeidsgiver som faktisk eier/leaser bilen. Ut ifra loven, så kan forsikringselskapet gå direkte på sjåføren når skadet skyldes «grov uaktsomhet», jfr. Skadeerstatningsloven §§4-2 og 4-3. Vi tok kontakt med EL og IT sentralt og LOs juridiske for bistand i saken.

Svaret fra Finansklagenemda kom i august 2021:

Basert på ovennevnte er det sekretariatets vurdering at regresskravet i dette tilfellet passende kan settes til **30%, som utgjør kr 37 482** av selskapets kaskoutbetalinger.

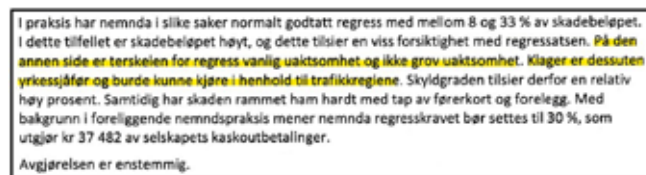
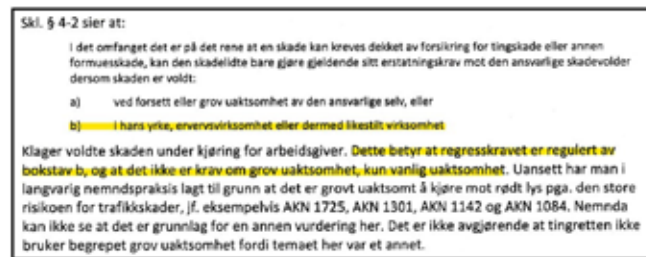
Det var positivt at summen ble redusert såpass, men det er fortsatt snakk om et betydelig beløp.

Praksisen i Finansklagenemda er at saker først blir behandlet i et sekretariat. Hvis én av partene ikke er enig i konklusjonen kan man kreve full nemndsbehandling av saken. Men hjelp av EL og IT sentralt og LO advokat Jan Arild Vikan i Trondheim, ble det enighet om å be om nemndsbehandling av saken.

Ifølge advokaten er lovverket slik at sjåføren er ansvarlig i slike tilfeller, slik at målet var kun å få ned summen man skulle betale. Ifølge tidligere nemndspraksis ligger avgjørelsene i slike saker en plass mellom 8-33 %.

Nemndsbehandlingen ble avgjort i oktober 2021. Finansklagenemda sto fast på at 30 % av skadeverdien skulle betales. Etter en vurdering fra LO advokat og EL og IT Forbundet, ble det enighet om at saken må avsluttes. Finansklagenemda: Terskelen for regress er «vanlig uaktsom»

Utdrag fra dommen til Finansklagenemda:

Finansklagenemnda sier at det ikke er nødvendig at det er «grov uaktsomt». Det holder at det var «uaktsomt». De fleste bilulykker har en grad av uaktsomhet. Det kan i praksis bety at forsikringselskap kan kreve regress til alle elektrikere som har firmabil og som havner i et biluhell, hvor de selv har forårsaket uhellet. Finansklagenemnda har lagt ut en artikkel om hva som er «grov uaktsomhet» på sine nettsider. Der skriver de at det må tas en helhetsvurdering i om det er uaktsomt eller ikke. Men sier at «blant annet vil uoppmerksomhet fra sjåføren kunne kvalifisere som grov uaktsomhet».

For øvrig finner fagforeninga det merkelig at Finansklagenemnda argumenterer for at en vanlig servicemontør (elektriker) er «yrkessjåfør», og derfor stilles høyere krav til vedkommende. Fagforeninga sendte en henvendelse til Finansklagenemda for en forklaring på hvorfor de mener vedkommende kunne betraktes som «yrkessjåfør».

Finansklagenemnda ville ikke svare oss utfyllende på det:

Det vises til din henvendelse av 21.12.21 med spørsmål om hva Finansklagenemnda legger i uttrykket "yrkessjåfør" i avgjørelsen i FinKN 2021

Sekretariatet har ikke anledning til å gi noen utfyllende forklaring til Nemndas avgjørelser.

Med vennlig hilsen
Sekretariatet for Finansklagenemnda
avdeling for forsikring – Skade/Ansvar

advokat MNA

Montørene bør få mer medbestemmelse

Hvis det er slik at man personlig kan bli erstatningsansvarlig ved skader på servicebil, må montørene selv få mye mer medbestemmelse på hvilken type servicebil bedriften skal kjøpe/lease. En kostbar bil betyr risiko for større regresskrav. Man må få medbestemmelse på om det skal være pigg- eller piggfrie dekk i forhold til hvor det er tenkt man skal kjøre. Hvor ofte det skal skiftes dekk på bilen. Og man bør ha hurtigkjettinger tilgjengelig. Det er jo sjåførens ansvar at bilen er skodd for forholdene man skal kjøre i, og et uhell i slike situasjoner blir betraktet som uaktsomt.

Man må drøfte hvordan arbeidsdagene legges opp. Får en servicemontør tildelt x-antall jobber en dag fra bedriften, slik at man må stresse fra kunde til kunde. Slike forhold kan øke risikoen for uhell. Bør man redusere antall oppdrag hver dag? Skal det bli mer opp til montøren selv å planlegge dagene? Fagforeninga stiller også spørsmål om slike regresskrav vil kunne brukes på andre ting enn bil. F.eks. hvis en ansatt er uheldig og skader dyrt utstyr, eller kjører en lift inn i en parkert bil og lignende.

Transport og Logistikkforbundet satte også søkelys på utfordringen med regresskrav i en artikkel fra september 2020. Også i denne bransjen har forsikringselskap sendt regresskrav til yrkessjåfører.

Bindingstid ved støtte til utdanning

Fagforeninga får fra tid til annen spørsmål om bindingstid ved støtte til utdanning. Her er litt relevant info om temaet.

Lovregulering

Avtale om bindingstid i forbindelse med utdanning er ikke lovregulert, og det står heller ikke noe om dette i tariffavtalen. Merk at arbeidsgiver ikke kan knytte bindingstid til selve retten til utdanningspermisjon etter Arbeidsmiljølovens §12-11, men bindingstid kan settes som et vilkår for å gi økonomisk støtte. Partene på bedriften står ganske fritt til å bli enige om innholdet i en avtale om bindingstid. Det eneste i lovverket som setter begrensninger er Avtaleloven §36 som sier at en avtale kan settes til side eller endres hvis den er urimelig. En avtale om bindingstid kan gjøres mellom den enkelte ansatt og bedriften, men vi anbefaler alltid å involvere tillitsvalgt i denne prosessen. Det sikrer at avtalen blir mest mulig rettferdig, og lik blant de ansatte i bedriften.

Hva er bindingstid?

Bindingstid betyr at man forplikter seg til å jobbe for bedriften i en bestemt periode etter at utdanningen er gjennomført. Avbrytes arbeidsforholdet før det avtalte tidsrommet er over, vil det kunne få konsekvenser for arbeidstaker.

Lengde på bindingstid

Hvor lang bindingstiden kan være, er i utgangspunktet opp til partene å avtale. Lengden på bindingstiden vil normalt variere etter hvor lang utdanning det er snakk om, og hvor stor økonomisk støtte som blir gitt. Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag anbefaler at man tar en nøye vurdering av hva som er akseptabel bindingstid, og at denne blir så kort som mulig. Statens personalhåndbok har en bestemmelse om bindingstid (pliktjeneste) for offentlig ansatte. Den sier at bindingstiden i alminnelighet skal være det dobbelte av permisjonstiden. statens-personalhandbok-om-bindingstid

Vanlig eksempel i vår bransje:

En ansatt får fri med lønn for å gå teknisk fagskole på deltid. Det er snakk om 4-dagers samlinger 9 ganger i året i 2,5 år. Altså $4 \times 9 \times 2,5 = 90$ dager. Legger vi til 10 dager til eksamen og lesedager kommer vi på 100 dager. Deler vi dette på 5 (virkedager per uke) får vi 20 uker. Altså man får betalt utdanningspermisjon i 20 uker. Følger man da bestemmelsen slik den er i Statens personalhåndbok, skal bindingstiden være det dobbelte av permisjonstiden, altså 40 uker eller 10 måneder.

Pensjon under utdanningspermisjon

Siden utdanningspermisjon er en lovfestet rettighet, skal bedriftens pensjonssparing gå som normalt – uansett om man mottar lønn eller ikke under permisjonen. Dette er hjemlet i innskuddspensjonsloven.

Innhold i avtalen

Det er viktig å inngå en skriftlig avtale om bindingstid før utdanningsløpet starter. Da er det klart for alle involverte parter hva som er avtalt og hva man skal forholde seg til.

Det som bør være med i avtalen er:

- Beskrivelse av utdannelsen og om det eventuelt skal føre frem til ny stilling og annen lønn
- Tidsbruk og omfang
- Arbeidsgivers dekning av studiekostnader, bøker, fri med lønn, avgifter og reise- og oppholdsutgifter. Andre kostnader?
- Hva skjer hvis man ikke fullfører utdanningsløpet?
- Bindingstidens lengde, og beregning av bindingstid etter utdanningens avslutning.
- Hva skjer hvis den ansatte sier opp før bindingstiden er ute? Tilbakebetaling, eventuelt hvor mye i forhold til resterende bindingstid.
- Hva skjer hvis den ansatte blir sagt opp før bindingstiden er ute?
- Hva skjer hvis den ansatte ikke kan oppfylle bindingstiden grunnet uforskyldte forhold som egen sykdom eller sosiale omstendigheter?

9.11.9 § 9 Refusjon av utdanningsutgifter/pliktjeneste

1. Når det gis permisjoner med hel eller delvis lønn, og/eller utdanningsutgifter/stipend dekkes av virksomheten, kan det inngås avtale¹ mellom arbeidstaker og arbeidsgiver om pliktjeneste, og om refusjon av utdanningsutgifter/stipend hvis arbeidstakeren unnlater å oppfylle avtalen om pliktjeneste.²

Ved permisjon av kortere varighet enn to måneder eller ved utdanningsutgifter lavere enn 1 G, inngås det ikke avtale om pliktjeneste.³

2. Pliktjenesten skal i alminnelighet være det dobbelte av permisjonstiden.⁴

Sak om bindingstid i forlikrådet

Fagforeninga bisto et medlem i en sak om brudd på bindingstid i bedriften i forbindelse med kostnader til etterutdanning. Bedriften sendte krav om tilbakebetaling på 167 000 kr!

Kort om saken:

- En ansatt skulle ta deltidstudier innen elektrofagene, med periodevis samlinger fordelt på 3,5 år
- Bedriften var positive til dette
- Det ble ikke skrevet noen avtale som regulerte forholdet, men daglig leder sendte en mail med en «oppsummering fra et møte» med følgende punkter:
- Bedriften dekker alle samlingsdager og eksamensdager
- Bedriften dekker skolemateriell
- Ved frafall fra studiet eller stryk 2 ganger på eksamen må betalte samlingsdager tilbakebetales
- 3,5 års bindingstid i bedriften etter fullført skoleløp
- Medlemmet valgte å si opp i bedriften ca. 2 år ut studiet (altså før studiet var fullført).
- Bedriften sendte regning til medlemmet på 167 000 kr, medlemmet var uenig i dette og ville ikke betale.

Fagforeninga bisto medlemmet i et møte med bedriften for å forsøke å komme til en løsning, men partene kom ikke til enighet. Vi argumenterte med at det ikke eksisterer en skriftlig avtale på dette, det står heller ingenting om konsekvensene hvis man slutter i bedriften. At det er åpenbart urimelig med bindingstid på 3,5 år for deltidstudier. Og i tillegg at LOK §5 sier at kostnadene for etter- og videreutdanning er bedriftens ansvar.

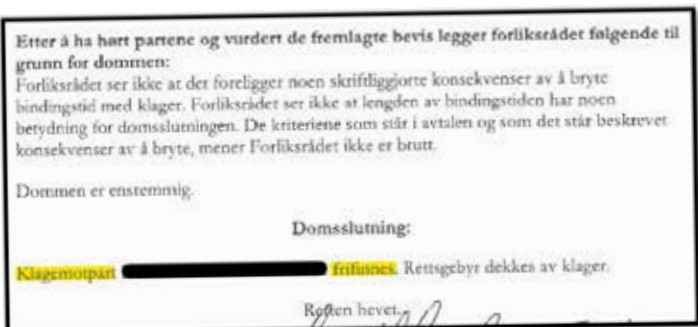
Bedriften valgte å melde saken inn til Forlikrådet. Medlemmet fikk hjelp fra LO-advokat Jan Arild Vikan i Forlikrådet. Dommen ga medlemmet full seier i saken.

Fagforeninga anbefaler at tillitsvalgte blir involvert i spørsmål om bindingstid i bedriften. Sørg for at, hvis et i det hele tatt skal være bindingstid, blir skrevet tydelige avtaler på konsekvenser ved brudd på studie/bindingstid osv. Og ikke aksepter lang bindingstid!

Les mer om regler rundt bindingstid på

→ fagforeninga.no/bindingstid

Utdrag fra dommen:

BESØK GJERNE PENSJONFORALLE.NO

Pensjon for alle

Pensjon for alle er en sammenslutning av pensjonsnerder på grasrotnivå, fra forskjellige fagforeningsmiljøer i hele landet. Eystein sitter i organisasjonens styre.

I løpet av året har Eystein holdt flere pensjonsforedrag, bl.a. for EL og IT forbundets landsstyre, Fellesforbundet avd. 600, Fellesforbundets ungdomsdelegater til landsmøtet, Oslokonferansen, HK region øst, EL og IT Forbundet Trøndelag og ei samling for lokal-LOer i hele landet.

SENIORKLUBBEN

Seniorklubben

Fagforeninga har en svært aktiv seniorklubb, som møtes på Nygaardsvoldheimen den siste onsdagen i hver måned. Ved flere anledninger bruker de eksterne forelesere, og oppmøtet bruker å være godt! Seniorene har også dagnad på våren og utfører diverse forefallende arbeid.

**Er du over 62 år og har lyst til å være med?
Møt opp!**

Vårt engasjement i andre organisasjoner

Industriaksjonen

Industriaksjonen ble stiftet i 2019, og har som formål å løfte frem hvilken betydning industrien har i samfunnet. Nestleder i Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag, Kim Olav Johansen har sittet i styret siden etableringen, og på årsmøtet 9. mars 2023 ble han valgt inn i arbeidsutvalget, hvor han også har sittet tidligere.

Industrien har større betydning for Norge enn kun industriarbeidsplasser. Industrien bidrar indirekte til et stort antall arbeidsplasser og holder liv i små lokalsamfunn i hele landet. Industrien bidrar også til store skatteinntekter som finansierer skole og helse i kommuner over hele landet. For tillitsvalgte i industrien ligger dette ganske nært, men for enkelte sentrale politikere er industripolitikk noe abstrakt og fjernt. Tidligere hadde flere av representantene på Stortinget bakgrunn fra industrien, men det er ikke tilfelle i dag. Tette bånd mellom industriens kvinner og menn er erstattet med rådgivere og konsulenter. Industriaksjonen mener at naturressursene som er fellesskapets eie, skal komme hele folket til gode, og bygge opp arbeidsplasser basert på høy teknologi og lav energipris. Naturgitte fortrinn skal ikke være et spekulasjonsobjekt på strømbørsen slik vi ser i dag.

Takket være økonomiske tilslutninger fra mange organisasjoner har Industriaksjonen lyktes med å være synlig og aktiv på flere områder i 2023, men kanskje særlig i kampen for å få politisk kontroll over strømprisene.

I 2023 har Industriaksjonen blant annet gjort følgende:

- Sterk tilstedeværelse på Trondheimskonferansen
- Deltatt på landsomfattende aksjoner mot strømpriskrise med budskapet "Ta politisk kontroll over vannkrafta".
- Strategiseminar for Industriaksjonens medlemmer
- Til stede på Fellesforbundets landsmøte
- Arrangert konferansen Krafttak
- Fått på plass rapporten "Farvel til kraftbørsen" av De Facto
- Videreført samarbeidet med miljøbevegelsen - "10 bud for grønn industri"

Styret har i 2023 avholdt 7 styremøter hvor av 2 har vært fysiske. Arbeidsutvalget har hatt jevnlig kontakt og jobbet mellom styremøtene.

Inspirert av de ti oljebud som sikret nasjonal kontroll over oljeinntektene, har Industriaksjonen og Natur og Ungdom etter en rekke industribesøk og en dialogprosess, utformet et felles politikkdokument – De ti bud for grønn industri.

DE TI BUD FOR GRØNN INDUSTRI

- 1** Du skal ha hastverk:
Vi krever et krafttak for grønn industrireising
- 2** Du skal ikke bedrive grønnvasking,
men reelle utslipsskutt og sirkulærøkonomi
- 3** Du skal skape og videreutvikle
gode arbeidsplasser over hele landet
- 4** Du skal respektere dagens bærekraftige
næringer og naturens grenser
- 5** Du skal ikke begjære vår vannkraft som børsobjekt
- 6** Du skal forvalte industrinasjonens
arvesølv nøysomt
- 7** La din oljepolitikk trygge framtidens
grønne industrijobber
- 8** Du skal ta strategisk ansvar og bruke vår makt
- 9** Du skal både skape og dele
- 10** Du skal tenke globalt og handle globalt

Scan koden

Les hele budene

INDUSTRIAKSJONEN

Sørum Gård

Fagforeningas eneste nabo er Sørum gård. AØF (Arbeidernes økonomiske Fellesorganisasjon) eier både denne eiendommen og Folkets hus i Trondheim sentrum. Folk fra Fellesforbundet la i 2023 fram forslag om å selge Sørum gård. Vi ønsker ikke å selge, og vil heller at området videreutvikles.

I et styremøte fikk vi omvisning og orientering om prosjektet fra Stig Klomsten, og lunsj i det ferdig oppussede stabburet.

Elsa Lysklæt Flønes fra Seniorklubben har skrevet en tekst om Sørum gård.

Tidlig i 2022 ble det satt ned et utvalg som skulle komme med planer og se på muligheter for hva Sørem skulle brukes til, en «Mulighetsstudie» ble utarbeidet. Den ble lagt fram på årsmøte i AØF 12.06.2023. Planene som ble utarbeidet var veldig omfattende. Da planene skulle realiseres, ble det uenighet i eierorganisasjonene om hvor mye økonomi en skulle bruke på Sørum og det kom forslag om å selge gården. Det siste budsjettet som ble vedtatt på representantskapet i AØF i desember 2023 satte av penger på budsjettet for å drifte skogen, mens resten ble satt på vent.

Men det er 100 år siden AØF ble eier av gården, så det er planlagt en jubileumsfeiring lørdag 17. august 2024 som vil foregå som et utearrangement på Sørum Gård med en åpen invitasjon til alle som ønsker å komme for å feire gårdens 100 årige historie i arbeiderbevegelsens eie.

I planene inngår å etablere et Arbeiderkor som skal være forsangere på flere kjente arbeidersanger som vil inngå i arrangementet. Det skal også spilles teater hvor vi vil vise eksempler på aktiviteter som foregikk en søndag for 100 år siden på Sørum. Det er Marit Selfjord sammen med Elsa Lysklæt Flønes som har dradd i gang prosjektet. Det er søkt om tilskudd fra LOs kulturfond til underholdning på jubileet. Vi har mottatt tilsagn på kr 40 000. Det er etablert et interimstyre som arbeider videre med planene for Sørem.

Vi regner med at vi får til et samarbeid med lag og organisasjoner fra arbeiderbevegelsen om arrangementet og alle andre som har vært positive når vi har fortalt hva vi arbeider med.

Når det gjelder servering på jubileet så blir det omtrent som for 100 år siden: Kaffe, øl, melk, sommerdrikke og varme pølser.

Hvis alt går etter planen vil det bli stiftet en Venneforening, Sørem gårds venneforening i april 2024. Det er allerede mange som ønsker å delta for å gjøre Sørem til et sted for tur og friluftsliv for barn, unge og alle andre. Følge opp arven fra pionerene som samlet inn penger og kjøpte gården som skulle brukes som feriested for arbeidsfolks barn. Når Venneforeningen er på plass, vil vi invitere interesserte til å melde seg for å bidra med det de ønsker å arbeide med, som kan være planter/blomster og ville vekster – lage gapahuk – lek og moro for barn - dra i gang dugnad og andre aktiviteter på Sørem.

Navnet er Sørum gård, men på trøndersk blir det Sørem – Sørømmen og fra tidligere tider Sudrheim.

Elsa Lysklæt Flønes

Demonstrasjoner og markeringer

360 logistics
9. februar gikk 13 ansatte ved logistikkbedriften 360 Logistics til streik for tariffavtale. PostNord, Schenker og DHL Express varslet sympatistreik, men etter 50 dager i streik ble tariffavtalen underskrevet i slutten av mars, dagen før sympatistreiken startet. Fagforeningas leder og nestleder deltok på støtte-markering utenfor bedriften.

VEGARD OG KEVIN

Biralee International Kindergarten
Ved Birralee International Kindergarten streiket de ansatte for å få samme pensjonsordning (hybridpensjon) som de har i andre barnehager.

Kevin og Vegard fra ungdomsutvalget i EL og IT Trøndelag stilte opp på fanemarkering på torget.

PRIDE

Pride
Alle skal få være seg selv (så lenge man er fagorganisert 🙌😊)

PRIDE

Olivia

17 ansatte ved Olivia Hegdehaugsveien streiket i 57 dager, for å få tariffavtale.

Fagforeningas leder og nestleder deltok i en fanemarkering til støtte for arbeidernes krav. Eystein holdt appell. De ansatte ved Hansa Borg, Tine Oslo og sju Asko-filialer hadde varslet sympatistreik for å stanse levering av mat og drikke til restauranten, som stengte på ubestemt tid etter 7 ukers streik.

1.MAI

1.mai

Fagforeninga inviterte medlemmer med familie til 1. mai-lunsj på Håndverkeren i Trondheim sentrum. Rundt 50 medlemmer med familie var innom lunsjen. Etter lunsjen oppfordres medlemmene til å delta i 1. mai-toget, samt høre på appeller på torget.

1.MAI

Ungdomstaleren skapte full jubel

Hovedtaleren skapte applaus, men det var en 21 år gammel elektrikerlærling som stjal showet og skapte full jubel under 1. mai-markeringen.

Denne gangen var det Joakim Hågensen Herje fra NTE Elektro som reiste nedover med fagforeningsfanen.

IKEAs hovedverneombud

15. mai var det fanemarkering utenfor tinghuset i Oslo, til støtte for hovedverneombudet ved Ikea – som hadde fått sparken. 😡

Det var satt av tre uker til saken, og 34 vitner var innkalt. I august kom dommen som slo fast at han var urettmessig avskjediget og at beslutningene om å frata han vervet som hovedverneombud ved Ikea Norge og hovedverneombud ved Ikea Furuset va ugyldige.

Ikea ble dømt til å betale til sammen 636.000 kroner i erstatning til den tidligere Ikea-ansatte og 210.000 kroner i advokatutgifter.

Sulis 1907

Høsten 2023 ble det endelig klart for premiere på «Sulis 1907». Filmen tar for seg opprøret blant arbeiderne i gruvene i Sulitjelma, i januar 1907.

Styret i fagforeninga bestemte seg for å tilby eksklusive før-premierer på filmen til medlemmene, og bestilte egne visninger i Trondheim, Steinkjer, Stjørdal og Oppdal. Totalt fikk cirka 300 personer sett filmen på disse visningene.

Representantskapsmøte

Halvårsmøtet ble gjennomført på Clarion Hotel & Congress Trondheim (Brattøra) 27. november. 55 representanter og 2 gjester var til stede.

Eystein redegjorde for noe av aktiviteten i fagforeninga siden årsmøtet i april. I tillegg ble det tid til å behandle flere tema.

Suppleringsvalg

Pga. frafall i perioden var det behov for å supplere styret med 3 nye varamedlemmer og vara ungdomsrepresentant. Siden Runar ble ansatt i fagforeninga, måtte et av de andre styremedlemmene velges som «1. styremedlem», og dermed bli en del av arbeidsutvalget.

Disse ble valgt, i tråd med innstillingen fra valgkomiteen:

1. styremedlem: Camilla Åmot Johansen (NTE Elektro)
2. varamedlem: Jonas Strand (Bravida)
3. varamedlem: Nils Bruheim (Elektro Nord)
4. varamedlem: Ronja Myhren (Mesta Elektro)

Vara ungdomsrepresentant:

Thea Elise Estenstad (Caverion Orkanger)

RUNAR HADDE GRATISBUTIKK PÅ HALVÅRSMØTET.

Kartlegging av innleie i Trondheim

Camilla Åmot Johansen orienterte.

I 2018 gjennomførte EFT og Fellesforbundet i Trondheim en kartlegging av byggebransjen i Trondheimsområdet. Det ble kartlagt bruk av innleie, fagarbeidere og lærlinger innen alle fag.

Denne kartleggingen ble gjennomført på nytt i november 2023. Camilla Åmot Johansen og Runar Andreas Lein utførte jobben på vegne av EFT. De fikk ansvar for et område øst for sentrum. De kartla i alt 52 anleggsplasser, og fant 32 tilfeller av innleie i andre fag, men ingen innleie innen elektrofag. Underveis i kartleggingen ble det sendt flere tips til Uropatruljen.

Kartleggingen skal bidra til en ny rapport om status på innleie i Trondheimsområdet. Rapporten er forventet klar 12. mars 2024.

Tariffoppjøret 2024

Kristian Hammernes orienterte fra Landstariffkonferansen 2023 og tariffoppjøret 2024.

Reformert AFP

Kim Olav Johansen holdt en innledning om AFP og den foreslåtte endringen av ordningen kalt Reformert AFP.

Permitteringsregler

Lars Roar Mjøen innledet om permitteringsregler.

Yrkesskader

Anders Fornes Berg innledet om yrkesskader og rutiner rundt å melde inn dette til EL og IT Forbundet.

Budsjett

Lars Roar gikk igjennom styrets forslag til budsjett for 2024, som ble vedtatt.

Valg av valgkomité

Disse ble valgt til valgkomité:

Per Magnus Pedersen (Fjeldseth), Frode Wollum (Kraftlaget Rise Elektro 1), Brage Sæther (Midt Elektro), Hans Petter Aasan (Bravida) og Sonja Alseth (Rissa Kraftlag Installasjon). Hans Roger Sommervold (Aker Solutions) og Tim René Stoum (Vintervoll) ble varamedlemmer.

Vervepremier

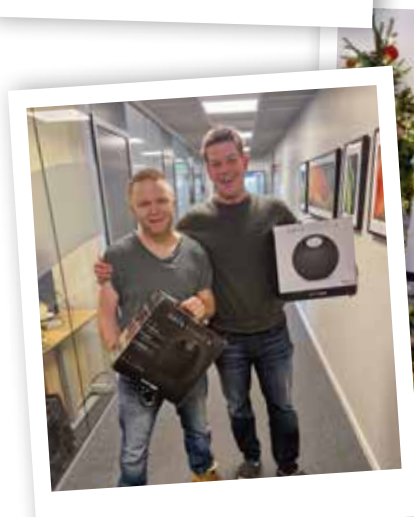
To ganger i året trekker vi ut 8 vinnere av vervepremier. Alle som har vervet et medlem er med i trekninga, og man får like mange «lodd» som det antallet man har vervet. Styrets medlemmer deltar ikke i trekningen.

For perioden april 2023 – september 2023 vant disse:

- Jonas Strand (Bravida)
- Kristian Bendiksen (Elpro Solutions)
- Håvard Sandvik (Elman Stjørdal)
- Erik Verkland (OneCo Elektro)
- Henning Gjermstad (Bravida)
- Odin Enger (ES Elektro)
- Tancred Hågensen (Vinde Tilkomstteknikk)
- Sander Nordang (Beslag Consult)

VINNERNE FIKK VALGET MELLOM TERMOS + JAKTKNIV ELLER HØYTTALER FRA HARMAN KARDON.

MONUMENTER SOM REPRESENTER STARTEN OG SLUTTEN AV REGIMET.

Studietur til Spania

Arven etter Franco
- Et lands oppgjør med fascisme

Tekst: Jørgen Skjervagen Berg og Maria Bjørgen

I september var vi, Jørgen S. Berg og Maria Bjørgen, på studietur hvor vi lærte om Fransisco Franco og hans fascistiske diktatorstyre i Spania.

Oppløpet til Francos tid startet i 1931 når republikanerne, en venstreorientert regjering kom til makten etter Spanias første demokratiske valg, og dannet det som kalles den andre spanske republikk. Dette likte ikke høyremaktene, som før det folkevalgte styret, hadde diktatorstyre fra 1923-1930, dette og en rekke konflikter mellom 1931 og 1936 førte til en borgerkrig med Franco i spissen i 1936. Etter 4 år med blodig krig erklærte Fransisco Franco seg som vinner og ledet Spania inn i de neste 40 årene med folkemord og terrorstyre.

I 1936-1947 ble det opprettet konsentrasjonsleirer for fascismens motstandere. Fra 1939-1945 under andre verdenskrig, hvor Franco og høyre-radikale satt med makten. Der ble arbeiderklassen og fagforeninger undertrykt, satt i konsentrasjonsleirer, forfulgt og drept. Etter krigen endte i 1945, tok de fleste nasjoner ett oppgjør mot nazismen og fascismen, hvor ledere og medvirkere ble straffet for sine forbrytelser. Dette var ikke tilfellet for Spania og Franco, som fikk fortsette sitt diktatur frem til 1975. Konsentrasjonsleirene ble etter 1947 omdøpt til arbeidsleirer, og var tiltenkt for de med venstreorientert ideologi. Fra 1947-1975 ble de fleste med kjent politisk opposisjon forfulgt, fedre og mødre ble satt i arbeidsleirer, flere tusen "forsvant", og barn fra venstreorienterte familier ble kidnappet, plassert og oppdratt i familier med riktige politiske og ideologiske holdninger. 114 000 er det dokumenterte antallet ofre under Francos diktatur, det er antatt at antallet er enda høyere.

I 1975 døde Franco, og hans diktatur kom til ett opphør, og demokratiet fikk sitt startskudd, men de politiske ideologiene hans sto fremdeles sterkt i samfunnet. Siden Franco hadde styrt landet med jernhånd, og all opplæring i skoler og alt i media var kontrollert. På grunn av denne kontrollen på informasjon, tviler den dag i dag 99% av befolkningen på at konsentrasjonsleirene og massegravene har eksistert, på tross av de beviser som er funnet. I tillegg til misinformasjon satt i system kjempet høyremaktene etter Francos død for å legge ett lokk over hva som har skjedd. Det ble i 1977 innført en amnesti-lov, som gjorde det vanskelig å ta ett oppgjør mot fortiden, og gransking av forbrytelsene som var skjedd.

Dessverre hadde ett kraftig regnskyll fylt opp hullet hvor de drev med utgravninger av levningene i en massegrav i Sueca.

Levninger fra en presentasjon om en utgravning med etterkommere i bakgrunnen.

Bilder fra gravsted i Sueca hvor det arbeides med å identifisere levninger.

I all tid etter Francos død og fremt til i dag, har venstresiden prøvd å få grusomhetene frem i lyset. Dette har hele tiden blitt motarbeidet av høyresiden. Helt frem til den i dag så er den enda slektinger som søker sine foreldre, besteforeldre og oldeforeldre, siden de aldri har fått svar på hva som har skjedd med dem. Utgraving og oppsporing er for dyrt for mange av de etterlatte, siden de fleste er fra arbeiderklassen med begrensede midler. De fleste utgravninger er drevet av frivillige organisasjoner, noen av disse sponset av lokale og regionale myndigheter hvor venstresiden har makt. De fleste midlene kommer fra donasjoner fra private aktører samt fagforeninger hvor EI og IT er en av dem.

Ley de Memoria Histórica en lov innført i 2007, er den eneste spanske loven som har som hensikt å ta ett oppgjør mot fortiden og gjenopprette det historiske vakuemet under og etter Franco. AMRH en sammensetning av organisasjoner med venstrevridd ideologi, synes denne loven var for dårlig. Det med tanke på det ikke nevnte noe om pengestøtte til utgravninger og tilbakeføring av beslaglagt eiendom. Denne loven var det mange fra venstresiden som fryktet at skulle bli omgjort siden høyresiden med Partido Popular (PP) i spissen vant valget i 2023. De vant valget på grunn av en allianse de laget med ultrahøyre-partiet VOX. Dette kan sammenlignes med at Høyre blir bestevenn med Sverigedemokratarna og lager regjering. PP er kritiske til denne loven og vil avskaffe den. Heldigvis, selv om høyremaktene vant valget, har de ikke flertall nok til å gjøre lovendringer.

Samlinger og fremlegg var drevet av forskjellige frivillige organisasjoner og etterkommere av ofre under Franco. Det gjorde ett stort inntrykk på oss at ferielandet Spania har en så grusom forhistorie som ikke er spesielt kjent i nyere historie, og helt ukjent for mange spanjoler.

Vi var også på Reina Sofia museet å så på maleriet til Picasso, Guernica. Dette er ett berømt maleri som skisserer bombingene av den baltiske byen Guernica.

Omvisning på utstillingen «Arqueologica de la memoria. Les fosses de Paterna» der vi fikk se bilder og utstillinger fra utgravningene.

Alt i alt var dette en lærerik tur, noe som får oss til å tenke oss om to ganger før vi legger ferieturen til solfylte Spania.

Bilde av gjenstander som ble funnet i massegraver under utgraving (hentet fra www.elpais.com)

Bilde er av røtter som har vokst inni og er formet etter en hodeskalle.

Etter- og videreutdanning

Fagforeninga har også i 2023 hatt god aktivitet med faglige kurs for medlemmer.

Kursene som er satt opp blir finansiert av Landsoverenskomstens utdanningsfond. Alle medlemmer som jobber i en bedrift med tariffavtalen Landsoverenskomsten for elektrofagene kan delta på kursene. Kursene er gratis for bedrift og medlemmer, og EL og IT betaler både kursavgift, lønn og reiseutgifter.

Oppdateringskurs elektro

I 2023 ble det gjennomført 2 runder med oppdateringskurs elektro. Ett på nyåret og ett på høsten. Kurset går over til sammen 14 dager, fordelt på 5 samlinger.

På kurset på nyåret deltok medlemmer fra Bravida, Elektro Team, Elman Innherred, Elpro Elektro, Fosenkraft Electro, Kyst Elektro, NTE Elektro Namdalen og Vintervoll.

På kurset på høsten deltok medlemmer fra Bravida, Caverion Orkanger, El-Konsult, Elman Stjørdal, Elteam, GK Elektro, NTE Elektro Levanger og Vintervoll.

Begge kurs var fulltegnet med 12 deltagere. Tilbakemeldingen fra deltagerne er meget positive.

Fagforeninga har et meget godt samarbeid med Malvik VGS, og spesielt lærer Arne Næverdal. EFT har i samarbeid med Malvik VGS gjennomført oppdateringskurs elektro for 144 deltagere siden 2012. Det er planlagt nye oppdateringskurs elektro i 2024.

Deltagerne er ute og måler overgangsmotstand til jord.

Oppdateringskurs telekom

Telekom-kurset er åpnet for påmelding fra hele landet. Det ble gjennomført et kurs med oppstart i september og ferdig i desember 2023. Vi hadde et fulltegnet kurs med 15 deltagere. Av de 15 deltagerne var det 3 fra Trøndelag, 2 fra GK Elektro og én fra Fosenkraft Elektro.

Fagforeninga har også et godt samarbeid med Trondheim Fagskole og lærerne der for gjennomføring av kurset. Det er planlagt kurs også i 2024.

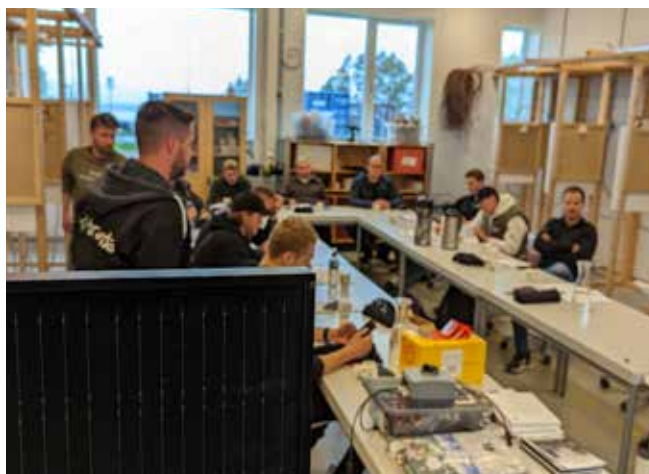
EL og IT startet med oppdateringskurs telekom i 2017, og siden da er det 81 deltagere som har gjennomført.

Kurs i solcelleinstallasjoner

EL og IT Forbundet utviklet i 2022 et nytt 2-dagers kurs i solcelleinstallasjoner. Det ble kjørt pilotkurset på Malvik VGS samme år.

I 2023 ble det gjennomført 5 kurs i solcelleinstallasjoner med til sammen 73 deltagere fra EFT. Fagforeninga har et godt samarbeid med siv.ing. Fritz Schimpf som har utarbeidet og holder kursene for oss.

Kurset finansieres av Landsoverenskomstens utdanningsfond. Tilbakemeldingene fra deltagerne har også her vært positive. Planen er å gjennomføre nye kurs i 2024.

Konferanse for tilsynsansvarlige for lærlinger

For å sette mer fokus på lærlinger og oppfølging av disse, har fagforeninga de siste årene arrangert en egen konferanse for tilsynsansvarlige for lærlinger. På konferansen inviteres både tilsynsansvarlig og en representant fra lærlingene i bedriften.

I 2023 ble konferansen avholdt 14.-15. September på Quality Prinsen i Trondheim. 29 deltagere var med fra bedriftene Abra Beslag, Aalmo, Berg & Wigum, Belsvik Elektro, Bravida, Caverion Trondheim, Delta Elektro, Elektro Team, Fosenkraft Elektro, GK Elektro, K. Eidem, Kyst Elektro, OneCo Elektro, Rissa Kraftlag Installasjon, Securitas og Vintervoll.

Konferansen fikk besøk av Leif Eggen fra NAV som innledet om psykisk helse i arbeidslivet. Viktigheten av at vi ser hverandre i det daglige, og tørr å snakke om de eventuelle vanskelige tingene. Skape trygge arenaer på arbeidsplassen for unge arbeidstakere.

Konferansen fikk også besøk av elev- og lærlingeombud i Trøndelag Pia Immerstein Larssen. Ombudet er en uavhengig stilling i fylkeskommunen og har taushetsplikt i alle saker. Så alle elever og lærlinger kan trygt prate med ombudet. Ombudet skal være en kritisk samarbeidspartner til systemet rundt elever og lærlinger, og kan ta opp saker med f.eks. fylkeskommunen. Ombudet skal være tilgjengelig for alle som trenger hjelp, og svarer som regel innen det er gått 24 timer.

Vi hadde besøk fra opplæringskontorene SEOS (Hugo Sand) og Efont (Rune Busch) som orienterte om status i deres arbeid med å følge opp lærlingene. Og litt om utfordringene de ser ut i bransjen rundt denne oppfølgingen. De er enige i at tilsynsansvarlige for lærlinger spiller en viktig rolle i bedriften til å følge opp at lærlingene får den opplæringen og oppfølgingen de skal ha.

Rotasjons- og innarbeidingsordninger i Trøndelag

Bedriftene velger fra tid til annen å ta på seg oppdrag langt unna. I slike tilfeller må ansatte reise og bo borte fra hjemmet for å utføre arbeidet for bedriften.

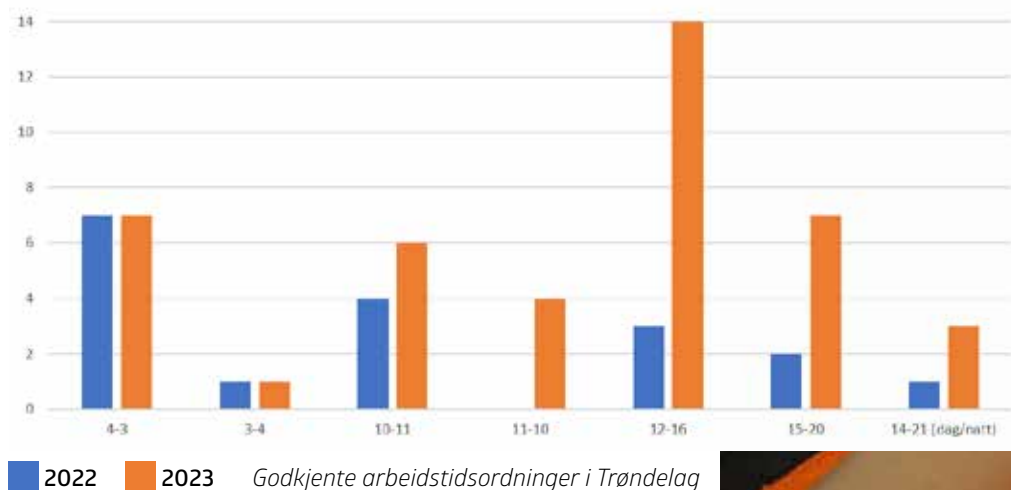
I tariffavtalen vår (LOK §9) har vi bestemmelser om det vi kaller for "utenbysarbeid". Her ligger det en mulighet for å avtale arbeidstidsordninger som gjør at man kan jobbe mange timer de dagene man er på anlegget, mot at man får ta det ut i avspasering (friperiode) etterpå. Eksempler på dette er 4-3 og 12-16. Det første tallet indikerer hvor mange dager man arbeider på anlegget og det siste tallet er hvor mange dager man har fri.

Disse arbeidstidsordningene går ut over bestemmelsene om arbeidstid i Arbeidsmiljøloven, og må derfor godkjennes av EL og IT Forbundet for at de skal være lovlige. Lars Roar Mjøen i EFT har fullmakt til å godkjenne slike ordninger på vegne av EL og IT Forbundet.

Formålet med bestemmelsene i tariffen om innarbeiding- og rotasjonsordninger (§9F) er å sikre medlemmene mest mulig fritid i hjemmet.

Det er flere bedrifter som har utenbysarbeid, og en del av bedriftene er flinke til å søke slik at arbeidstidsordningen blir lovlig. Men vi erfarer at noen bedrifter ikke søker, og likevel jobber lange dager på reisearbeid. Fagforeninga vil advare mot dette, da man arbeider ulovlig og bryter med både tariffavtalens og Arbeidsmiljølovens bestemmelser om arbeidstid.

I 2023 godkjente vi 42 søknader om arbeidstidsordninger, mot 18 søknader i 2022.

Oversikt over godkjente arbeidstidsordninger i 2023:

Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Utleie Wood Tjeldbergodden MRU
Caverion Trondheim	4-3	Røros Politistasjon
NTE Elektro Trondheim	12-16	Oppdrettsanlegg ved Gjerdina fergekai
Vinde Tilkomstteknikk	11-10	Infra utbygging
Vinde Tilkomstteknikk	12-16	Infra utbygging
Vinde Tilkomstteknikk	10-11	Infra utbygging
Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Wood Tjeldbergodden MRU
Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Utleie Aibel Hammerfest LNG
Vinde Tilkomstteknikk	14-21 dag/natt	Equinor Tjeldbergodden
Vinde Tilkomstteknikk	10-11	Infra utbygging
Vinde Tilkomstteknikk	12-16	Infra utbygging
Vinde Tilkomstteknikk	11-10	Infra utbygging
NTE Elektro Trondheim	12-16	Oppdrettsanlegg Lerøy
Bravida	12-16	Lysebotn 2, Sandnes
Bravida	12-16	Vagle Transformatorstasjon, Sandnes
Vintervoll	4-3	Valle Visor, utleie til Datek Installasjon i Oslo
Bravida	12-16	Straumsmo Trafostasjon, Bardu
NTE Elektro Namsos	12-16	Mowi Nordheim, Tusna
Caverion NT	3-4	Arbeid i Trondheim
Bravida	4-3	Bravida Tjeldbergodden
NTE Elektro Trondheim	4-3	Fiberprosjekt Meråker
Elman Steinkjer	12-16	Holmen slakteri, Sortland
Bravida	10-11	Høyanger kraftverk - Utleie Voith Hydro AS
NTE Elektro	12-16	Stasjonsklargjøring 5G
Bravida	4-3	Arbeid for Goodtech AS, Verdal
Bravida	12-16	Arbeid for Goodtech AS, Verdal
Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Utleie Aibel Haugesund
Vinde Tilkomstteknikk	14-21(dag/natt)	Utleie Aibel Haugesund
Vinde Tilkomstteknikk	14-21(dag/natt)	Utleie Aibel og Equinor, Kårstø
Bravida	12-16	FEKOM, Vesterålen
Bravida	11-10	Goodtech AS, Aker Solutions Verdal
Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Wood Tjeldbergodden MRU
Bravida	12-16	Sjukehuset Nordmøre og Romsdal (forlengelse)
Bravida	4-3	Kampflybasen, Brekstad
Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Boliden E&I installasjon Odda
Vinde Tilkomstteknikk	15-20	Rosenberg Worley - Buøy, Stavanger
Bravida	10-11	Håland og Opstad Trafostasjoner
Caverion NT	12-16	Bil i Nord
Bravida	11-10	Fonndøla, Gaupne
Nyvold Installasjon	4-3	Prosjektet Breivik i Bjorli
Bravida	10-11	Deknepollen trafo, Måløy
Bravida	10-11	Gilja Transformatorstasjon, Giljadalen

Medlemsutvikling

Medlemsutvikling

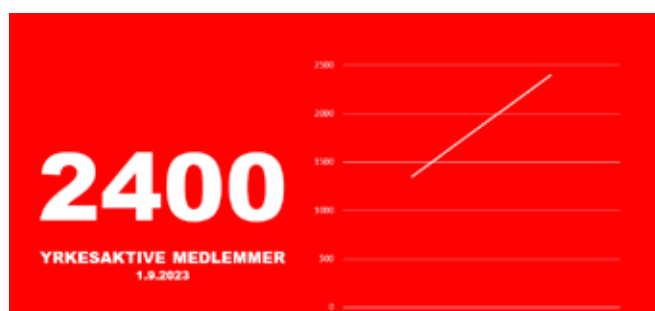
INNMELDINGER (inkl. elever)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
319	351	596	378	448	291	254	550	192	3379

UTMELDINGER (inkl. elever)

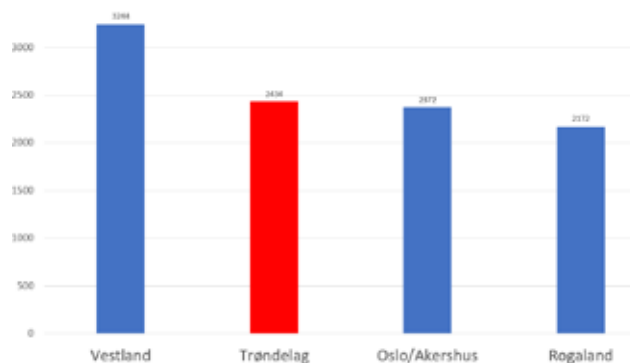
2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	SUM
117	144	233	328	231	388	241	222	330	2234

Antallet betalende medlemmer økte også i 2023. Ved utgangen av året var vi totalt 2805 medlemmer (2433 av disse var betalende/yrkesaktive). I august rundet vi 2400 yrkesaktive medlemmer!

31 personer ble strøket som medlemmer pga. manglende kontingent/forsikringsinnbetaling, og 62 ble overført til andre forbund (jobbskifte).

Siden 2020 har vi vært den nest største fagforeninga i EL og IT Forbundet innen installasjonssektoren. I 2022 ble vi akkurat forbigått av fagforeninga i Oslo/Akershus, men nå er vi tilbake på 2. plass igjen

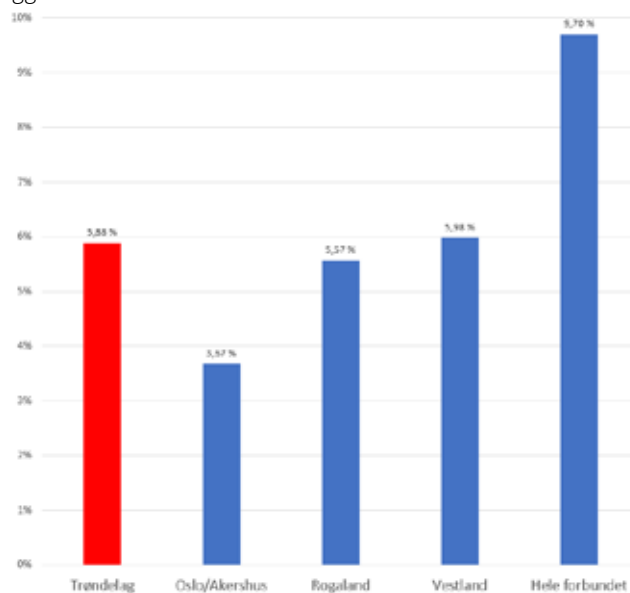

EL og IT Forbundet fikk totalt 4 110 (4 538) nye medlemmer i 2023, og var totalt 42 859 (42 263) medlemmer ved utgangen av året. Av disse var 32 149 (31 493) yrkesaktive. Av de nyinnmeldte var 3 624 (4 044) menn og 486 (539) kvinner. (Tall fra året før i parentes.)

Kjønnsbalanse

Ved utgangen av året hadde vi 162 kvinnelige medlemmer. Dette utgjør 5,78 % av alle medlemmene våre. Blant de yrkesaktive er 5,88 % kvinner (143 stk). 97 av disse er fagarbeidere og 44 er lærlinger. I tillegg kommer 11 elever på videregående skole.

På landsbasis er kvinneandelen 9,7 %. I installasjonsbransjen er den lavere, men i fagforeningene i Trøndelag og Vestland ligger det rundt 6 %.

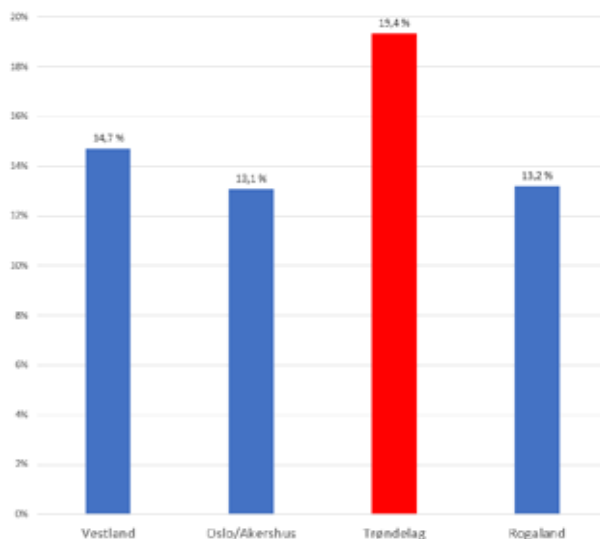
I 2023 hadde vi åtte kvinnelige klubbledere i fagforeninga: Tonje Fagerbekk Haranes (Elektro Team), Aimee Lilliane Følstad (Sectech), Camilla Åmot Johansen (NTE Elektro Trondheim), Sonja Alseth (Rissa Kraftlag Installasjon), Ronja Iren Myhren (Mesta), Thea Elise Estenstad (Caverion Orkanger), Ane Kirkbak (Totaltek Trøndelag) og Hedda Hjelanes Svorkmo (Metos). I tillegg hadde vi to kvinnelige nestledere: Torill Møller-Holst (Vintervoll) og Marthe Svinsås Loe (Belsvik Elektro).

I fagforeningsstyret hadde vi fire kvinner: Camilla Åmot Johansen og Tonje Fagerbekk Haranes som styremedlemmer, Ronja Iren Myhren som varamedlem og Thea Elise Estenstad som vara ungdomsrepresentant. Camilla ble på halvårsmøtet også valgt inn i fagforeningas arbeidsutvalg (AU).

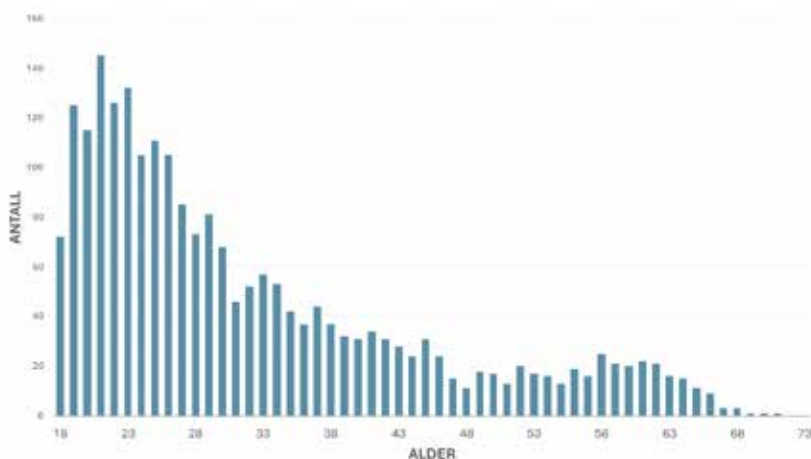
Lærlinger

Ved utgangen av året hadde vi 471 lærlingemedlemmer. I fagforeninga vår utgjør lærlingene 19,36 % av alle yrkesaktive medlemmer. Dette er en god del høyere enn ellers i landet, og viser at vår satsning på elevmedlemskap og god oppfølging når elevene får læreplass har vært en vellykket strategi.

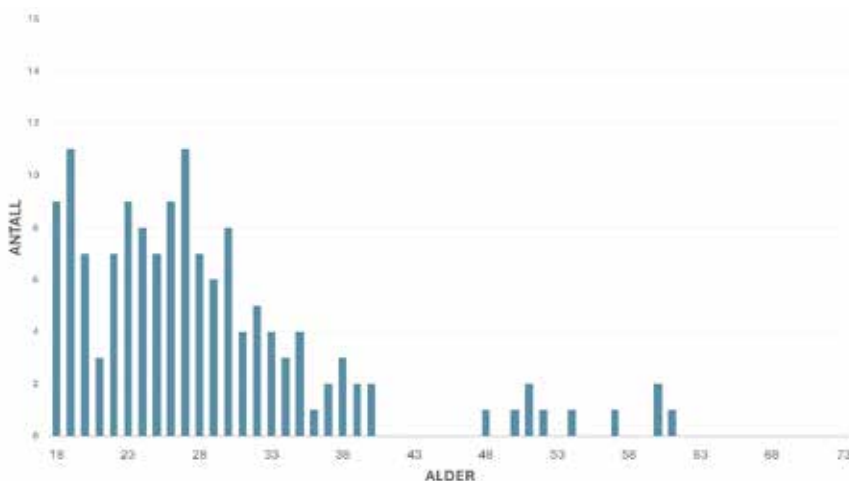

Alderssammensetning

Snittalderen til de yrkesaktive medlemmene er 31,96 år. Dette er uendret siden 2022. Snittalderen til alle medlemmene våre er 34,19 år.

Aldersfordeling blant våre mannlige yrkesaktive medlemmer (gjennomsnitt 32,17 år)

Aldersfordeling blant våre kvinnelige yrkesaktive medlemmer (gjennomsnitt 28,45 år)

Jubilanter i 2023

25-års medlemskap i EL og IT Forbundet
Roy Antonsen (Vintervoll)
Rolf Betten
Peter Folden (Ecopro)
Knut Sverre Furuli (Caverion Orkanger)
Roger Gjessing
Bjørn Vågan Grostad (Caverion Trondheim)
Roy Olsen (NTE Elektro Verdal)
Einar Moxness (Caverion Trondheim)
Jan Erik Kjøren
Nils Egil Skrove (Elman)
Karl Fredrik Mentzoni (Aker Solutions)
Odd Kåre Solem (Fjeldseth)
Stian Solem (Aalmo)
Ole Kristian Sørøy (Lindbak)

40-års medlemskap i LO
Ottar Arnold Fossum (Sitecom)
Bernt Inge Holthe (Caverion Trondheim)
Arne Eyvind Elstad (NTE Elektro Namdalen)
Gunnar Torfinn Langaas (Delta Elektro)
Svein Øyvind Haukø
Terje Moen (InnTre Kjelstad)
Rune Jermstad (Aker Solutions)
Trond Jarle Schei (Aker Solutions)
Øystein Larsen (Coop)
Øystein Utstrand (Fjeldseth)
Jarle Overvik (K. Eidem)
Georg Anders Skatvold (Delta Elektro)
Robert Karl-Axel Sagdahl
Leif Gunnar Skjelbred (Elman)

Dødsfall: I løpet av 2023 gikk 10 av våre medlemmer bort: Lasse Grønseth (19), Lasse Kananga Kjøsnes (24), Rune Fagervold (31), Jan Arild Hamran (43), Gunnar Clausen (48), Tormod Henriksen (55), Odd Anders Wedø (56), Jarle Oddvar Berg (86), Ingvar Georg Lundås (90) og Jan Kristian Wiggen (92).

Medlemstall pr. virksomhet

Et utvalg av installasjonsbedriftene

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Abra Beslag	-	-	-	2	2	5	4	5	4	8	7
Aalmo Elektriker	25	30	31	32	34	38	35	38	45	46	42
Aelektriker	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Aker Solutions	55	60	60	52	83	85	82	74	68	75	79
Argon	2	3	8	25	37	47	43	44	34	34	42
Avarn Security	6	6	6	7	6	6	6	6	4	3	5
Bakken-Elektro	-	-	-	-	2	3	4	5	6	6	5
Belsvik Elektro	4	5	9	6	10	12	10	13	11	18	21
Berg & Wigum	12	22	22	23	25	28	25	24	23	26	25
Bergstaden Elektro	-	-	1	-	7	7	5	5	5	6	4
Beslag-Consult	-	-	-	-	-	4	4	4	4	2	8
Blåsno Elektro	-	-	-	-	2	2	-	1	1	6	7
Bravida Norge	223	243	247	244	228	257	274	282	272	265	252
Buvik Elektro	25	32	38	43	44	43	45	44	38	41	40
Carleif Elektro										2	4
Caverion Nord-Trøndelag	64	62	64	60	65	63	63	56	56	55	58
Caverion Orkanger	44	46	43	44	39	37	33	34	34	37	38
Caverion Trondheim	110	93	78	75	76	81	80	80	77	78	85
Certego	-	-	2	2	3	2	-	-	-	1	1
Da-Tel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Delta Elektro	6	7	7	6	7	7	6	6	6	8	6
DF Elektro									1	2	2
Elcom	-	-	-	4	5	7	6	7	8	10	10
El-eksperten	-	-	-	-	2	5	4	3	3	3	2
Elektriker 1 Trondheim	2	-	1	3	4	5	3	2	2	3	2
Elektrikerservice	6	8	10	10	10	11	9	10	10	11	10
Elektrikerservice Verdal	-	1	1	-	1	1	3	3	3	3	5
Elektro Nord	10	3	1	-	2	2	4	5	7	13	12
Elektro Team	17	22	21	29	34	34	23	25	24	31	28
Elektro Trøndelag						3	2	3	6	4	4
Elektropunkt									1	2	4
Elektroservice	-	1	1	1	1	3	2	4	6	7	8
EL-Focus	4	3	4	6	6	5	4	6	6	6	5
Elinst Oppdal								1	2	3	4
El-konsult	5	4	7	8	8	11	16	16	18	25	20
Elman	15	16	22	31	37	41	49	55	57	62	62
Elman Namdal							2	5	5	8	6
Elman Steinkjer	-	-	8	20	13	18	26	26	28	30	35
Elman Stjørdal	-	-	-	5	10	15	10	13	14	17	12
Elman Trondheim							12	15	12	11	9
ELmidt									2	3	3
Elotec	-	-	1	-	-	-	2	3	2	2	3
Elpartner	-	-	-	-	1	2	1	1	1	2	2
Elpro Electro Rissa	-	9	8	6	5	6	4	4	4	7	4
Elpro Electro Trondheim	-	9	10	7	9	10	5	5	6	5	5
Elpro Solutions	-	14	13	12	10	11	12	9	6	6	10
Elpros	-	-	-	3	1	2	1	6	4	5	4
Elteam	7	23	29	26	34	43	53	52	61	71	77
Eltec Elektro	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Elteknikk Klæbu	1	2	2	4	3	3	3	3	3	2	2
Eltel Networks	33	28	27	27	27	28	30	26	27	24	22
Elvis Elektro	-	-	-	-	2	1	4	5	5	4	5
E-Nor Installasjon	4	3	7	8	7	8	10	15	18	21	29
ES Elektro	-	-	-	-	-	10	10	9	10	8	9
Fiberteam								1	9	5	Konkurs
Fjeldseth	74	87	87	90	92	77	79	86	90	99	103
Fjøsssystemer Midt-Norge								1	1	1	1
Flow Elektro Midt-Norge								6	7	6	2
Folla Elektro									1	1	2
Fosenkraft Elektro							31	25	26	25	21
Gaula Elektro	1	1	1	1	1	1	5	4	4	3	3

Gerhardsen Elektro	4	5	5	5	4	5	6	7	7	7	7
GK Elektro	6	9	12	22	35	40	38	35	35	35	37
Gorsetekra Installasjon							1	3	3	2	3
Grong Elektro	-	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2
Hallan Elektro	-	-	-	-	-	2	1	2	3	4	3
Haneseth Simcon Elektro									5	10	13
Honeywell Life Safety	2	2	2	3	2	1	1	1	1	1	4
Jølle & Kristensen							2	6	4	6	8
K. Eidem Elektro	11	12	16	16	16	17	18	21	20	25	26
Kraftlaget Rise Elektro 1						17	17	16	17	16	15
Kråbøl Elektro	-	-	1	1	3	1	1	3	4	2	3
Kvål El.inst.	2	2	1	1	1	2	3	3	3	2	2
Kyst Elektro	-	-	-	-	-	1	2	4	4	7	8
Låssenteret						1	1	5	6	7	5
Midt Elektro							13	15	16	17	17
Namdal Elektro	-	-	1	2	4	6	6	6	6	5	5
Netel	-	-	2	2	1	3	3	5	5	9	11
NIAS	2	6	7	7	8	6	5	7	7	5	Konkurs
Nidaros Elektro						3	9	7	6	5	6
Nortek Elektro	-	-	-	-	-	1	2	3	2	3	5
NTE Elektro								135	117	107	101
Nyvold Installasjon	9	12	14	17	16	17	19	25	29	28	27
Oneco Elektro	45	43	37	39	41	48	48	59	63	65	74
Otera Traftec				4	6	2	1	5	4	5	11
O. Løkken	11	13	14	14	15	16	17	16	16	15	14
PK Service	3	1	2	1	2	11	11	12	15	17	14
Proff EL og IT						1	2	3	3	4	4
Proff Elektro	5	1	6	6	9	8	7	6	6	6	7
Rennbu Elektro								2	2	2	2
Rissa Kraftlag Installasjon						17	20	24	25	24	31
Sectech	-	2	6	8	10	13	12	13	12	13	11
Securitas	-	-	1	5	6	7	8	11	12	11	15
Semi Elektro	-	-	3	-	-	1	2	1	-	1	2
Site Service Nidaros	-	-	-	2	6	7	8	8	9	8	12
Sitecom						4	4	4	3	9	12
Sokna Elektro	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1
Solstad Elektro	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1
Svorka Installasjon (tid. EL-CO)							11	13	13	12	19
Tele-com Midt-Norge											3
Tekam Telecom	1	1	2	2	2	4	12	18	15	15	15
Totaltek Trøndelag	-	-	-	-	-	2	2	2	2	4	4
Tryg Elektro								1	3	4	6
Trøndelag Elektro	-	-	-	-	-	2	2	6	5	5	5
Vinde Tilkomstteknikk	-	-	2	2	2	-	5	4	19	30	47
Vinsnesbakk Elektro	-	-	1	-	-	1	1	2	2	2	2
Vintervoll	150	154	163	173	181	185	181	188	184	178	175
	1113	1210	1288	1412	1483	1625	1697	1928	1919	2015	2076

Radio og TV / Elektronikk / Reparasjonsverksteder

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Arne L Fallrø	-	-	-	1	1	2	1	1	7	6	5
Coop Midt-Norge	1	1	-	1	1	1	1	1	1	1	1
Elesco Midt-Norge	10	12	15	17	16	11	12	13	14	16	17
Elesco Trondheim City Radio & TV-service	-	-	-	-	-	1	2	2	2	1	1
Iphonereparatøren						1	1	1	1	1	-
Metos				3	3	3	3	4	4	4	4
Trøndelag Storkjøkkensenter	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2
	15	17	21	25	25	23	24	26	33	30	30

Bedriftselektrikere

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Biokraft avd. Skogn					1	1	1	1	1	1	-
Ecopro	-	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1
InnTre Kjeldstad AS avd Selbu	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1
Isfjord Norway AS avd. Orkanger								1	1	1	2
Lerøy Midt						1	1	1	1	1	1
Loe Rørprodukter Nord	-	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
MOWI								1	-	1	1
Måsøval Fiskeoppdrett								1	1	1	1
Namdal Rensefisk								1	1	1	1
Norgesmøllene avd. Buvika										1	-
Norske Skog Skogn	25	24	25	25	22	21	23	27	27	27	28
Salmar	-	3	3	3	-	-	-	-	-	1	1
Tine Midt-Norge	2	2	2	2	2	2	3	4	2	2	3
Trondheim Bydrift											1
Trondheim Båttforening											1
Verdalskalk	1	1	1	1	1	-	-	-	-	1	1
Wacker Chemicals Norway									1	3	3
Ytterøykylling							2	2	1	1	1
	37	40	42	36	32	32	34	44	41	45	48

Bemanningsforetak

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Adecco	3	1	1	1	1	-	-	9	6	2	3
Academic Work Norway	-	2	-	-	-	-	2	1	1	2	2
Glasspaper People								1	2	1	-
Inhouse Trondheim											1
Jørgensen Bemanning											2
Lyngvær Bemanning											1
Manpower											1
Toptemp								1	-	1	3
	6	6	11	6	7	6	11	18	11	6	13
	6	6	11	6	7	6	11	18	11	6	13

Medlemmer med tariffavtale

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Landsoverenskomsten for elektrofagene		1118	1150	1213	1348	1501	1558	1754	1742	1821	1871
Fellesoverenskomsten for treforedlingsindustrien		51	23	22	21	21	23	27	27	27	28

Medlemmer pr. kontingentkode

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Avtalefestet pensjon		13	14	14	16	15	13	11	31	32	22
Arbeidsledige medlemmer *		9	16	23	11	16	23	17	22	15	14
Alderspensjonist		102	103	113	120	120	132	131	137	152	162
Arbeidsavklaring *		10	6	8	10	8	7	11	15	18	19
Delvis ufør *		3	4	5	4	4	4	7	5	4	4
Fullt betalende *		1029	1076	1187	1199	1365	1420	1567	1602	1700	1816
Fullt betalende 67+ *		1	3	3	3	4	8	11	10	8	9
Lærling *		254	253	259	321	356	415	460	452	503	471
Militæret *		5	9	11	9	8	8	19	16	11	16
Permittert *		1	10	14	19	3	-	11	13	4	1
Permisjon u/lønn *		3	6	6	6	9	11	22	9	11	11
Sykemeldt *		22	22	11	22	7	7	25	20	8	5
Ufør		20	24	24	23	22	22	24	25	30	29
Utdanning *		47	42	39	31	27	32	37	44	60	62
Elevmedlemmer		94	103	319	418	368	457	219	231	387	142
* «Betalende medlemmer»	1262	1384	1443	1566	1635	1807	1936	2194	2217	2351	2433
Til sammen	1451	1613	1695	2040	2218	2338	2569	2607	2657	2977	2805

Årsberetninger fra klubbene

Montørklubben i Caverion Trondheim

Styret har i perioden bestått av

Klubbleder: Kristian Hammernes
Nestleder: Anders Buseth
Sekretær: Maria Bjørgen
Kasserer: Heidi Tiller Green
Forhandlingsutvalg: Kristian Hammernes, Anders Buseth, Maria Bjørgen, Sondre Larsen
Styremedlemmer: Tonje Sjøgren, Arnljot Støre, Sondre Larsen, Espen Hagen
Vara styremedlemmer: Reno Jøssund, Lars Furuli, Yvonne Jacobsen
Hovedverneombud: Bjørn Grostad
Akkordtillitsvalg: Anders Buseth
Ungdomsrep: Stian Skjervø
Revisor: Anton Dillerud
Valgkomite: Eirin Johansen og Dennis Fossen

Vi var per 31.12.23 85 medlemmer i klubben

Møteaktivitet i klubben

Årsmøtet ble avholdt 10. februar på Nardo klubbhus.
Det var 44 deltakere

Det har vært 3 klubbmøter, 11 styremøter,
2 lærlingeforum og 4 AU møter i 2023

Klubben har i tillegg deltatt på følgende møter
med bedriften:

- Lønnsforhandlinger
- Forhandlinger Særavtaler
- Drøftelsesmøter overtid
- LAMU 4stk
- AU 4stk
- OLU 4stk
- Møter om S3H

Klubben har i perioden vært representert i

Styremøter i fagforeninga Kristian Hammernes
Halvårsmøte fagforening Kristian Hammernes, Anders Buseth, Maria Bjørgen
Årsmøte fagforeninga Hele klubbstyret
Valgkomiteen i fagforeninga Maria Bjørgen
Halvårsmøte EL og IT Distrikt Trøndelag Anders Buseth
Årsmøte EL og IT Distrikt Trøndelag Maria Bjørgen, Kristian Hammernes, Anders Buseth
Tillitsvalgtkonferanser i fagforeninga Anders Buseth, Kristian Hammernes
Konferanser for lærlingetilsynsvalgte Bjørn Grostad og Stian Skjervø
LO-uka Anders Buseth
Landsmøte EL og IT forbundet Kristian Hammernes
Landstariffkonferansen Kristian Hammernes
LOs Arbeidstidkonferanse Anders Buseth og Bjørn Grostad
Konferanse for konserntillitsvalgte Anders Buseth og Kristian Hammernes
HMS-utvalget i EL og IT Distrikt Trøndelag Bjørn Grostad
Valgkomiteen i EL og IT Distrikt Trøndelag Kristian Hammernes
Felleskonferansen LOK Anders Buseth
Samarbeidskonferansen i Caverion Kristian Hammernes

Kurs via fagforening/EL og IT som vi har deltatt på

Kurs i HR Anders Buseth og Kristian Hammernes
LOK-kurs Arnljot Støre, Bjørn Grostad, Espen Hagen
Kurs i solcelleinstallasjoner Morten Foss, Kim Eide, Leander Sollie, Mathias Kvalvik, Mahmoud Ibrahim,
..... Rino Odden, Tonje Sjøgren, Arne Reinen, Tor Erik Tronvoll, Vegard Grendal

Bemanning og arbeidssituasjonen

Prosjekt

2023 har vært et travelt år med mye arbeid som resulterte i at vi for første gang på noen år ikke har vært avhengig av utleie for å holde alle i arbeid. Tvert imot har prosjekt hatt en del innleie i året som har gått, innleien har vært fra andre avdelinger i Caverion og andre elektrobedrifter i Trøndelag. Flott å se at vi fortsatt kan samarbeide på tvers av avdelinger og bedrifter slik at vi unngår å bruke innleie fra bemanningsbyrå.

Vi har hatt flere prosjekter gjennom 2023, ELG 10, Posten/Hjorten, SSIT, Ranheim produksjonskjøkken, mm. Der ELG 10 har vært det prosjektet med desidert størst bemanning. Så å si hele avdelingen har vært på prosjektet til tider. Men også i 2023 vokste prosjektavdelingen med flere nye ansatte. Gledelig å se at alle er i jobb og at vi får flere flinke montører i prosjektavdelingen.

Service

Likt som tidligere år har det vært et godt år for service. Arbeidsmengden har jevnt over vært stabil, selv om det har vært perioder med mindre arbeid på enkelte. Selv om arbeidsmengden har svingt litt mer har også serviceavdelingen rekruttert i løpet av året som har gått. Både nye montører og lærlinger har kommet til. Det er fint å se at også service har flere lærlinger.

Lønnsoppgjøret 2023

Dette året var det mellomoppgjør og vi fikk økning i grunnlønn fra 234,14 til 242,34 kroner pr time. En økning på 8,20 kroner.

Vi har også hatt lokale forhandlinger. I forkant av forhandlingene ga klubbmøte i mai et tydelig mandat til forhandlingsutvalget. Ut ifra kravet var forhandlingsutvalget spent på hvordan bedriften ville møte kravet vårt. Men i forhandlingene ble vi møtt med overraskende lite motstand mot kravet om generelt tillegg.

Første forhandlingsmøte gikk stort sett med på å gå igjennom all tekst i lønnsavtalen. Det ble presentert en helt ny lønnsavtale fra klubbens side. Hensikten var å få bort mye unødvendig tekst og endre på enkelte formuleringer. Først i andre forhandlingsmøte begynte vi å snakke om summen på det generelle tillegget. Og allerede i løpet av møte ble vi enige med bedriften om nytt generelt tillegg på 8 kroner. I tillegg ble det ett ekstra tillegg på service på 4 kroner for montører som ikke har servicebil og går på faste anlegg.

Det resulterte i en total lønnsøkning for 16,20 kr pr timer for alle montører. Det som også var bra med lønnsforhandlingene 2023 er at vi ble ferdig med forhandlingene før sommerferien. Vi klarte målet med å komme i mål tidlig. Dette var nok trolig med på at resultatet ble så bra som det ble. Klubbstyret konkluderte med at resultatet fra årets forhandlinger var tilfredsstillende.

Streik

I april 2023 ble vi del av noe historisk. LO gikk til streik i et mellomoppgjør. Dette er første gangen det er streiket i et mellomoppgjør og kunngjøring av streiken kom brått på alle

parter. Det at streiken kom så brått på ga oss også noen utfordringer. Det ble stor usikkerhet rundt funksjonærene som er medlem av klubben. EL og IT og NELFO var ikke enige om de skulle delta i streiken eller ikke. Dette var beklagelig da de fikk beskjed om både å være på jobb og å delta i streiken. Heldigvis kom kontrabeskjeden på dag 2 slik at vi fikk avklart at de ikke skulle delta i streiken.

Selv med lite streikeerfaring og kort tid klarte vi og de andre klubbene som var tatt ut i streik å mobilisere. Klubbstyrene i de streikende klubbene jobbet knallhardt første dag av streiken, men resten av medlemmene fikk en fortjent fridag til å lade opp til kamp. Den virkelige starten på streiken startet da vi samlet oss sammen med Vintervoll på Nova kino for en felles prat. Deretter delte vi oss opp i grupper og gikk ut til lokasjonene for å stå streikevakt. Vi hadde også en gruppe som kjørte rundt til de forskjellige gruppene med snacks å drikke.

Alle sammen gjorde en super jobb og bidro til at streiken ble en suksess. Siste streikedag ble avsluttet på magisk vis. Alle elektroarbeiderne i streik møttes på Marinen i knallvær, med grilling, ballspill og god stemning. Dessverre ble streiken for kort og ble avsluttet på dag.

Tusen takk til dere som bidro til streiken!

Generelt

Nok et innholdsrikt år der de største lyspunktene må sies å være streiken i April og de lokale lønnsforhandlingene. Det merkes at engasjementet rundt klubben er høyere og flere tar kontakt enn før. Det er også flere som har valgt å delta på kurs i regi av fagforeninga, ønsker da spesielt å trekke fram kurs i LOK – tariffen vår. Kurset er relevant for alle i klubben og man trenger ikke være tillitsvalgt for å delta på kurs. Det er en styrke for hele klubben at flere skolerer seg i lov og avtaleverk.

Det er viktig for klubbstyret at vi mottar tilbakemelding om saker som er viktig for medlemmene. Enten på klubbmøter eller bare ved å ta kontakt med en av de i klubbstyret. Dette gjør det mye lettere for klubbstyret å gjøre en god jobb. Klubbstyret er valgt for å bistå medlemmene og ivareta arbeidsvilkårene våre.

Velferdslaget i Caverion har arrangert flere sosiale sammenkomster i 2023- løpetreninger, Holmenkollstafetten, 150års jubileum og julebord. Oppfordrer alle til å komme med forslag til aktiviteter til velferdslaget eller hvis man ønsker å bidra selv i velferdslaget.

Sluttord

Vi går nå inn i 2024. Det ser ut til at det blir mye å gjøre på begge avdelingene i år så vi får nok et hektisk år foran oss.

Caverion fikk ny eier i slutten av 2023 så det blir spennende å se hvordan dette utfolder seg ut over 2024. Vi vet at den nye eieren har som mål å øke verdien til Caverion før de tenker å selge oss igjen. Derfor er det viktige at tillitsvalgte i hele Caverion følger opp slik at eieren mål med å øke verdien på Caverion ikke går på bekostning av våre lønns og arbeidsvilkår, da tenker vi spesielt på målet med å øke pensjonen. Klubbstyret takker for tillitten i året som har gått.

Til lykke med et nytt år i Caverion!

Bravida Montørklubb

Styrets sammensetning

Klubbstyret har i perioden 2023-2024 bestått av Runar Andreas Lein (leder), Jonas Strand (nestleder), Trond Letnes (sekretær), Gunnar Opland (kasserer), Julian Lohse (akkordtillitsvalgt), Hans Petter Aasan (kompetansetillitsvalgt) og Dag Arnar Wiggen (datatillitsvalgt).

Varamedlemmer til styret har vært Henning Gjermstad, Andreas Hammer, Morten Gellein og Magnus Grønflaten. Som 1.vara har Henning deltatt fast i styremøtene. I løpet av 2023 var det to stykker fra styret som sluttet i Bravida: Runar Andreas Lein og Trond Letnes. Jonas Strand tok over som leder, Hans Petter Aasan nestleder og Magnus Grønflaten sekretær.

Aktiviteter

Styremøter

Vi har hatt 1 konstituerende styremøte og 5 ordinære styremøter i perioden.

Styremedlemmene har i all hovedsak stilt opp på styremøtene, og det har vært gode diskusjoner i styret på de forskjellige sakene som har vært til behandling.

Klubbens arbeidsutvalg (AU, består av leder, nestleder og sekretær) har hatt bra kommunikasjon og gode diskusjoner mellom styremøtene, og sms/e-post/facebook har blitt brukt flittig både til informasjon i AU, innad i styret og til diskusjon der det har vært nødvendig. Det siste året er Teams tatt i bruk som en kommunikasjonskanal for styret, og det har vist seg som et greit verktøy.

Arbeidsutvalget er også forhandlingsutvalg i klubben.

Det nye klubbstyret må gjøre en vurdering av om styrets arbeid for siste periode har fungert tilfredsstillende samt om noe bør endres for kommende periode.

Forhandlingsmøter/drøftingsmøter

Det har i perioden vært avholdt 4 forhandlingsmøter mellom Montørklubben og ledelsen.

Forhandlingsmøtene omhandlet:

- Lokale forhandlinger på Fastlønnsavtalen, LOK § 3E
- Lønnsinnplassering og godkjenning av innplassering

Det har vært avholdt 7 drøftingsmøter mellom Montørklubben og ledelsen i løpet av året.

Drøftingsmøtene omhandlet:

- Rotasjons- og innarbeidingsordninger
- Om praktiske forhold ved streik i tariffoppgjøret
- Daglig drift
- Personalsaker

Ut over dette har klubbleder og nestleder hatt flere uformelle møter og samtaler med ledere på forskjellig nivå om forskjellige saker som angår medlemmene.

Konferanser/samlinger klubben har deltatt på

- Tillitsvalgtkonferanser i Elektroarbeidernes Fagforening – Runar og Jonas
- Konferanse for tilsynsansvarlig for lærlingene samt lærlingetillitsvalgte, i regi av EL og IT Hans Petter og Runar
- Årskonferansen i LO i Bravida – Jonas, Runar, Dag, Magnus og Andreas
- Olje og gasskonferansen Bergen – Jonas
- EWC i Bravida AB – Jonas
- Lederforum i Bravida Norge – Jonas og Henning
- Konferanse for konsernbedrifter – Runar og Jonas
- Konferanse om Landsmøte 2023 - Runar
- Regionkonferanse LO i Trøndelag - Runar
- Manifest Årskonferanse - Runar
- Felleskonferanse LOK - Runar
- Oslokonferansen – Runar
- Verneombudskonferanse Elogit Trøndelag- Henning
- Arbeidslivskonferanse Elogit forbundet – Henning
- HVO konferanse Bravida Norge - Henning

Skolering av tillitsvalgte

- Kurs i arbeidsrett rettskilder – Henning
 - Kurs i arbeidsrett kollektiv arbeidsrett – Henning
- Det er positivt hvis også medlemmer uten tillitsverv deltar på kurs og konferanser.

1. mai

Elektroarbeidernes fagforening har tradisjon for å invitere medlemmene til 1.mai-arrangement. Denne gangen ble medlemmene invitert til lunch på Håndverkeren i midtbyen.

Representasjon i EL og IT-forbundets organer

Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag

Runar Andreas Lein er 1.styremedlem i fagforeninga, og sitter med det i Arbeidsutvalget (AU) i styret i fagforeninga. Jonas Strand ble valgt inn som 2. vara på halvårsmøte.

Runar er i tillegg valgt som leder i fagforeningas Etter- og videreutdanningsutvalg. Der vedtas blant annet Oppdateringskursene for Elektriker og Telekom.

EL og IT Forbundet distrikt Trøndelag

Dette er organisasjonsleddet over fagforeninga, der tillitsvalgte fra de forskjellige fagforeningene i EL og IT (Heis, LOK, Energi og IKT) velges inn i et felles distriktsstyre. Runar er styremedlem i EL og IT Distrikt Trøndelag.

Landsstyret i EL og IT Forbundet

Landsstyret er den høyeste myndighet i forbundet når landsmøtet ikke er samlet. Runar er valgt inn i Landsstyret via EL og IT Forbundet Distrikt Trøndelag.

Andre tillitsverv

Runar er styremedlem i Opplæringskontoret SEOS (for EL og IT Distrikt Trøndelag)

Kommunikasjon

Anleggsbesøk

Klubbleder har vært på 6 anleggsbesøk i perioden. Dette er litt mer enn året før, men fortsatt langt mindre enn det som er ønskelig og vanlig i et normalår.

Ta gjerne kontakt med klubbleder dersom noen ønsker besøk.

Sms fra medlemsregisteret Styreweb

Klubbstyret har besluttet å bruke sms som et verktøy for å nå ut med litt mer regelmessig informasjon til medlemmene. Vi har inntrykk av at flere får med seg informasjonen på denne måten.

facebook

Montørklubbens facebook-gruppe "Bravida Montørklubb Trondheim" har 207 medlemmer pr.18.01.24. Noen medlemmer har forlatt Bravida og dermed gruppa, og en del har kommet til. Jeg oppfordrer alle medlemmer som ikke allerede er med i gruppa om å søke medlemskap.

På Montørklubbens facebookgruppe legger hovedsakelig klubbleder ut blant annet bilder fra anleggsbesøkene sine, slik at folk kan se både hva andre jobber med og ikke minst hvem de jobber i samme firma som. Aktuell informasjon legges også ut her.

Dette er en lukket facebookgruppe for Montørklubbens medlemmer, og vi ber om at det som publiseres her holdes internt i klubben.

Viktige saker

Streik 2023

2023 innebar for de fleste av våre medlemmer sin første streik. Dette var en nyttig og nødvendig streik for å heve lavtlønne, men også for å se hva vi får til når vi bruker det virkemidlet. Det var god stemning og vilje til streik. Sammen kan vi utrette store ting, men da må vi fortsette å bruke de virkemidlene vi har til rådighet.

Lokale forhandlinger

Klubbens forhandlingsutvalg gikk inn med et klart uttrykk for hvilke forventninger Montørklubben hadde til de lokale forhandlingene.

Vi opplever fremdeles at bedriften ikke er villig til å gi nok løft på generelle tillegg til medlemmene opprettholder kjøpekraften.

Det ble avholdt 2 forhandlingsmøter, Forhandlingsutvalget valgte å akseptere bedriften forslag på 2.50,- i generelt tillegg og 5,- i økt minstelønn gjeldende fra 01.01.23. Vi konstaterer at 2023 var nok et skuffende år når det gjelder lokale forhandlinger.

Pensjon i Bravida Norge

Tillitsvalgte startet tidlig i 2022 en prosess med mål om å forbedre pensjonsordningen i Bravida.

Bakgrunnen for dette er at det som tidligere var en veldig god ordning, nå bare kan beskrives som en middels ordning. Tillitsvalgte ønsker på nytt å ha en pensjonsordning som

gagner både ansatte og bedrift.

De tillitsvalgte kom med konkrete mål og forslag, men har så langt blitt møtt med liten reell vilje til forbedringer. Bedriften valgte å avslutte arbeidet med pensjon. Målet og arbeidet om å forbedre pensjonsordningen fortsetter i 2024.

Organisering

Det er en klar målsetning for klubben at alle lærlingene og fagarbeiderne i Bravida Trondheim skal være EL og IT-medlemmer. Vi har i stor grad lyktes med dette, men det må jobbes videre med organisering i kommende periode. Montørklubbens styrke ligger i at alle står sammen og er organisert, og det er ikke minst viktig i forhold til å beholde tariffavtalen vår.

Rotasjon/arbeidstidsordninger

Det ble i løpet av året søkt 13 innarbeidings- og rotasjonsordninger for våre medlemmer. Klubbstyret har over tid jobbet målrettet med arbeidstidsordninger, og det er bra at utviklingen fortsetter å gå i riktig retning.

Det er gledelig at den foretrukne ordningen med 12/16 i stor grad blir brukt. Dette fremstår som en ordning som er god og populær blant medlemmene som er på reiseoppdrag. Det er fremdeles stor aktivitet på arbeid som krever arbeidstidsordninger.

Dette viser at langsiktig og målrettet arbeid fungerer. Samtidig er klubbstyret fortsatt avhengig av at dere som skal jobbe på utenbysprosjektene stiller krav til hvilke typer ordning dere vil ha. Dere fortjener gode arbeidstidsordninger med tanke på hvor mye tid dere tilbringer på reisearbeid!

Rotasjons- og innarbeidingsordninger i Bravida Trondheim skal søkes inn til EL og IT/LO, og klubbleder forsøker å passe på så dette blir gjort. EL og IT/LO har innstillingsretten på slike ordninger, som vil si at det er de som godkjenner ordningene ut ifra en del kriterier de har vedtatt. Det er viktig at dette blir gjort, da rotasjons- og innarbeidingsordninger er avvik fra normal arbeidstid i tariffavtalen vår.

Helligdagsgodtgjørelse

Sats for helligdagsgodtgjørelse beregnes 2 ganger i året, og siste beregning er på bakgrunn av Q3 og Q4 i 2022 samt Q1 og Q2 i 2023. Denne gjelder fra og med 01.10.23. Satsen er på kr. 309,24,-/time + fagarbeidertillegg § 3C. Dette er tradisjonelt en del høyere enn snittlønna i Bravida Trondheim. Bedriften har fjernet tilgangen på lønnsinnplassering og Klubben har derfor ikke nøyaktige tall på snittlønn.

Årsaken til at Helligdagsgodtgjørelsen ligger høyere er at det i beregningsgrunnlaget er tatt med en del tillegg, blant annet akkordetterskudd, bastillegg, smusstilllegg og utenbystillegg. Det er tariffavtalen vår som gir oss rett på denne typen beregningsmåte, og som gjør at helligdagsgodtgjørelsen ligger godt over snittlønna vår.

Sosiale aktiviteter

Vi lyktes ikke med å gjennomføre sosiale aktiviteter i løpet av 2023. Klubbens aktivitetsutvalg har ansvar for å planlegge slike aktiviteter for klubben. Flere mulige aktiviteter er foreslått, og

vi håper at vi klarer å gjennomføre noe av det i løpet av 2024. Vi klarte imidlertid å gjennomføre det tradisjonsrike Julemøtet 2. desember på Banksalen i midtbyen. Det er veldig gledelig at medlemmene fortsetter å slutte opp om dette flotte arrangementet.

Utskiftninger i klubbstyret

Høsten 2023 valgte både Klubbleder Runar Andreas Lein og sekretær Trond Letnes å søke andre utfordringer. Runar begynte som organisasjonsarbeider i EFT og Trond begynte hos Siemens. Klubbstyret konstituerte da Jonas Strand som klubbleder, Hans Petter Aasan som nestleder og Magnus Grønflaten som sekretær.

Vi ønsker Runar og Trond lykke til.

Avslutning

Nå skal Montørklubben velge hvem som skal få æren av å være sine representanter i perioden 2024-2025. Det er viktig at vi velger de av oss som vil utrette noe med vervet sitt, og som både kan og vil sette av tid og krefter til det. Klubben er fortsatt helt avhengig av medlemmer som stiller opp, stiller krav og selv tar en aktiv del i å få klubben dit vi ønsker. Ingenting kommer av seg selv, og det kreves en del for at vi fortsatt skal være en markant og oppegående klubb! Det finnes krefter som vil svekke fagbevegelsen, og ta fra arbeidstakerne goder og rettigheter. Dette innebærer at medlemmene i enda større grad må engasjere seg, stille krav til, samt støtte opp om sine tillitsvalgte gjennom kommende år. Husk at det er medlemmene som er klubben!

Det avtroppende klubbstyret takker medlemmene for deres engasjement og tillit gjennom året!

For klubbstyret

Jonas Strand

13.02.24

Montørklubben Vintervoll

Styret har i perioden bestått av

Leder Jørgen Skjervagen Berg
Nestleder Torill Møller-Holst
Sekretær Henrik Amundsen
Kasserer Stian Lund (konst. JSB)
1. Styremedlem Ove A. Johnsen
2. Styremedlem Morten Petersen
3. Styremedlem Alf Robert Karlsen
4. Styremedlem Anders Jeremiassen
Akkordtillitsvalgt Emil Lernes
Sosialtillitsvalgt Simen Dammen
Studietillitsvalgt Anders Jeremiassen
Lærlingetillitsvalgt Tim Rene Stoum
Vara lærlingetillitsvalgt Gunnhild Engan
Tilsynsansvarlig Alf Robert Karlsen
Vara Mathilde Lyshaug

Vernombud

Hovedvernombud Lars Reimers
Verneombud Trondheim Lars Reimers
Vara Kim Andre Åberg
Vernombud Avd. Nord Eirik Lidal
Vara Nord Tor-Erik Fordal
Vernombud Avd Sør Espen Gaustad Blækkan
Vara Sør Rune Martinsen

Valgkomiteen

Leder Jonas T Leer
Medlem Mairis Pihlakas
Medlem Sindre Nygård
Medlem Hanne Husdal

Revisorer

Jonas Denstad
Morten Koch Strøm

Pr. 06.02.24 er vi 113 montører 49 lærlinger totalt 162 fagorganiserte i MKV, innenfor vårt tariffområde i Vintervoll. Samt 16 medlemmer i administrasjon.

Møteaktivitet i klubben 2023:

1 Årsmøte
3 klubbmøter/medlemsmøter
7 Styremøter
1 Basforum
5 avdelingsmøter, en for hver avdeling
1 streikemøte
2 Reisetidsmøter med de større bedriftene i Trondheim

Møter med ledelsen: 7 Tillitsvalgtemøter (TV-møte)

3 Arbeidsmiljøutvalgsmøter (AMU/SU-Møte)
1 Innplasseringsmøte
4 Forhandlingsmøter

Kurs og konferanser

Tilsynsansvarligkonferanse for lærlinger
Tillitsvalgtkonferanse
LOK-kurs
Årsmøte og halvårsmøte EFT
Årsmøte og halvårsmøte EL og IT
Solcellekurs
Oppdateringskurs Elektro
Kurs for Ansatterepresentanter i styret i bedrift

Sosiale aktiviteter:

Det sosiale året 2023 har vært som normalt, og corona virker som ett fjernt kapittel for de fleste. Vi har hatt stabil aktivitet med klubbmøter, samt sporadiske lønningspils, sommerfest og julemøte. Nytt for året var ett klubbmøte på Krambua, som ryktes at ble godt imottatt.

Klubben har i perioden vært representert i:

Styrer og utvalg:

Elektroarbeidernes fagforening (EFT)
Jørgen Skjervagen Berg

Varamedlem valgkomite EFT
Stian Østhus Lund

Bemanning og arbeidssituasjon

Frem til sommeren så var vi selvforsynt med arbeid i Vintervoll. Dessverre på grunn av forsinkelser på oppstart av Sentralbanestasjonen har det på prosjektavdelingen vært lite å gjøre og ordet permitteringer lå i lufta. Her må vi rose ledelsen for å ha lagt i mye innsats for å skaffe arbeid, enten egne jobber, men også via mye utleie til forskjellige elektroentreprenører lokalt og rundt om i landet. Vi må også berømme våre montører og lærlinger som stiller opp på reisearbeid og interne forflytninger når det trengs. På service og sikkerhet har det heldigvis humpet og gått, noe som også har avlastet prosjektavdelingens bemanningskabal.

Streik!

2023 var ett historisk år for mange, da det var første gangen de fleste har opplevd å være med i streik. AU, styret, fagforening ble her alle tatt på senga da ingen hadde trodd på en streik på ett mellomoppgjør. Da det historisk sett ikke har vært på mellomoppgjør. Dette var en artig opplevelse der værgudene var med oss, slik at vi kosa oss med grilling, chilling og spilling i solsteiken. Streiken ga også resultater, de lavest lønnede fikk opp til 4,- mer i timen, samt at vi fikk en større del av oppgjøret sentralt.

Fjeldseth Montørklubb

Styret har i perioden bestått av:

Klubbleder: Per Magnus Pedersen
Nestleder: Runar Bu Karlsen
Sekretær: Even Huus Eidem
Kasserer: Per Magnus Pedersen
Styremedlemmer: Oskar Karlsen og Gaute Grann-Meyer
Forhandlingsutvalg: Per Magnus Pedersen, Runar Bu Karlsen og Oskar Karlsen
Akkordtillitsvalgt: Daniel Thomassen
Hovedverneombud: Robert Ude
Verneombud service: Robin Madsen
Verneombud kontor/fabrikk: Steinar Sundfær
Tilsynsansvarlig for lærlinger Rune Børseth
Lærlingerepresentant Sebastian Særvold
Valgkomite: Svein-Willy Bjørsvik og Ola Sundfær

Vi var per 31.12.23 103 medlemmer, mot 99 på samme tid i fjor. Samtlige på LOK-området er organisert! Dette er vi veldig fornøyd med!

Møteaktivitet i klubben:

Årsmøtet i fjor ble avholdt 8. mars i kantina på bedriften, hvor 30 medlemmer deltok.
Det har vært 4 klubbmøter (inkludert årsmøte og julemøte) og 2 styremøter.
Klubben arrangerte julemøte for medlemmene 01.12.2023 med 55 deltakere.

Forhandlingsutvalget har hatt 2 møter med ledelsen. Det ble forhandlet om følgende saker:

- Lønn
- Særavtalen vår
- Pensjon

Det er avholdt 2 drøftingsmøter med ledelsen iht HA § 9-3.

Klubben har i perioden vært representert i:

Styret i fagforeninga Runar Bu Karlsen
Valgkomiteen i fagforeninga Per Magnus Pedersen
Halvårsmøte fagforening Per Magnus Pedersen, Oskar Karlsen
Årsmøte fagforeninga: Per Magnus Pedersen, Runar Bu Karlsen,
Årsmøte i El og It Distrikt Trøndelag: Per Magnus Pedersen, Runar Bu Karlsen
Representantskapsmøte/
halvtårsmøte i El og It Distrikt Trøndelag: Per Magnus Pedersen
Tillitsvalgtkonferanser i fagforeninga: Per Magnus Pedersen og Runar Bu Karlsen
Møter med de fire største klubbene Per Magnus Pedersen og Runar Bu Karlsen
i Trøndelag:
Repskapsmøte i LO i Trondheim og omegn: Runar Bu Karlsen
Verneombudskonferanse: Per Magnus Pedersen og Robert Ude

Kurs via fagforeninga som vi har deltatt i:

Kurs i solcelleinstallasjon Knut Jørgen Berg Hansen og Even Huus Eidem

Bemanning og arbeidssituasjon:

Bedriften har ansatt 1 ny montør og 9 lærlinger i 2023. Det har vært litt utleie i 2023. Vi ser en lysere framtid med nye og store prosjekter i 2024-2025. Fjeldseth AS har opprettet et kontor på Stjørdal.

Lønnsoppgjøret:

I år har det vært mellomoppgjør. Etter en streik som varte i 4 dager, det resulterte i en økning på 8,20 kr på grunnlønna (§3A).

Vi startet vi med lokale forhandlinger etter tariffoppgjøret 2022. Forhandlingene har blitt drøyd inn i 2023. Styret har jobbet hardt med å få landet en bedre avtale. Det ble enighet om en ny avtale som ble gjeldene fra 1. januar 2023. Vi fikk igjennom høyere bastillegg, høyere akkordforskudd og høyere 3E tillegg.

Pensjonen vår ble også hevet med 1% poeng.

Generelt:

Klubbledelsen er fornøyd med engasjementet blant medlemmene. Det har vært bra oppmøte på de klubbmøtene vi har hatt. Styret vil fremdeles ha en større oppslutning på klubbmøtene.

Har bemerket at til tider jobbes det mye overtid blant flere. Viktig at medlemmene følger med på at man holder seg innenfor lovens bestemmelser for overtid. Ta kontakt med HVO eller HTV ved spørsmål om overtid.

For styret
Per Magnus Pedersen
Klubbleder

Norske Skog Skogn EL og IT Klubb

Styret har i perioden bestått av:

Leder: Kristoffer Indahl
Nestleder/sekretær: Simen Løveng
Kasserer: Erik Lerstad Leangen
Ungdomsrepresentant: Bernt Opheim Fanum
Styremedlem/verneombud: Jan Olav Fossum

Andre verv i perioden:

1.Vara: Kristian Steinkjer
2.Vara: Erik Mæhla
Stedfortreder Verneombud: Ola Følstad
Valgkomite/revisor: Runar Nyborg og Morten Stubbe
Forhandlingsutvalg: Kristoffer Indahl, Jan Olav Fossum og Erik Lerstad Leangen

Norske Skog Skogn EL og IT klubb har p.t. 29 medlemmer. 1 ansatt velger å stå i Fellesforbundet Avd. 461. Ingen uorganiserte ved avdelingen.

Klubben har i perioden vært representert i:

Halvårsmøte i EL og IT Distr. Trøndelag: Kristoffer Indahl og Simen Løveng.

Møteaktivitet i Klubben

Årsmøte ble avholdt fredag 24.02.23 i perioden 13:00 til 15:00 på bedriftens møtelokaler. 17 medlemmer var tilstede på årsmøte. Det ble sendt ut en åpen invitasjon til Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag og EL og IT Forbundet Distrikt Trøndelag, men ingen hadde anledning til å stille.

Det er avholdt 3 styremøter og 5 medlemsmøter (inkludert årsmøte) i perioden.

Forhandlingsutvalget har i perioden hatt flere møter med bedriften angående lønnsoppgjøret.

Lokale lønnsforhandlinger 2023:

Lønnskrav for lokale forhandlinger 2023 ble vedtatt i et klubbmøte den 9/21/2023. Av de medlemmene som deltok i møtet, ble det vedtatt et krav hvor fokuset var å løfte minstelønnen ved avdelingen. (Verksted)

Klubben har over år argumentert med at gjentatte år med moderate lønnsoppgjør har satt bedriften i en situasjon hvor lønnsnivået er til stor hinder for rekruttering. Argumentasjonen for 2023-oppgjøret var ikke annerledes. Før 2023-oppgjøret var minstelønna ved bedriften 13 kroner lavere enn allmenngjort minstelønn i installasjons miljøet. Ved å overlevere et høyt lønnskrav med en innretning som løfter grunnlønn til fordel for tillegg med spesifikke kriterier, tok klubben tak i det som har vært til hinder for rekruttering. Med et godt produksjonsår og etter det forhandlingsutvalget konkluderte opp imot de 4 kriterier, skulle det være mulig å få til økning ila. dette året.

Etter gjentatte forhandlingsmøter med bedriften gikk forhandlingsutvalget tilbake til klubben med et tilbud et godt stykke unna kravet. I klubbmøte 11.10.23 ga medlemmene forhandlingsutvalget et klart mandat og en klar beskjed om å sende nytt motkrav.

Siste tilbudet fra bedriften var utenfor det klubben hadde sagt de kunne godta i klubbmøte den 16.10.23. Dermed oppnådde klubben og bedriften ikke enighet i de lokale lønnsforhandlingene 2023.

Klubb og bedrift kom ikke til enighet, men konklusjon av lønnsforhandling ble:

Man fortsatt ønsker å arbeide for å sikre attraktive betingelser for elektro/automasjons gruppen.

1. Alle lønnstrinn reguleres med kronebeløpet 25.000.
2. Skifttillegget reguleres med 5,5 % i tråd med sentral protokoll. Skifttillegget økes fra kr 87.807 til kr 92.636, en økning på kr 4.829.
3. Avviksfagtillegget øker fra 17.170 til 19.200.

Lønnsoppgjøret ga en økning på ca. 5,4%.

Samarbeid mellom fagforeningsklubbene

Generelt

Det er totalt 8 fagforeningsklubber ved Norske Skog Skogn. Disse 8 består av Fellesforbundet Avd. 461, Norske Skog Skogn EL og IT Klubb, FLT, Handel og Kontor, NITO, TEKNA, Lederne og Negotia.

Samarbeidsklimaet mellom EL og IT Klubben og de andre fagforeningene ved bedriften er varierende. I året 2023 har klubben etablert et svært nært og godt samarbeid med flere av bedriftens fagforeningsklubber, mens forholdet til andre fagforeningsklubber har gjennom året beveget seg litt i motsatt retning eller stått stille.

FF. avd.461

Fellesforbundet avd. 461 og EL og IT Klubben har det siste året hatt felles utfordringer i form av begge sider av fagforeningene har ferske tillitsvalgte. Dette har gjort at Fellesforbundet avd. 461 og EL og IT Klubben har vokst hverandre nærme. Saker som kun har omhandlet 461 har vi i EL og IT klubben vært tilgjengelig for å kunne bidratt, samme sak går andre veien. De tillitsvalgte ved de to klubbene har samarbeidet godt og opparbeidet tillit.

FLT

Samarbeidet mellom EL og IT Klubben og FLT står sterkt. Leder i FLT har vært en god fagforeningskamerat med sitt bidrag i BAMU og i styret i Norske Skog Skogn.

NITO

Samarbeidet mellom EL og IT Klubben og NITO har internt på EL/AUTO-avdelingen vokst seg sterkere da begge klubbene har hatt godt samarbeid gjennom året. Dette har gjort at vi har samarbeidet godt inn i AU.

TEKNA

Forholdet til TEKNA er avslappet. De har ikke motarbeidet klubben på noen måte i de få drøftingssaker vi har vært og diskutert om. God tone mellom lederne av de 2 klubbene. Kun nevnte fagforeninger som har bedret seg gjennom året, resten står litt stille da det ikke har vært noen særlige saker å ta tak i inn/opp imot de andre forbundene.

Generelt

2023 har vært et heller rolig år. Klubb Kontingenten er satt til kr 200,- per år. Lærlinger er unntatt kontingentkravet. Det at klubben har fått inntekter har ikke hatt så stor betydning da klubbkonto ble hvitvasket og vi fikk problemer med åpningen av denne igjen. Men heldigvis ble det ordning til slutt!

Arbeidsbelastningen for våre medlemmer i nøkkelstillinger har gjennom 2023 vært for høy. Dette skyldes en for lav bemanning. Medlemmene i EL og IT Klubben har gjennom hele året stått på og jobbet mer enn bedriften bør forvente. Avdelingen har gjennom 2023 hatt mange brudd på arbeidsmiljølovens bestemmelser om hviletid og arbeidstid. Dette gjenspeiler situasjonen bedriften står i.

Styret i Norske Skog Skogn EL og IT Klubb takker for samarbeidet i 2023, og håper på et godt 2024 med engasjerte medlemmer som stiller krav både til klubbstyret og til bedriften. Samhold gir klubben styrke!

Skogn 21.02.2024

For styret
Norske Skog Skogn EL og IT Klubb
Kristoffer Indahl

GK Elektro

Styret har i perioden bestått av:

Klubbleder:Robert Vanvik Skjøstad
Nestleder:Kristoffer Hårstad
Sekretær:Øyvind Glimsdal
Kasserer:Martin Karlsen

Styremedlem:

Forhandlingsutvalg:Robert Vanvik Skjøstad
.....Kristoffer Hårstad
.....Martin Karlsen
Hovedverneombud:Stian Karlsen
.....
Tilsynsansvarlig for lærlingerDaniel Elstad
Akkordtillitsvalg:Robert Vanvik Skjøstad
Lærlingerep:Bjørn Richarth Paulsen
.....Elias Martinussen Brurok
Opplæringsutvalg:Robert Vanvik Skjøstad
.....Kristoffer Hårstad
.....Øyvind Glimsdal
Valgkomite:Per Olav Kulseth
.....Jakob Constantin Larssen

Vi er per 12.02.24, 40 medlemmer mot 34 på samme tid i fjor, det er 4 stk som ikke er organisert.

Møteaktivitet i klubben:

Årsmøtet i fjor ble avholdt 21. April i pubben på kontoret, hvor ca. 24 medlemmer deltok.

Det har i tillegg til årsmøtet vært 2 klubbmøter og 1 styremøte.

Tillitsvalgte har hatt 6 møter med bedriften, der det ble drøftet følgende saker:

- Bedriftens status
- Inn og utleie
- Lønnsinpassering
- Personalsaker

Klubben har i perioden vært representert i:

Halvårsmøte fagforening
Robert Vanvik Skjøstad, Kristoffer Hårstad

Årsmøte Fagforeningen
Robert Vanvik Skjøstad, Kristoffer Hårstad

Tillitsvalgtkonferanser i fagforeninga
Robert Vanvik Skjøstad, Kristoffer Hårstad

Dagskonferanse Konserntillitsvalgte
Robert Vanvik Skjøstad

Kurs via fagforening som vi har deltatt i:

Startkurs for tillitsvalgte:
Kristoffer Hårstad, Martin Karlsen

Kurs for tilsynsansvarlige for lærlinger:
Daniel Elstad, Elias Martinussen Brurok

Kurs i Forhandlinger: Kristoffer Hårstad, Martin Karlsen
HR-kurs: Robert Vanvik Skjøstad, Kristoffer Hårstad
Lok Kurs: Robert Vanvik Skjøstad, Kristoffer Hårstad

Bemanning og Arbeidssituasjon:

Dette har vært et travelt år med mye arbeid og mye overtid på slutfasen av flere større prosjekt, Noe forflyttet oppstart på en del nye prosjekt resulterte i noe utleie før og etter ferien, men arbeidsmengden tok seg opp på høsten og trykket vil holde seg bra videre.

Vi tok inn 3 nye Lærlinger som begynte på Service samt 1 voksenlærling som begynte på Enterprise, Vi ansatte også 3 Nye montører på Enterprise.

Lønnsoppgjør:

Vi Hadde Lokale forhandlinger på konsernnivå som grunnet sykdom og andre saker ble fullført i oktober og resulterte i en økning i generelt bedriftsinternt tillegg på 6kr fra 01/08/2023

Generelt:

Styret i klubben er fornøyd med engasjementet blant medlemmene. Det har vært bra oppmøte på de klubbmøtene vi har hatt. Dette bidrar til å styrke og samle klubben. Styret i klubben har fått en del nye engasjerte fjes så har vært en del kursing på oss for å gjøre oss til bedre tillitsvalgte så håper vi har innfridd noen forventninger.

Det skulle vært tatt noen flere klubbmøter etter sommeren, men grunnet en del ting som forandret seg privat for klubbleder og ganske hektisk arbeidshverdag ble dette dessverre stoppet litt opp i. Det skal bli bedre framover.

Nå som avdelingsleder på Entreprise er tilbake i jobb så håper vi at møtevirksomheten mellom klubben og avdelingsledere på service og entreprise kan starte opp på igjen.

For styret
Robert Vanvik Skjøstad
Klubbleder

EIT klubben Aker Solutions avdeling Midt-Norge

Årsmøte 2023

Årsmøtet ble avholdt den 3.mars 2023 på Scandic Nidelven i Trondheim. Det var 8 oppmøtte, hvorav 7 stemmeberettigede medlemmer og 1 observatør fra annen avdelingsklubb. Klubbleder Ole Andreas ble valgt til møteleder, Tom Christensen til referent og til å signere referatet ble Hans Roger Sommervold og Thomas Heggvik valgt.

Årsberetning 2022: ble utdelt, noen høydepunkter gjennomgått og godkjent uten kommentarer.

Regnskap 2022: resultatregnskap ble utdelt og gjennomgått av møteleder på vegne av kasserer. Regnskapet ble godkjent med en kommentar som var manglende signatur fra en av de to revisorene. Innkomne saker: det var ingen innkomne saker til årsmøtet i 2023.

Valg 2023: årsmøtet ble avsluttet med valg. Møteleder orienterte om resultatet av det elektroniske valget som ble gjennomført i forkant av årsmøtet. I klubbens styre rykket Tom Christensen opp fra vara til nestleder, Tom Arild Meen ble gjenvalgt som kasserer/sekretær, Joakim Engesvoll kom inn som ny vara til styret og Morten Austad trappet ned fra nestleder til en periode som vara.

Medlemstall

EIT klubben Aker Solutions avdeling Midt Norge talte pr. 31.12.2023 totalt 79 medlemmer. Det er en etterlenget økning, mye takket være rekrutteringen som begynte i 2022 og fortsatte i 2023. Det gav oss i Midt Norge 14 nye kolleger på EIT fagene i 2023. Organisasjonsgraden er fortsatt meget høy.

Klubbstyrets sammensetning og andre verv i 2023

EIT klubben avd Midt Norge har i inneværende periode hatt følgende sammensetning av tillitsvalgte og vararepresentanter:

Klubbstyret:

Klubbleder Ole Andreas Heitlo
Nestleder Tom Christensen
Kasserer/Sekretær Tom Arild Meen
1.styremedlem Trond Jonny Sellæg
Vara 1..... Morten Austad
Vara 2..... Joakim Engesvoll
(sluttet i bedriften sent høsten 2023)

Valgkomité:

Leder Hans R. Sommervold
Medlem..... Terje Måløy
Medlem..... Frode Bremseth

Verneombud: Stig Selbo

AKAN kontakt: Alf Aspsæther

Revisorer: Ole Bjørn Trollebø og Einar Halten

Representanter til EFT sine års- og halvårsmøter samt representantskapsmøter:

Vi hadde i 2023 rett på 3 stemmeberettigede representanter samt at klubbleder satt i styret i fagforeningen og møtte på egen kvote (totalt 4 representanter).

Styret i EFT..... Ole Andreas Heitlo
1. Repr. Tom Christensen
2. Repr..... Tom Arild Meen
3. Repr..... Trond Jonny Sellæg
Vara Morten Austad og Joakim Engesvoll

I hovedklubben hadde vi følgende verv i 2023:

Hovedklubben er ett representantskap fra de tre avdelingsklubbene (Midt-Norge, Stavanger og Bergen) som har forhandlingsretten med bedriften etter Hovedavtalen. I 2023 hadde, etter fordeling basert på medlemstall, Stavanger 3+ leder, Bergen 3 og Midt Norge 2 representanter.

Midt Norge hadde dermed følgende representasjon i hovedklubb:

Nestleder Ole Andreas Heitlo
Styremedlem..... Tom Christensen
Varamedlem og revisor..... Tom Arild Meen
Varamedlem Trond Jonny Sellæg
Valgkomité..... Hans Roger Sommervold

Sammendrag av klubbens aktivitet i perioden

Lokal klubb:

- Styret i Midt Norge har avholdt 4 styremøter i perioden. To av møtene ble avholdt på teams, de to andre møtene fysisk i LO Levanger sine lokaler. I tillegg har det blitt avholdt korte telefon/teams møter ved behov og vi har en Messenger gruppe for hurtig dialog.
- Det har blitt arrangert 3 medlemsmøter lokalt i Midt Norge, hvorav ett også er årsmøte. Medlemsmøtet i Kristiansund i mars ble pga lav påmelding slått sammen med års- og medlemsmøtet i Trondheim.
- Klubbleder og nestleder (evt vara), har deltatt på ordinære styremøter (ca. 5-6 per år) inkl årsmøte i hovedklubben. Klubbleder har også deltatt jevnlig i telefon/teams møter i AU i hovedklubben.
- Klubbleder har gjennom sin rolle i AU i hovedklubb deltatt på månedsmøter med bedriften i sine 6 ukers perioder som tillitsvalgt på heltid og ved behov enkelte møter utenom sine perioder som heltidstillitsvalgt (via Teams eller fysisk i Stavanger).
- Klubbleder har deltatt i alle større forhandlingsmøter med bedriften om lønns- og avtaleforhold.

Heltidstillitsvalgte i Stavanger har vært representert som følger:

- Leif-Egil Thorsen, klubbleder for avdelings klubben i Stavanger og valgt leder i hovedklubb på 100% frikjøpt tid.
- Ole Andreas Heitlo, klubbleder for avdelings klubben i Midt Norge og valgt nestleder i hovedklubben på 50% frikjøpt tid (resterende 50% i ordinært arbeid).
- Ove André Bogstein, klubbleder for avdelings klubben i Bergen og kasserer/sekretær i hovedklubben på 50% frikjøpt tid (resterende 50% i ordinært arbeid).
- Terje Hansen, valgt VO for hovedklubb, K-HVO for hele Aker

Solutions i Norge på 100% frikjøpt tid.

· Lars Ole Erslund, valgt vara VO for hovedklubb, HVO for segmentet vårt LifeCycle på 100% frikjøpt tid.

Ordningen med delt stilling fungerer fortsatt godt. Ole Andreas og Ove André har reist annenhver tur on-/offshore og Stavanger slik at den ene ukependler til Stavanger i en 6 ukers periode (en offshore syklus), mens den andre er on-/offshore samt avspasering (2+4 uker), så bytter de.

Verv i bedriftens styre og utvalg:

· Klubbleder ble i 2023 gjenvalgt til sin fjerde to-års periode som en av to ansatt representanter fra LO klubbene til Aker Solutions AS styret. AS styret hadde i løpet av året 4 ordinære og 1 ekstraordinært styremøte, hvorav to ordinært fysisk møte på Fornebu, resten av møtene på Teams.
· Klubbleder satt som medlem av valgkomiteen til hovedkonferansen i AKSO AS våren 2023.
· Skulle vært delegat på hovedkonferansene i AKSO AS og Aker ASA våren 2023, her ble det forfall grunnet streiken LO-NHO samme uke.

Aktivitet og verv i fagforeningen vår (EFT), ELogIT Distrikt Trøndelag og ELogIT Forbundet i perioden:

· Klubbleder ble gjenvalgt som styremedlem i styret i fagforeningen vår (EFT) i 2023 for 1år (alle styremedlemmer velges bare for ett år).
· Klubbleder ble våren 2023 valgt for 2 år som leder av HMS utvalget i ELogIT distrikt Trøndelag, som blant annet har avholdt en verneombudskonferanse og månedlige teams møter for ELogIT organiserte VO'er i Trøndelag.
· Klubbleder har gjennom sin rolle som leder av HMS utvalget i ELogIT distrikt Trøndelag også hatt styreplass i ELogIT distrikt Trøndelag.
· Klubbleder var delegat på landsmøtet i EL og IT våren 2023.
· Klubbleder ble på LTK høsten 2023 gjenvalgt for en ny 2års periode som fast medlem i ELogIT sitt sentrale offshore- og anleggsutvalg (tidligere olje- og anleggsutvalg). Dette utvalget jobber blant annet med tariffspørsmål knyttet opp mot LOK § 9 (rotasjon på land) og offshore avtalen.
· «Olje og anleggsutvalget» lokalt i Trøndelag har heller ikke i 2023 vært aktivt grunnet få relevante bedrifter.

Kort oppsummering av året

Samarbeids klimaet mellom klubb og bedrift har blitt bedre, men vi har fortsatt mange uløste saker. Mellomoppgjøret mellom LO og NHO bød oss på streik for alle på EIT fag i Aker Solutions fra ettermiddagen søndag 16.april til ettermiddagen torsdag 20.april. Medlemmene viste stor streikevilje som beviser fagbevegelses styrke og det var viktig å bevise at vi mener alvor når vi arbeidstakere truer med streik i lønns- og/eller tariffoppgjør. På senhøsten hadde vi lokale lønns forhandlinger med bedriften som resulterte i ett positivt resultat, hvor vi blant annet fikk omgjort grunntillegget til å være en prosentsats av LOK §3A, totalt ble det lokale oppgjøret på drøyt 5kr. Det var gjennom 2023 høy aktivitet i både lokal klubb, i hovedklubb og i fagforeninga. Har må spesielt Landsmøtet (kun hvert 4.år) i EL og IT på våren og Landstariffkonferanse på høsten nevnes. Medlemmene har også i 2023 vært spredt på ganske mange prosjekter fra sør til nord, både til havs og på land, og mange har vært i ulike midlertidige stillinger utenom montør, som eks. formann,

plassleder og felt ingeniør. Men i 2023 har vi vært mer konsentrert rundt prosjekter i og ut fra Midt Norge enn de senere år, det vitner om økende omfang i arbeid nært vår avdeling.

Nyhamna har gjennom 2023 hatt en høy bemanning på prosjektene Ormen Lange Fase 3 (OLP3) og kabel utskiftings prosjektet (BFOU). Høy aktivitet også på Haltenbanken med ny helihangar på Heidrun, samt større prosjekt på Åsgard feltet og Draugen.

Ønsker med det å takke for samarbeidet gjennom 2023 og ser frem til nytt år med arbeid for medlemmene!

Ole Andreas Heitlo
Klubbleder
EIT Klubben Aker Solutions avd Midt-Norge

ÅRS- OG MEDLEMSMØTE 2023 I TRONDHEIM.

EIT KLUBBEN

Medlemsmøter høsten 2023 i Trondheim og Kristiansund hvor klubbleder elegant gikk glipp av hele møtet grunnet flyforsinkelser, men rakk så vidt felles middag.

KLUBBLEDER HOLDER INNLEGG PÅ LANDSMØTET I EL OG IT VÅREN 2023.

Seniorklubben

Styrets sammensetning etter årsmøtet 01.03.2023 på Nygaardsvoldheimen:

Styreleder Kjell Flønes var ikke på valg
Nestleder Terje Aaberg ble valgt for 2 år
Kasserer Thor Arve Olsen ble valgt for 2 år
Sekretær Elsa Lysklæt Flønes var ikke på valg
Styremedlem Olav Søderlund ble valgt for 2 år
Varamann Gunnar Johannesson gjenvalgt
Revisor Jan Bjørn Sæther var ikke på valg
Vararevisor Harald Moan var ikke på valg

Representanter til fagforeningens representantskap: Kjell Flønes og Tor Arve Olsen. Vara Terje Aaberg.
Representanter til Arbeiderbevegelsens Arkiv Trøndelag: Gunnar Johannesson. Vara Kjell Flønes.

Representanter til Arbeiderbevegelsens Historielag Trøndelag: Kjell Flønes. Vara: Terje Aaberg.

Valgkomite: Bjørn Bromseth og Jacob Cornelius Bax.
Reisekomite: Svein Toldnes og Elsa Lysklæt Flønes.

Arrangementskomite: Solveig og Steinar Busch og Trude og Ole Johan Gunnarsen.

Medlemsmøter

Medlemsmøtene avholdes på Nygaardsvoldheimen kl 11 siste onsdag i måneden. Første møte i januar 2023 var daglig leder i Folkets Hus/AØF, Stig Klomsten invitert for å informere oss om planene for å oppgradere Sørum Gård og planene om samarbeidet med VM 2025 organisasjonen.

I mars åpnet vi møte med sang, Svein Toldnes var forsanger på «Den glade vandrer». Etter lunsjen var inntatt hadde Svein Toldnes invitert Ole Magnar Morken fra «Skaun Artigkalleri» som skapte mye latter da han fortalte fra hjembygda og skihopping.

På møte i mai var partisekretær i Arbeiderpartiet Kjersti Stenseng sammen med Jørn Arve Flått og Jan Thore Martinsen invitert. Etter lunsjen holdt Kjersti Stenseng en orientering om hva som skjer i regjeringen og på riksplan. Jan Arve Flått orienterte fra lokalpolitikken.

Medlemsmøtet i september var uten ekstern innleder, men Svein Toldnes vår nye reiseleder innledet om planer for tur til våren 2024.

Oktobermøtet var også uten innleder, men Seniorklubben har fått mange nye medlemmer. Så nestleder Terje Aaberg innledet for de nye og gamle medlemmene litt om Seniorklubbens virksomhet. Alle medlemmene presenterte seg og så var vi innom reiseplanene for våren.

Turer med Seniorklubben 2023

Gjennom alle år har Seniorklubben reist på turer, i starten gikk turene ikke så langt, men etter hvert har turene gått til Spania og slik ble det denne gangen også. Nå var det Nerja og Costa del Sol som vår målet for reisen. 23 stk reiste fra Værnes til Malaga 22. – 29. april 2023.

Svein Toldnes hadde tatt initiativ til en tur til Stadsbygd for å se «Den siste Viking» 23. august 2023. Oppmøte ved Trøndelag Teater kl 15.15 hvor bussen gikk til Onsøyen gård på Byneset. Der ble det middag og vi møtte et trivelig vertskap. Deretter ferje over fjorden til Rørvik. Vi var fremme ved Kystens Arv litt før klokka 20. Spelet startet kl 21.30 og sluttet kl 23. Forestillingen var utrolig bra og det passet nesten inn i handlingen da regnet flommet ned midt i stykket. Vi rakk siste ferja kl 23.30 med 3 minutter til gode.

Julelunsj

De siste årene har vi vært så heldige at vi har fått sponset julelunsj på Scandic Nidelven av Fagforeninga. Det startet under pandemien mye på grunn av at vi har blitt så mange medlemmer, men heldigvis har dette fortsatt til glede for oss alle. Stort oppmøte og mye god mat ble en trivelig førjuls stund for de som deltok på Nidelven til en flott buffé.

Styret ønsker å takke Fagforeninga for sponning av julelunsjen og de økonomiske bidragene slik at det er mulig å gjennomføre medlemsaktivitet i Seniorklubben. Styret ønsker også å takke Randi og Hege for all hjelp med innkalling og mange andre gjøremål.

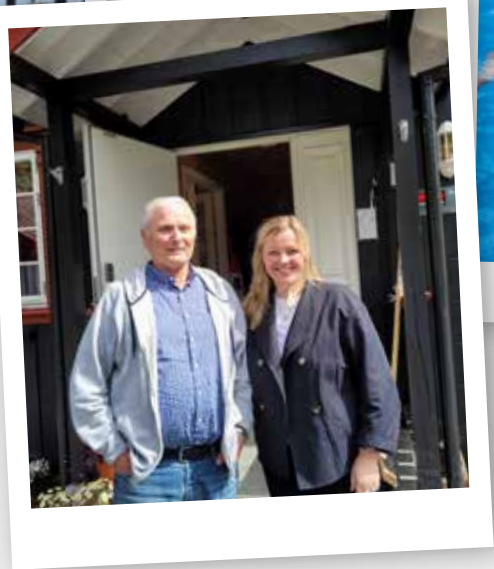
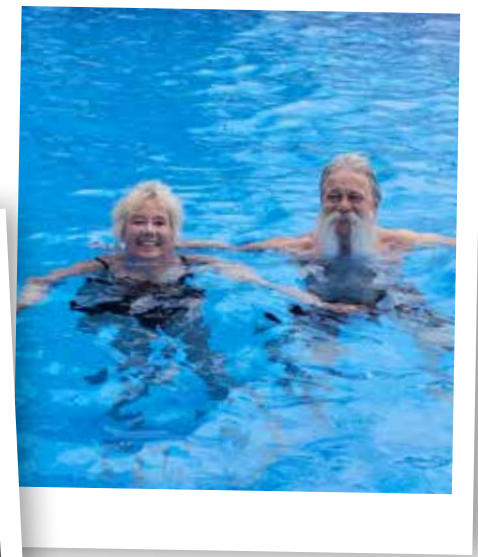
Det er også gledelig at vi får mange nye medlemmer og at deltakelsen på medlemsmøtene har økt betraktelig de siste årene.

Trondheim, 20. januar 2024

Elsa Lysklæt Flønes

Sekretær

Innkalling til årsmøtet i 2024

Årsmøtet i Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag avholdes på Clarion Hotel & Congress Trondheim (på Brattøra) torsdag 18. april 2024, klokka 09:00-15:00. Merk at møtet er på dagtid. Fagforeninga dekker lønn (7,5 t), reiseutgifter og lunsj.

Saksliste:

1. Åpning (*Eystein ønsker velkommen*)
2. Konstituering (*kort info om roller og regler for møtet*)
3. Årsberetning (*gjennomgang av aktiviteten i 2023*)
4. Regnskap 2023/revidert budsjett 2024
5. Saker til behandling
 1. Jubileum
 2. Utleiepriser
 3. Leiligheten i Tegefjäll
6. Bevilgninger
7. Tariffoppgjøret 2024
8. Valg

Hvor mange representanter hver klubb kan stille med, avgjøres av medlemstallet:

Medlemmer i klubben	Representanter på årsmøtet
1-10	1
11-45	2
46-75	3
76-105	4
106-135	5
136-165	6
166-195	7
196-225	8
226-255	9
256-285	10
286-315	11

(Styremedlemmene i fagforeninga kommer i tillegg til dette)

Vinn T-skjorte på Snurre-roulette

- FASTE ANSETTELSE
- VERDIG PENSJONSALDER
- FERDIG LØNN
- TRYGGHET
- TREIKERETT
- ORDNINGER
- BYKELØNN
- ARBEIDSLEDIGHET
- LUSELØNN
- LØSARBEIDER
- EU-DIREKTIV
- VIKARBYRÅ
- 50-TIMERS ARBEIDSUKE

LIT DU OGSÅ.

NJA, JEG FÅR JO DET SAMME SOM DERE.

Je tryggd på storting og på snakk
Herit smtte a seg
D e stjnd som klam tå se stj

EFT

ELEKTROARBEIDER FAGFORENING TRØNDELAG

- Ove
- Pen
- (500
- Hville
- Rotas
- Akkor
- nekte
- Feriepe
- Oppsig
- Lønn på
- Fødselsp
- Snittlønn
- Fødselsp

Regnskap 2023
for Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag

Balanse

31.12	2021	2022	2023
TOMTER, BYGNINGER OG FAST EIENDOM			
1100 - Nygaardsvoldheimen	2 588 088	2 588 088	2 588 088
1101 - Feriested Tegefjell	1 996 350	1 996 350	1 996 350
1102 - Nygaardsvoldheimen		-52 000	-104 000
1103 - Tegefjäll - feriested Åre		-40 000	-80 000
Sum tomter,bygninger og fast eiendom	4 584 438	4 492 438	4 400 438
MASKINER ANLEGG OG INVENTAR			
1230 - Biler	427 402	337 423	247 443
1250 - Inventar	39 389	7 793	0
Sum maskiner anlegg og inventar	466 791	345 216	247 443
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
1330 - Utlån til øf as	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Sum finansielle anleggsmidler	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Sum anleggsmidler	11 051 229	10 837 654	10 647 881
KORTSIKTIGE FORDRINGER			
1500 - Kundefordringer	259 098	408 195	2 700 951
Sum kortsiktige fordringer	259 098	408 195	2 700 951
FORSKUDDSBET.KOSTN. OG PÅLØPTE INNTEKTER			
1730 - Påløpt renter	0	75 000	0
1749 - Andre forskuddsbetalte kostnad	0	0	0
Sum forskuddsbet.kostn. og påløpte inntekter	0	75 000	0
KONTANTER BANKINNSKUDD O.L.			
1920 - Bruks 41.30663	2 142 151	811 285	2 029 499
1930 - Langtidskonto 41.30671	11 367 012	10 278 195	9 100 577
1931 - Tariffgebyr 41.30728	3 500 542	4 159 379	3 781 389
1932 - Kontingent 41.30701	8 241 514	10 841 716	11 595 057
1937 - Byggekonto åre 4212.31.35207	17 590	17 669	17 677
1938 - Nets	5 141	0	0
1950 - Skatt 4200.41.30698	545 242	527 121	658 572
1960 - Bank 4202.30.48773	240 035	241 581	244 230
1965 - Bank 420239.75569	1 754 070	1 771 794	1 808 638
Sum kontanter bankinskudd o.l.	27 813 297	28 648 740	29 235 639
Sum omløpsmidler	28 072 395	29 131 935	31 936 590
Sum eiendeler	39 123 624	39 969 589	42 584 471

31.12	2021	2022	2023
EGENKAPITAL			
2011 - Egenkapital drift	-9 721 518	-9 872 253	-9 888 099
2012 - Egenkapital feriehjemskassen	-276 480	-276 480	-276 480
2013 - Egenkapital nygaardsvoldheimen	-1 826 151	-1 826 151	-1 826 151
2014 - Støttefondet	-15 607 983	-16 207 984	-18 207 984
2060 - Jubileumsfond	-2 066 491	-2 096 491	-2 346 491
2065 - Egenkapital fond sosiale tiltak	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
2070 - Solidaritetsfond	-244 015	-344 015	-444 015
Udisponert resultat			
Sum egenkapital	-30 742 638	-31 623 374	-33 989 220
LEVERANDØRGJELD			
2400 - Leverandørgjeld	-152 801	-1 048 251	-410 502
2460 - Gjeld el & it forb. trøndelag	-92 816	-159 285	-224 194
Sum leverandørgjeld	-245 617	-1 207 536	-634 696
SKYLDIG OFFENTLIGE AVGIFTER			
2600 - Forskuddstrekk	-284 012	-264 726	-391 618
2640 - Forsikringstrekk	-364	-2 496	-4 612
2650 - Kontingentstrekk ansatte/valgt	-2 464	-8 825	-19 690
2770 - Skyldig arb.g.avgift.	-198 152	-172 107	-249 887
2785 - Påløpt arbeidsgiveravgift på ferielønn	-89 423	-91 970	-97 474
Sum skyldige offentlige avgifter	-574 499	-540 124	-763 281
ANNEN KORTSIKTIG GJELD			
2910 - Gjeld til ansatte			-1 692
2940 - Skyldig feriepenger	-635 297	-652 273	-691 307
2960 - Annen påløpt kostnad		-13 698	
2961 - Avsatt pensjon	-1 561 519	-973 026	-720 776
2965 - Forskuddsført kontingent	-5 280 556	-4 959 558	-5 783 501
2966 - Forskuddsført tariffgebyr	-83 497	0	0
2998 - Interrimskonto direkteremitt.	0		
Sum annen kortsiktig gjeld	-7 560 869	-6 598 555	-7 197 274
Sum kortsiktig gjeld	-8 380 985	-8 346 215	-8 595 251
Sum gjeld & egenkapital	-39 123 623	-39 969 589	-42 584 471
Sum balanse	1	0	0

Regnskap og budsjett

31.12	Regnskap 2022	Budsjett 2023 v.2	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2024 v.2
SALGSINNTEKT					
3200 - Kontingent	19 383 021	18 700 000	20 626 327	20 100 000	20 500 000
3500 - Tariffgebyr	2 335 731	2 300 000	2 592 604	2 500 000	2 500 000
Sum salgsinntekt	21 718 752	21 000 000	23 218 931	22 600 000	23 000 000
ANNEN DRIFTSINNTEKT					
3600 - Husleieinntekter eksterne	89 978	100 000	99 941	100 000	100 000
3610 - Husleieinnt. Internt/distrikt	472 000	472 000	72 000	72 000	72 000
3900 - Annen driftsrelatert inntekt			0	0	0
Sum annen driftsinntekt	611 978	572 000	171 941	172 000	172 000
Sum driftsinntekter	22 330 730	21 572 000	23 390 872	22 772 000	23 172 000
VAREKOSTNAD					
4250 - Kontingent distrikt/forbund	-9 635 179	-9 850 000	-10 768 765	-10 450 000	-10 650 000
4400 - Kontingent til organisasjoner	-17 008	-50 000	-16 928	-90 000	-20 000
4500 - Tariffgebyr til forbundet	-238 883	-287 500	-398 624	-312 500	-312 500
Sum varekostnad	-9 891 070	-10 187 500	-11 184 317	-10 852 500	-10 982 500
LØNSKOSTNAD					
5000 - Lønn til ansatte	-3 097 097	-3 240 000	-3 096 499	-3 440 000	-3 440 000
5005 - Kompensasjon pensjon	-76 022	0	-76 626	0	0
5010 / 5020 - Feriepenger	-585 784	-650 000	-492 727	-650 000	-750 000
5030 - Sykepenger	-61 629	0	-55 050	0	0
5100 - Tapt arbeidsfortjeneste	-2 265 244	-2 400 000	-3 007 104	-3 000 000	-3 000 000
5110 - Kompensasjon tjenestepensjon		-35 000		-35 000	-35 000
5150 - Frikjøp ansatte distrikt	209 806	200 000	256 870	220 000	260 000
5199 - Refusjon tapt arb.fortj.		1 100 000	2 084 392	1 200 000	1 200 000
5300 - Forsikring ansatte	-20 254	-22 000	-22 043	-24 000	-24 000
5400 - Arbeidsgiveravgift	-971 531	-1 000 000	-763 299	-1 100 000	-1 100 000
5430 - Pensjonsforsikring klp	-427 575	0	-468 526	0	0
5510 - Trekkpliktig del av reise	-45 449	-50 000	-98 705	-60 000	-60 000
5820 - Refusjon av sosiale kostnader	76 841	100 000		100 000	100 000
5900 - Bedr.helsetjenester	-15 481	-25 000	-7 534	-25 000	-25 000
5910 - AFP / Sluttvederlagsordning	-76 967	-80 000	-78 803	-85 000	-85 000
5920 - Yrkesskadeforsikring	-6 887	-7 000	-7 204	-7 000	-7 000
5945 - Pensjonsforsikring ansatte	-229 991	-230 000	-301 326	-240 000	-310 000
5990 - Andre personalkostnader		0	0	0	0
Sum lønnskostnad	-6 449 744	-6 339 000	-6 134 184	-7 146 000	-7 276 000
AVSKRIVNING PÅ VARIGE DRIFTSMIDLER MM.					
6010 - Avskrivning maskiner og invent.	-213 575	-106 000	-189 772	-106 000	-189 979
Sum avskrivning på varige driftsmidler mm.	-213 575	-106 000	-189 772	-106 000	-189 979
ANNEN DRIFTSKOSTNAD					
6200 - Elektrisitet	-67 643	-95 000	-109 687	-95 000	-120 000
6300 - Husleie	-421 230	-430 000	-29 216	-25 000	-35 000
6320 - Renovasjon, vann, alarm mv	-51 436	-100 000	-44 019	-100 000	-100 000
6360 - Renhold / hygiene	-158 879	-130 000	-77 925	-130 000	-130 000
6540 - Inventar	-32 613	-40 000	-56 309	-40 000	-40 000
6550 - Teknisk utstyr / verktøy	-68 812	-40 000	-56 549	-40 000	-40 000
6560 - Rekvisita	-28 757	-25 000	-7 787	-30 000	-30 000
6570 - Arbeidsklær og verneutstyr		-10 000	-5 681	-10 000	-10 000
6600 - Rep. og vedlikeh.bygninger	-148 621	-60 000	-128 609	-60 000	-60 000
6620 - Rep. og vedlikeh.utstyr	-9 607	-5 000	-8 263	-5 000	-5 000
6640 - Vedlikehold vei	-256 592	-100 000	-66 250	-100 000	-100 000
6700 - Revisjonshonorar	-75 938	-70 000	-87 453	-80 000	-100 000
6710 - Honorar regnskap	-59 117	-100 000	-56 515	-100 000	-50 000
6720 - Juridisk bistand	-1 875	-3 000		-3 000	-3 000
6750 - Datatjenester	-256 871	-260 000	-235 469	-270 000	-270 000
6800 - Kontorrekvisita	-15 682	-20 000	-21 073	-20 000	-20 000

6820 - Trykksaker, kopiering	-244 282	-240 000	-209 992	-250 000	-250 000
6840 - Aviser abonnement mv.	-72 822	-80 000	-88 764	-80 000	-90 000
6860 - Møte, kurs, oppdatering o.l.	-21 628		-41 084	-40 000	-40 000
6890 - Andre kontorkostnader	-2 508	-5 000	-8 780	-5 000	-5 000
6900 - Telefon og internett	-46 629	-70 000	-49 151	-60 000	-60 000
6940 - Porto	-78 328	-120 000	-73 754	-120 000	-120 000
7000 - Driftsutgifter bil	-5 102	-60 000	-21 800	-20 000	-20 000
7100 - Bilgodtgjørelse oppgavepliktig	-80 833	-130 000	-70 418	-130 000	-130 000
7140 - Reisekostn.ikke oppgavepliktig	-114 342	-120 000	-28 328	-120 000	-120 000
7150 - Diettkostnader oppgavepliktige	-64 122	-60 000	27 699	-80 000	-80 000
7250 - Konferanser	-368 216	-400 000	-622 480	-200 000	-400 000
7270 - Demonstrasjoner	-19 599	-50 000	0	-50 000	-50 000
7300 - Kurskostnader	-291 358	-150 000	-49 299	-300 000	-500 000
7310 - Faglige kurs	-196 358	250 000	-12 602	250 000	250 000
7320 - Reklamekostnader		-5 000		-5 000	-5 000
7400 - Bevilgninger	-309 900	-250 000	-220 245	-250 000	-250 000
7410 - Prosjektstøtte	-100 000	-100 000	-130 000	-130 000	-130 000
7420 - Gaver, blomster	-98 785	-90 000	-68 080	-90 000	-90 000
7500 - Forsikringspremier	-29 029	-30 000	-31 084	-35 000	-35 000
7600 - Sosiale arr. medlemmer	-19 740	-160 000	-156 631	-160 000	-160 000
7610 - Disp. pensjonistgruppa	-178 300	-50 000	121 228	-50 000	-50 000
7700 - Styremøter	-309 160	-150 000	-147 146	-150 000	-150 000
7710 - Representantskapsmøte	-114 925	-150 000	-165 869	-150 000	-200 000
7715 - Representasjon, div. møter	-75 888	-70 000	-116 401	-80 000	-120 000
7716 - Pensjonistgruppa	-52 402	-40 000	-116 886	-40 000	-40 000
7717 - Møteutgifter, klubben	-460 808	-450 000	-422 046	-470 000	-470 000
7740 - Brus, kaffe etc	-41 887	-35 000	-35 079	-35 000	-35 000
7750 - Profilering / verving	-380 059	-200 000	-116 025	-200 000	-200 000
7770 - Bank-og kortgebyrer	-1 973	-6 000	-2 827	-6 000	-6 000
7790 - Andre kostnader	-35 670	0	-452 641	0	0
7830 - Konstaterte tap på fordringer		0	-45 716	0	0
Sum annen driftskostnad	-5 468 326	-4 509 000	-4 345 006	-4 164 000	-4 669 000
Sum driftskostnader	-22 022 715	-21 141 500	-21 853 279	-22 268 500	-23 117 479
Sum driftsresultat	308 015	430 500	1 537 593	503 500	54 521
ANNEN RENTEINNTÉKT					
8050 - Andre renteinntekter	567 297	500 000	830 575	500 000	500 000
8060 - Valutagevinst (agio)	222		489		
Sum annen renteinntekt	567 519	500 000	831 064	500 000	500 000
ANNEN RENTEKOSTNAD					
8150 - Andre rentekostnader			-70		
8160 - Valutatap	-2 745		-2 741		
Sum annen rentekostnad	-2 745	0	-2 811	0	0
Sum finansresultat	564 774	500 000	828 253	500 000	500 000
Sum årsresultat	872 789	930 500	2 365 846	1 003 500	554 521
OVERFØRT ANNEN EGENKAPITAL					
8960 - Overf. annen egenkapital					
SUM RESULTAT	872 789	930 500	2 365 846	1 003 500	554 521

Resultat totalt

	Avd.10 Drift	Avd.20 Akkordkassen	Avd.30 Nygaardsvoldheimen	Avd. 40 Fritidsbolig
Inntekter	kr 22 937 694	kr 2 589 716	kr 108 794	kr 63 147
Utgifter	-kr 20 190 482	-kr 2 646 413	-kr 382 696	-kr 113 914
Sum	kr 2 747 212	-kr 56 697	-kr 273 902	-kr 50 767
Totalt	2 365 846			

Styrets forslag til vedtak:

Regnskapet godkjennes. Budsjett versjon 2 vedtas.

Disponering av overskudd

Overskuddet i 2023 disponeres til økning av følgende kontoer:

Egenkapital drift.....	kr 15 846
Kampfond.....	kr 2 000 000
Jubileumsfond.....	kr 250 000
Solidaritetsfond.....	kr 100 000
Overskudd totalt	kr 2 365 846

Saker til behandling

Sak 1: Jubileum

Fagforeninga feiret et forsinket 100-års jubileum i 2011, da vi var 110 år. Siden den gang har vi årlig satt av penger i et jubileumsfond. Styret ønsker å diskutere med klubbene om når neste jubileum skal være. Vi fyller 125 år i august 2026.

Forslag til vedtak:

Fagforeninga feirer 125-års jubileum, høsten 2026.

Sak 2: Utleiepriser

Styret i fagforeninga ønsker at årsmøtet skal fastsette prisene for å leie leiligheten i Tegefjäll, samt Nygaardsvoldheimen.

Tegefjäll

- Helg 1500 kr.
- Midtuke 1400 kr
- Enkeltdag 500 kr.

Nygaardsvoldheimen

- Helg 1800 kr.

Forslag til vedtak:

Utleieprisene endres ikke.

Sak 3: Leiligheten i Tegefjäll

Styret i fagforeninga ønsker en diskusjon rundt klager på støy og dårlig renhold i leiligheten vår i Tegefjäll.

Støy

Det er dårlig lydisolering i leilighetskomplekset, og til tider får vi klager fra naboene pga. feststøy. Dette kan på sikt føre til at vi blir kastet ut.

Renhold

En av de vanligste tilbakemeldingene vi får er at man ved ankomst er misfornøyd med renholdet fra forrige leietaker.

Hvordan skal vi forholde oss til dette?

Forslag til bevilgninger

Industriaksjonen **kr. 15 000,-**
En sammenslutning av en rekke fagforeninger som jobber med å øke forståelsen blant folk flest og beslutningstakere av industriens betydning for innovasjon, verdiskaping, sysselsetting, kompetanse, velferd og sosial utjevning i Norge.

Pensjon for alle **kr. 15 000,-**
Et pensjonsnettverk på tvers av privat og offentlig sektor. Felles kamp for en mer rettferdig pensjon, gjennom skolering, kursing og folkeopplysning.

Faglig utvalg i Nei til EU **kr. 15 000,-**
Faglig Utvalg i Nei til EU består av fagforeningsfolk som ser på hvordan vår tilknytning til EU påvirker arbeidslivet, blant annet gjennom utredninger og konferanser.

Palestinakomiteéns Faglige Utvalg **kr. 5 000,-**
PFU har som mål å utvikle vennskap og solidaritet mellom det palestinske folket og norske fagorganiserte. Dette skjer hovedsakelig gjennom faglige studieturer til Palestina, der fagorganiserte med egne øyne kan se hvordan 70 års okkupasjon oppleves for det palestinske folket og dermed få innblikk i hvordan okkupasjonen griper inn i alle deler av det palestinske samfunnet.

Norsk Folkehjelp sin 1. mai-aksjon **kr. 20 000,-**
Norsk Folkehjelp ble stiftet i 1939 som fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon, med mål om å bedre folks levekår og bidra til et demokratisk, rettferdig og trygt samfunn. I Norge jobber Norsk Folkehjelp på to områder: Førstehjelp og redningstjeneste, i tillegg til flyktning- og inkluderingsarbeid. Internasjonalt jobber Norsk Folkehjelp på tre områder: Humanitær mine- og eksplosivrydding, utviklingssamarbeid og humanitær respons ved konflikt og kriser.

Bua **kr. 20 000,-**
BUA er en nasjonal ideell organisasjon som jobber for at barn og unge skal få mulighet til å prøve flere og mer varierte aktiviteter, gjennom gratis utlån av utstyr til sport og friluftsliv. I Trøndelag har Bua 14 utstyrssentraler, fra Kolvereid i nord til Oppdal og Røros i sør.

Skattkammeret **kr. 10 000,-**
Skattkammeret tilbyr gratis utlån av utstyr for sommeraktiviteter og vinteraktiviteter. Alt fra snowboard, alpint, langrenn, slalåm, skøyter, til telt, fiskestenger, etc. I Trøndelag har Skattkammeret utstyrssentral på Orkanger.

Fotballbaner for jenter og gutter i Kobané, Raqqa, Quamishlo og Tabqa **kr. 10 000,-**
Foreningen ble dannet i 2016 for å samle inn penger til fotballbaner for ungene i Kobané, byen der terrororganisasjonen IS led sitt første nederlag i Syria. Tidligere fotballpresident Per Ravn Omdal står i spissen for prosjektet. Fire kunstgressbaner er bygd i Kobané og Raqqa, og nå jobbes det for å bygge baner i Qamishlo. Besøk fotballbane.org

Valgkomitéens innstilling

Valgkomitéen 2023-2024 besto av leder Per Magnus Pedersen (Fjeldseth), Brage Sæther (Midt Elektro), Frode Wollum (Kraftlaget Rise Elektro 1), Sonja Alseth (Rissa Kraftlag Installasjon) og Hans Petter Aasan (Bravida). Med vara Tim René Stoum (Vintervoll) og Hans Roger Sommervold (Aker Solutions).

Komiteen har avholdt ett møte på Nygaardsvoldheimen. Per Magnus Pedersen ble utpekt som leder. Valgkomiteens innstilling til nytt styre er basert på 2 innkomne forslag. For en god og representativ sammensetning av styret er valgkomiteen avhengig av å få inn forslag fra klubbene. Med disse forslagene har komiteen kommet med ett forslag til innstilling på nytt styre, representanter til EL og IT distrikt

Trøndelag samt andre verv vi stiller i som fagforening. Dette har vi etter beste evne fordelt over kjønn, distrikt og alder. Valgkomiteen forventer at det nye styret aktivt tar del i styrets arbeid, og bidrar sammen for å dra lasset.

Klubbene må også gå i seg selv og velge å involvere seg ved å sende inn forslag til valgkomiteen.

For valgkomiteen
Per Magnus Pedersen
11.03.2024

Styret

Verv	Navn	Bedrift	Periode
Leder	Eystein Garberg	EFT	2 år
Nestleder	Kim Olav Johansen	Norske Skog Skogn	Ikke på valg
1. styremedlem	Camilla Åmot Johansen	NTE Elektro Trondheim	2 år
Styremedlem	Kristian Hammernes	Caverion Trondheim	1 år
Styremedlem	Jonas Strand	Bravida	1 år
Styremedlem	Ole Andreas Heitlo	Aker Solutions	1 år
Styremedlem	Tonje Fagerbekk Haranes	Elektro Team	1 år
Styremedlem	Lasse Hermo	Midt Elektro	1 år
Styremedlem	Fredrik Hermann	Caverion Nord-Trøndelag	1 år
Ungdomsrepresentant	Kevin Ørjansen Karlsen	Argon Elektro	1 år
1. varamedlem	Lasse Meier Strand	Eitel Networks	1 år
2. varamedlem	Nils Bruheim	Elektro Nord	1 år
3. varamedlem	Ronja Iren Myhren	Mesta Elektro	1 år
4. varamedlem	Sonja Alseth	Rissa Kraftlag	1 år *ny
Vara ungdomsrepresentant	Thea Elise Estenstad	Caverion Orkanger	1 år

Representantskapet i EL og IT Forbundet distrikt Trøndelag

Siden det kan variere hvor mange representanter vi skal ha, og det på dette tidspunktet er uklart hvem som vil representere fagforeninga i distriktsstyret, innkalles de øverste representantene på denne lista i forkant av hvert møte.

Kim Olav Johansen	Norske Skog
Eystein Garberg	EFT
Tor Stavrum Haugan	Elman
Dag Wiggen	Bravida
Maria Bjørgen	Caverion Trondheim
Camilla Åmot Johansen	NTE Elektro Trondheim
Jonas Strand	Bravida
Henning Gjermstad	Bravida
Ole Andreas Heitlo	Aker Solutions MMO
Frank Ketil Larsen	Elman Steinkjer
Hans Petter Aasan	Bravida
Tonje Fagerbekk Haranes	Elektro team
Fredrik Hermann	Caverion Nord-Trøndelag
Nils Bruheim	Elektro Nord
Kristian Hammernes	Caverion Trondheim
Lasse Meier Strand	Eltel Networks
Ronja Myhren	Mesta Elektro
Torill Møller-Holst	Vintervoll
Lasse Hermo	Midt Elektro
Oskar Karlsen	Fjeldseth
Kevin Karlsen	Argon Elektro
Arnt Joar Røttum	Midt Elektro
Thea Elise Estenstad	Caverion Orkanger
Robert Vanvik Skjøstad	GK Elektro
Frode Erlingsen	Elektrikerservice
Henrik Amundsen	Vintervoll
Kristoffer Indahl	Norske Skog
Karl Erik Almås	PK Service
Petter Mælen	Aalmo
Erik Ihle Pedersen	Oneco
Gaute Grann-Meyer	Fjeldseth
Sonja Alseth	Rissa Kraftlag
Tim René Stoum	Vintervoll
Trond Jonny Sellæg	Aker Solutions MMO
Dago Illøkken	Buvik Elektro
Agnar Grøtting	Elteam
Markus Nyberg	Kraftlaget Rise Elektro 1
Frode Wollum	Kraftlaget Rise Elektro 1

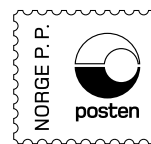
Andre verv

Revisor	BDO AS	
Kontrollkomité	Arne Næverdal	Trøndelag fylkeskommune
	Ole Megaard	Pensjonist (tidl. Bravida)
vara	Bjørn Ålstedt	Caverion Trondheim

AØF representantskap	Lars Roar Mjøen	EFT
	Jonas Strand	Bravida
	Anders Buseth	Caverion Trondheim
vara	Anders Fornes Berg	EL og IT Forbundet Trøndelag

LO i Trondheim representantskap	Camilla Åmot Johansen	NTE Elektro Trondheim
	Henning Gjermstad	Bravida
	Kevin Ørjansen Karlsen	Argon Elektro
vara	Kristian Hammernes	Caverion Trondheim
vara	Eystein Garberg	EFT

Returadresse:
Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag
Postboks 9225
7424 Trondheim

www.fagforeninga.no // www.facebook.com/eft1901